

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

KAFA

bi dünya...

MAYIS 2022 Sayı: 92
Fiyat: 15 TL - KKTC: 18 TL

Cem Yılmaz

BENİM ADIM ERŞAN KURNERİ

Cem Yılmaz • Nermin Yıldırım • Uğur İsmail • Saygı Kitap Arşivi <https://trantey.org> • Umay • Metin Uca • Kaan Koç
Aylin Balboz • Yekta Kopan • Levent Erden • Cem Güvenc • Nilay Örnek • Nihat Sırdar • Dilan Bozyel • Marcus Graf • Can Yılmaz • İsmail Saymaz
Mahir Ünsal Eriş • Gökhan Çınar • Leil Nalçakan • Candaş Tolga • Eylül Görmüş • Gökhan Dağıstanlı • Zeki Kayahan • Emrah Akbaş • Aslı Alpar

Kendilerine yakıştırdıkları
her alanda, "Ben Varım" diyen
kadınların yanındayız

Kadın Futbol Takımı
Sponsoru

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Mehmet Ali & Akşamsefası

vodafone

SUÇLU ŞİİRLER

Nerede, nasıl oldu?

Deniz gören yüksek bir yerde.
Belki de ilk günde.

Yanağında cıvıldaayan renkte.
Bazen yapmayı düşündüğümüz delilikte.

Ta o zamandan belliydi ama
kendi elimizle çekmiştik duvarları aramıza.

***Biraz harap da olsa duvarlar duruyor.
Dün, silindir geçti üstünden bir çiçeğin
bugün yine açıyor.***

Demek ki kalbinin çevresinde kalbim dolaşüyor.

Süneyya Berfe

kayıp bahsi

Kayıp, bir alışkanlığın, benimsenmiş bir tekrarın sekteye uğrayışının altını çizer. Her gün aynı yerde/zamanda/ortamında gördüğümüz şeyin birdenbire beliren yokluğu, bizde bir kayıp duygusu yaratır.

Kayıp, bir yokluğu değil yok oluşu anlatır, bir aşinalığın yitimi. Gerek hacimce gerekse de manevi olarak, bir şeyin veya birinin doldurduğu boşluğun aniden görünür olmasını vurgular. Kayıp, "bir varmış, bir yokmuş" sözündeki "bir"in kader arkadaşidir. Tıpkı insan gibi, insan da bir vardır sonra bir yok olur. **İnsan kayıptır. Yeryüzünde hacmiyle doldurduğu alanı boşalttığından insan artık bir kayıptan ibarettir. Bu yüzden ölenleri kayıp diye anarız.** Öte yandan kayıp, bir alışkanlığın, benimsenmiş bir tekrarın sekteye uğrayışının altını çizer. Her gün aynı yerde/zamanda/ortamında gördüğümüz şeyin birdenbire beliren yokluğu, bizde bir kayıp duygusu yaratır. Her gün okuldan çıkıp eve gelen çocuk gelmemişse, kayıptır. Elinizi cebinize attığınızda orada bulunması gerektiğine neredeyse emin olduğunuz para yerinde değilse, kayıptır. Sevdiğiniz bir şarkıyı söylerken birden sözlerinde takılıyorsanız o sözler kayıptır. Hayatın durgun ahenğine vurgu yapmak istersene gayriihtiyari yinelenen tüm tekrarlar bir gün aksadığında orada artık kayıp hüküm sürer. Kayıp, eksikmenin boyadığı bir resimdir. Eksiklik hissi güçlendikçe kayıp resmi tamamlanır. Öte yandan kayıp, "boşa harcanmış" da demektir. Her ne niyet edilerek kalkışılmış olursa olsun, gelinen günde yalnızca bir ziyanlığın addır kayıp. Hakemin işaret ettiği "kayıp zaman"dır. Sezen Aksu'nun kastettiği "Kaybolan Yıllar" dir, ilk gençlikleri I. Dünya Savaşı'na denk geldiği için bu adla anılan "kayıp kuşak"tır. Hepsinin o hüzünlü ortak yanı, paylaşıtları kaderidir: boşa harcanmış, ziyan edilmiş olmak.

Kayıp sözcüğü, Türkçede, olmak ya da etmekte yardımcı fiilleriyle anlam ve işlev kazanır. Çünkü **kayıp** aslında Arapçadır. Bizde genellikle yabancı sözcükler fiilleşeceği zaman bir yardımcı fiil ihtiyacı duyarlar. Türkçedeki asıl fiil **yitmek/yitirmek**ti. **Kayıp** sözcüğünün bize gelmeden önce, Arapçadaki orijinal hali ise "**gaip**"tir. **Gaip**, **gayb** yani gizlenmek, gözden yitmek, yok olmak kökünden türer. Yani **gaip**, (ya da onu bizim Türkçede kullandığımız hâliyle "**kayıp**") gizlenen, gözden yiten, yok olan demektir. Bir şey **gaip (kayıp)** olduğunda, **gayb** âleminde kanşır Arapçanın dil zekasına göre. **Gayb** âlemiye, insanın beş duyusuyla idrak edemediği ancak bu âlemin anahtarlarıyla müjdelenmiş olanların görüp anlayabildiği bir yokluk evrendir. İçinde bulunduğumuz âlemin negatiftir. (Tabii âlemimiz pozitif olansa.) Arapça, kelime ve kavramları genellikle çok şiirsel algılar ve kullanırken de bu tonu hep arka planda korumaya devam eder.

Kayıbettığımız bir şeyin bir başka evrende, bir yokluk/hiclik/ görünmezlik âleminde yaşamaya devam ediyor olduğunu inanmak hiç kuşku yok ki bu dilin, kayıpla baş etme yolunda umudu ne denli mühim bir yere koyduğunu gösteriyor.

Şehirli, maço, sevgilisini dövebilen ama bir yandan da aşk ve sevgi üzerine en duygusal yerden küstahça ahkâm kesmekten geri kalmayan, özünde annesinin kuzusu ama bîcîrîmliği bir bayrak gibi taşıyan, bununla birlikte olabildiğince ağlak bir erkeklik modelinin övüldüğü, övülmek ne, gökleri çıkarıldığı bir "kaybeden" edebiyatını çok şükür milletçe atlatmış bulunuyoruz. Kitaplarda, dergilerde, filmlerde, kafelelerde, barlarda bir dönem ısrarla karışımıza çıkıp yeni yetiden heveslilerin ara gazıyla kendini yetiden üreten bu erkeklik türünün adının "kaybetmek"ten geliyor olması ilginçtir. Genellikle hep kazanan tarafta olup dört ayak üstüne düşmeyi başaran bu modelin "kaybetmek" konusunda en ufak bir fikri olmamıştır çünkü. Yoklukla, yoksunlukla, kimsesizlikle, çaresizlikle, hayatin sillesiyile hiç imtihana girmemiş bu erkeklik türü kaybeden değil, olsa olsa "haybeden" olmalıdır, sayın dinleyen.

Bir şeyin değerini kaybedince anlamak çok bilindik ve türümüzün tüm bireylerini kapsayan bir durumdur. Çünkü yokluk, varlıktan daha etkilidir. Bir şey varken

yalnızca evrende bir boşluğu doldurur, oysa yokken o boşluğu tüm evren dolduramaz. Bu nedenle kaybettiklerimizde, hatta kapsama daha da daraltayım, kıymetini bilemediklerimiz çok üzülmüz. Hatta yine Arapçaya dönecek olursam, sağ olsun, şiirseven komşumuz bize bu üzüntü hissini tarif edebilmek için bir fil bile vermiş: hayflanmak. Öyleyse, hayatta hiçbir şeyin bir sonsuzluk arz etmediği, her şeyin eninde sonunda kaybedileceği gerçeğini kabul ederek şunu diyebilir miyiz? Hayat, **sürçü** bir hayflanıştır.

Bundan yaklaşık 100 yıl kadar önce başka bir dergide yazarken, bir yazımda şunu demiştim, hâla arkasındayım: Hep aynı şeyi kazanmak, kazanmak sayılmaz. Ama kaybetmek hep kaybetmektir. (Fena laf değil, Feyyaz'dan rica edeyim de bir yazısında falan kullansın. Belki o zaman Kafa'da da sticker yaparlar.)

Geçen ay bu sayfada QR kodla paylaştığım şarkıyı dinlemiş, sevmişsiniz; yorumlarınızı, selamlarınızı gördüm, aldım, başım üstüne koydum. Eylemlerim sürecektir.

Bedia Ceylan Güzelce

az önce'den hikâye

Bana açacak bir pencere bırakmadan gittin. Elimde bir kulp kaldı ve şimdi her şeye takıyorum onu, kusur bulmak için değil, bir pencere açmak için, söylenmek değil, nefes almak için.

İlk arayan bendim, son doğum gününde. Yaklaşık iki yıldır görüşmemişik, o gün defterime tarih yazmam gerektiğinde elim bir türlü gitmedi, 2020 yazıyordum. Sonrası yok, sonrasını yaşıyan ben değilim sanırım. İnsan ölümden yorulur mu, "ben yoruludum" dedi bir ortak arkadaşımız, hepimizin kaybettiği ne çok şey var, şimdi bu salgın geçip gittiğine görecemizi, özlemlerimizi söyleyebiliriz. Bu bayram, kapısı çalınmasın diye sokağa attı millet kendini, bahçelere. **Bu bayram ceplerindeki şekerli döke şaça koşmuyor sokaklarda çocuklar. Şeker pahalı.** Ailece oturdukları bir restoranda, hayatının en güzel kutlamasını masaya geçecek hesabı düşünerek geçirdi bir baba. Hayat pahalı. Çiçeği yapan da çölu kuran da aynı şey: su. Su pahalı. Bir zamanlar şakasına güldüğümüz damacana su, olmuş 32 lira. İçemediği suyun kenarında oturmuş, bekliyorum. Aradan geçen iki yılda, takvime yazmadığım, elimin varmadığı o iki yılda ne "şimdi"yi ne "yarın"ı hep "az önce"yi yaşamışım. Kendime bulduğum en güvenli yer, içinde kalabildiğim tek zaman dilimi: Az önce. Henüz senden uzaklaşmamışken gerçekleştirmiş olanı anlatıyor amasına dokunamayacak, gelip canına değemeyecek kadar mesafede. Az önce. Beni yormayan, bir beklenti de yaratmayan, plan yapmamı istemeyen ama iç çekmemi de gerektirmeyen bir zaman ifadesi olmasının yanında, içindeki sonsuz ihtimallerle küçük bir neşe bile verilebilir bir şey: Az önce.

Az önce Kurtuluş'ta bir pastanede bir kalp kırıldı, az önce Yüreğir'de bir delikanlı sevdiğine kavuştu, bir avukatın burnu, bir doktorun kolu kırıldı, bir çocuk okuma barına hazırladığı şiiri ezberledi az önce, bir adam hak etmediği unvanlarla anıldı, Candaş bir bakanla az önce konuştu, memleket çıkmazdaydı az önce, bir anne az önce pazar yerini elleri boşterk etti, az önce kader ağlarını ördü, az önce bir kadının sevgilisi ölüme yenik düştü. Az önce aşkını itiraf etti birbirine iseli iki genç, az önce yenibir şarkı yazdırdı müzisyene hayat, bayraklar gönderesildi, kaçtığını umursamadan kalçasına kadar çekti ince corabını ve sokağa attı kendini şarkıcı, 50 yaşına bastı bir ailenin en küçükü, ailenin yaş ortalaması yükseldi az önce, yüzüğüni parmağından çıkardı yeni evli bir çift, pırsanlığına sahip çıkarak başınama avukatının yolunu tuttu, belki kendi düşündünden kaçtı bir gelin, az önce igrayı ipliğe geçirirken parmağına batırdı yeteneğini yitirmiş bir terzi, az önce bir tivit attı şair ve yine az önce tutuklandı söyledikleri yüzünden. **Bilmiyorum, az öncemizi neden böyle dolup taşı hatıralarla ama hayat ne şimdide ne sonrada var benim görebildiğim, az önce olan oldu ve sen gittin.**

Bana açacak bir pencere bırakmadan gittin. Elimde bir kulp kaldı ve şimdi her şeye takıyorum onu, kusur bulmak için değil, bir pencere açmak için, söylenmek değil, nefes almak için. Az önce yitirdi bir aile, bir avuç su çarptım yüzüme, havlunun bir tarafı ben ve az önce sen silmişin ellerini onunla. Kaybolan bu yıllar içinde kaç kez aradım seni, sayısını bilmiyorum ama az önce de seni düşünürken her şeyi düşünürken

el fenerlerini, kibritleri, çakmakları ışık çıkarabilecek, ateş yakabilecek her şeyi alıp gittin. Yine de az önce bir yangın çıktı odamda, itfaiyeyi aradım, gelip baktılar bir şey yok, onlar da gitti senin peşinden, az önce. Aradan geçen kederi saymazsak, 26 yıl sonra, az önce cepli yeleği teslim edildi Metin Göktepe'nin annesine, ormanımızın sessizliğini bir kurt bozdu, birkaç tur attı sitenin etrafında bekti, amacı göbeğini erimeli zira az önce bir ırslı atladı penceremizden. Hepimiz oradaydık ve kaçmasına izin verdik az önce.

Tüm istekleri gerçekleştirilen yani tüm imkânsız talepleri karşılanan bir kadın, sırf bu yüzden sıkışıp kalyon kendi hayatında. Az önce anında bunları ve çantasını topladı, alın yazısına bir virgül, kurulu düzenine bir nokta bırakıp çikti evinden. Az önce bir ısılk çaldı di, bahar gelmiş gibi oldu, gelmedi. Sorular ayırdır ve cevaplar hazırlarız ama gözlerimiz bu cevapları yüksek sesle söyleyebilenleri görür yalnızca. Ölümlü mutlu edene dek sürdürdüğümüz bu şey mi hayat? Yedi yaşında yani az önce yere yüzüstü düştüğünden beri kendi başına ayağa kalkamıyorum. O gün yani az önce belki koluma girseydi birileri, silseydi yüzümü, üstümü başımı temizleseydi, kırık dişlerimi, kan dolan ağzımı, korkumu ve çaresizliğimi silseydi, "geçti, geçecek deseydi, belki geçmiş ve gelecek zaman bilgisi olurdu kafamda. Kan dolu ağzım geçmiş, ayağı kalktığımda atacağım ilk adım da gelecek olurdu. Yani az önce tutsaydın biri beni düşersen ya da düştükten hemen sonra, yani bir kişi, ya bir kişi de hatırlasaydı sadece yedi yaşında olduğumu, ben de böyle olmazdım belki.

Tek bir cümleye sığacağım bir zaman var henüz gelmedi. Tek cümleye sığacağım günü bekliyorum. Bu ellerimizde ne var biliyoruz, şairlerin bile bulamadığını, ben göremiyorum. İsl'in eliyile yaptığı anahatları, İlnur'un eliyile yaptığı çayın, Hakan'ın eliyile açtığı pencerinin ve her gün hepimizin ellerimizle yaptığımız basit ama tekrarlandığında güzel bir şarkıya dönüşen şeylerin bir hatırı var bu kesin. Az önce yapmadıklarından aldığım dersler var.

"Biraz oturmuyacak mısın?" diye birisi sana sorarsa az önce, otur hatta soranın ellerini tut gerekirse, bir dua bul ya da sıfırdan yaz ama kal orada. Az önce yine virajı alamadı biri, hayatını kesip geçti bahar yağmuru. Tüm sevdiklerimi bir odaya koyup, kapıyı da üzerlerine kilitleyip, "Lütfen artıkkimse dışarı çıkmasın, kimse gözünüzün önünden ayrılmamasın, kimse ölmesin" diyeyim var.

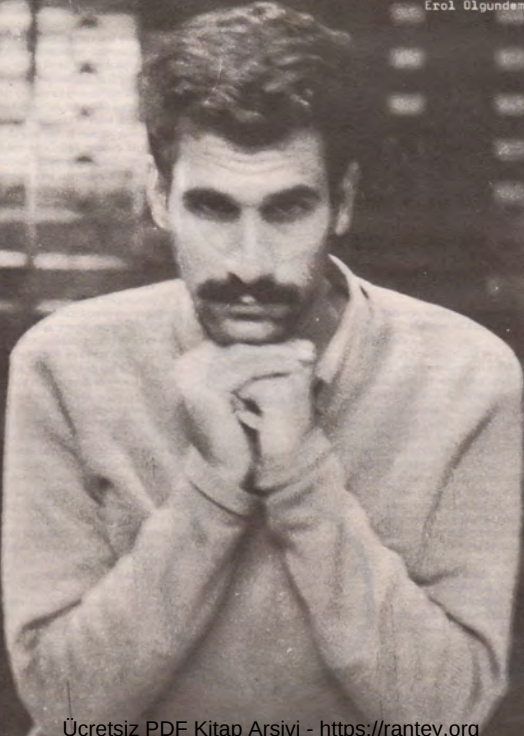
Az önce tarih atmak istedim yine, takvimimde eksik var. Yaşamamışsı ki yıl, az önce söylenmemiş ve belki bir daha hiç söylenemeyecek yarım yarın önce söz. Erik dalı narindir, dokunmaya değil bakmaya bile gelmez. Az önce bir erik ağacının altına gömdüm kendimi. "Çok kırıldım, küstüm oynamıyorum bu hayatı" diyemediğini gibi zamanı bölerek bir yere varamayacağımız da muhakkak. Az önce ölünken seçime gittiğini anladım ve ne kadar yorulduğumuzu yine Herkes haklı, herkes şampiyon, herkes birinci, herkes kahraman, yine herkes ırsarçı, herkes yalancı, herkes yalancı.

Deniz

Türk basınının önemli isimlerinden olan ve 1979 yılında yitirdiğimiz Erol Olgundemir, 1950'li yıllardan başlayıp 70'li yıllarda devam eden süreçte, Ülke tarihinin önemli olaylarına tanıklık etmişti. Bu fotoğraf, vefatından sonra arşivini Özcanla koruyan eşi gazeteci Ümür Erenuluğ Olgundemir'in negatif filmleri Depo Photos aracılığıyla kamuoyuyla paylaşması sayesinde yıllar sonra ortaya çıktı. Fotoğrafta Deniz Gezmiş, 1969 yılında gözaltına alınmasının ardından götürüldüğü Samsun'da görülüyor.

Erol Olgundemir

Sunay Akın

bakmayacak mıyım yarınlar?

5 Mayıs'ı 6 Mayıs'a bağlayan gece, Mamak Cezaevinin ikili hücrelerinde kalanlar, açılıp kapanan bir demir kapının sürgüsünün ardından koridorda sürtünen bir pranganın sesini duyarlar.

İstanbul'un en güzel semtidir Harem. Çünkü oradaki evlerin pencerelerinden ve balkonlarından, kentin o eşiz süietini, tarihi yarımada'yı doyasıya seyredebilirsiniz. Sement çocuklarının vitrinine ellerini dayayarak hayaller kurduğu yer ise Harem İskelesi Caddesi'nin üstündeki "Kanaryam Japon Oyuncak Mağazası"dır.

Harem İskelesi Caddesi'nde oturan fofr şapkalı ve pardösülü adamı çok iyi tanıyan sement yaşlıları her karşılaştıklarında saygıyla selam verirken, çocuklar onun sadece eskibir oyuncu olduğunu bilirlerdi. 1970'li yılların başında çocuklar sinema sanatçılarında Cüneyt Arkın, Kartal Tibet, Yılmaz Güney, Ediz Hun'u tanırlardı. Nereden bilsinler ki inşaat tellerinden yapıtklandireksiyonlatakararak sürdükleri plastik arabaların yanından geçtikleri o oyuncunun, tiyatro ve sinema dünyasının dev sanatçısı Muhsin Ertuğrul olduğunu...

Muhsin Ertuğrul'un evinin karşısında, elektrik direğinin altında bekleyen sivil polislin gözünü ayırmadığı apartmanda, mahalledeki çocukların fotoğrafını gazetelerde gördüğü ama karşılaşmadığı uzun boylu, yakışıklı bir delikanlı otururdu. Onun eve gelip gittiğinden kimsenin haberi olmazmış ama Hamdi adındaki kardeşi, Kanaryam Japon Oyuncak Mağazası'nın iyi yürekli sahibi Erdem Savaş'la sohbet ederken görürlerdi. Salacak Gazinosu'nda hafta sonları konser veren "Yarasalar" adlı müzik grubunun da gitarıcısıydı o meşhur delikanlının kardeşi. Kırmızılacivert formalı Selimiyespor'da oynayanagabeyi Bora'nın da iyi bir futbolcu olduğu tüm semte yayılmıştı.

Harem İskelesi Caddesi'nde oynayan çocuklardan biri de bendim. Evimiz, Karacaahmet Mezarlığı'ndan başlayan caddenin, denize doğru inen yokuş tarafında, "Karlık" denilen bölgenin başındaydı. Trabzon'dan İstanbul'a taşındığımızda oturdumuz ilk apartman dairesidirburası. İstanbul'datanıştığım ilk arkadaşım Ömer Dönmez'in bisikletiyile, (siz onun "Ömercik" diye tanırsınız) Muhsin Ertuğrul ve polisin aradığı o üniversite öğrencisinin evlerinin arasında düşme korkusuyla geçerek yokuş aşağı hızlanmak, çocukluk yıllarının en heyecanlı anlarıydı.

O gece babam eve geldiğinde hiçbirimiz konuşmuyorduk doğru dürüst. Benden, birkaç sokak ileride oturan kuzenimizimamı istedi. Mutfaktaki küçük masaya oturdularında kadaheler birbirini ardına deviliyor, babam sazının tellerine hayalimde duymadığım kadar hüzünlü dokunuyordu. Oysa neşeli türküler de sever, çalıp söylerdi babam. Bu bahar geçmesi neden Ruhi Su'nun türkülerini birbirini ardına sıralıyor ve bizlere belli etmemeye çalışsa da ağlıyorduk?

Oyuncakçı Erdem abimizin arkadaşısı Hamdi Gelmizli şöyle anlatıyordu: O geceyi yıllar sonra... "Beşini altısına bağlayan gece evde baş başıydık. Radyonun başında bekledik sabaha kadar... Uzanmıştık, arada dalyorduk; sonradan söyledim anırm, infazın yapıldığı saatlerde sıçrayarak uyanmış. 'Bir an içimden bir şeyler koptu' diye anlatmış... 07.00 ajansında ilk haber olarak verildi. 'Deniz Gelmiz, Yusuf Aslan, Hüseyin İnan bu sabaha karşı idam edilirdi' diye bildirildi. Benim arka odadaydım. Duydu, feryadı kopardı. Yere atlı kendini, bağırmağa başladı. 'Gitti oğlum, Deniz'im' diye ağlıyordu... Akşam babam ile Bora abim geldi. Anırm 'Gördün mü çocuğumu?' diye sordu. 'Gördüm, salırdım' dedi babam... 'Nasıldı?... 'Boynunda bir morarmışlık vardı. İzi izi... Günlere ağıdım, günlere ağıdım..."

Deniz Gelmiz'in annesi Mukaddes Öğretmen'i, benim de okuduğum Selimiye ilkokulunda öğrencisi olan arkadaşlarımdan dinledim. Haydarpaşa Ortaokulu ve Lisesinde Deniz Gelmiz'in annesinin okutarak ilkokuldan mezun ettiğipek çok öğrencisiyle aynı sınırlarda okuyorduk. Lisede ilerici öğretmenlerimiz, Deniz Gelmiz'in iftira atılan bir öğretmeni olduğunu, baskı altında olduğunu

Çayan'ın da olduğu arkadaşlarıyla birlikte, yalan haberiyanan gazetenin Çağaloğlu'ndaki binasının önünde yaptıkları protesto gösterisini anlatırdı. Haksızlığı uğrayan o öğretmen, bir dönem Fenerbahçe futbol takımında da oynayan "Boncuk Ömer" dir ve Deniz Gelmiz idam edildikten sonra babası Cemil Bey'le karşılaştığında gözyaşlanıçinde boynuna sarılarak şunları söylemiştir: Ben, senin oğlunsağesinde temize çiktım, hakkını ödeyemem.

Anayasa Mahkemesi, Deniz Gelmiz, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan'ın idamlarını beşe karşı on oyla iptal etmişti. Bu karar, infazların bir an önce yapılmasını bekleyen çevrelerde tepkile karşılandı. Bu tepkilerden biri olan, 7 Nisan 1972 tarihli Tercüman gazetesinde Ahmet Kabaklı'nın köşesinde yayımlanan, Amerika Birleşik Devletleri'nden gönderilen mektupta şunlar yazılırdı: Tanrıhen, tecrübeden dersalacak mıyız, yoksa sözde bir acıma duygusuyla konuştıran, maksatlı birtakım aynularla alet olarak Türkiye'yi yıkamak isteyenlere birşans daha mı vereceğiz?

"Acıma duygusu'na yer yok diyen mektubun altında, ABD'deki Dünya Bankasında görev yapan "danişman" ın imzası vardır. Sahi, neden Dünya Bankasının bir danişmanı böyle bir tavsiye mektubu yazma gereği duymuştur? Neyin hesabı, havallesi, faizi peşindedir? Bu soruların yanıtını imzanın sahibinin adını okuyunca buluruz: Turgut Özal! Evet, 12 Eylül darbesininidamların ardından Türkiye'nin başına getirilen Tur gut Özal' Ve 12 Eylül'den sonra gelen iktidarlardan birinin "Türkiye'yi yıkamakisteyenlere" üst üstenaslında "bir şans daha" verildiği, acı dolu gözyaşlarıyla tarih sayfalarını islatıcaktır.

5 Mayıs'ı 6 Mayıs'a bağlayan gece, Mamak Cezaevinin ikili hücrelerinde kalanlar, açılıp kapanan bir demir kapının sürgüsünün ardından koridorda sürtünen bir pranganın sesini duyarlar. Ve ardından Deniz Gelmiz'in o gür sesi yankılanır: Hadi evyallahkurtulalım!

İdamından dört ay önce babasınıayazdırdı bir mektupta Deniz Gelmiz'in düşüncelerini in yalın, en temiz, en Mustafa Kemal düşünmeden yapıyıp bağımsızlığını ne olduğunu gördün. Dolayısıyla bağımsızlık uğrunda ölmenin anlamlı kavrıyacağında inanıyorum. Anamı teselli etmeyi unutmayacağınızı biliyorum...

Infazdan sonra Gelmiz ailesine teslim edilen eşyalar arasında bir de cep defteri vardır. Bir defterde sadece Deniz Gelmiz'in in yazdığı yazdığı şu şiir okunur:

Yenilmişsem
Elim kolum bağı
(Boynunda yağılı ip)
Gelipdayanmışsam
darağacına

(Dudaklarımda yarın
Gözlerim yıllardır
Unutmak mı gerek seni?)

Kapılar kapalı
Tutulmuşsa gece kapıları yollar
Sıcakbır sevgi
sunmayacakmıyım insanlara?

Bakmayacak mıyım yarınlara
Yarınlar da gelecek mi?

**Dudaklarımda yarın
Gözlerim yarınlar
Unutmak mı gerek seni?**

Zeki Kayahan Coşkun

bedelli üniversite kayıtlarımız başlamıştır!

Hobi olarak üniversiteye gitmek isteyenlerin sayısında bir artış var. Durum görüldüğü kadar kolay olmasa da kimi diploma fetişistlerinin ciddi ilgisini çekmiş görünüyor. Ben de eğitim sistemine katkıda bulunmak isterim.

Bir kafede oturmuş çayımı içerken yan masadaki 50 yaş civarı bir grup kadının üniversiteye gitmek istedikleriyle ilgili istahlı ve yüksek sesli sohbeti dikkatimi çekti. Yeni sınav sisteminde biraz kalkmış... Üstelik yarım net çıkarsan bile, bu yarım net okul puanına eklenecek ve tercih yapabileceğimişsin... "Ay bir de psikolog oluyormuş," dedi bir ablamız kahkaha atarak... Diğeri "Ben avukat olam mı ya?" diye kaktıldı. Yanı yarım netle girdin tamam da yarım net yapana da okula gelmeden al sana diploma, yeni mesleğin hayırlı olsun demiyorlardır. Diyolar mıdır yoksa? Bilmiyorum. Artık şaşırarak yerlerim tıkanıp bu ülkede. Benim gibi şaşıkardı olanların sayısının az olmadığına eminim. Sonra biraz araştırdım. 700 binden fazla aday barajı geçemediği için kontenjanlar boş kalmış. Doldurmakmış biraz da gaye. Harika! Derenin üstünü döndürüp yapıma, denizdoldurupştüne AVM dikme gibi... **Dolduuduuuul! Kontenjanları düşürüp hak eden, nitelikli öğrenciyi bulmak yerine, yarım net de yapsan gel sistemi, muazzam olmuş.** Sonrasında çok duyduğum bu yarımnet motivasyonunu. Hobi olarak üniversiteye gitmek isteyenlerin sayısında bir artış var. Durum görüldüğü kadar kolay olmasa da kimi diploma fetişistlerinin ciddi ilgisini çekmiş görünüyor. Ben de eğitim sistemine katkıda bulunmak isterim. Üstelik yarım nete bile gerek yok! İşte önerilerim:

DİPLOMAN 24 SAATTE KAPINDA

Bir öğrencinin gelişti kaçılra üniversiteye? Bölümüne göre değişir elbette. Misal, tıp fakültesi... Öğretim görevlisinin ders verme maliyeti, öğrencinin oturduğu sıranın yıpranma payı, elektriği, lavaboyu, tuvaleti kullanması, merdiveni aşındırması vs. derken yıllık 50 bin lira olsun. Altı yılda ne yapar? 300 bin... Bir sene de okulu uzatsa... 50 bin. Ne yapar toplam? 350 bin. Okul bunun üzerine %100 kârını koyacak 700 bin lira. Devlet de %100 ÖTV alacak... Artı KDV, artı TRT payı, artı Kültür Varlıklarını Koruma Katkı, artı Kaçak Öğrencilere Göz Yumma Fonu derken, sat bu diplomayı iki milyon lirayal Al sana ticaret. Bir tane kontenjan, bir tane diploma boşta kalıyor mu gör bakalım. İnternette başvuru alınıp ve diploma 24 saatte gönderilip gibi bir ibareyle de desteklenmelidir. Ay birde doktor oluyormuş...

SAHİBİNDEN DİPLOMA

Herkes üniversite mezunu olup diplomasında yazan iş yapacak diyebilir kural yok. Taksitlaksası sahiplerinin hepsi taliki olduğunu mu yapıyor? Evet, mevzuat öyle ama uygulanıyor. Diploma bir yatırım aracı olarak da düşünülebilir. Zamanında yatırım yapıp bir diploma almış vatandaş sıkıştığında veya yeterince prim yaptığına bunuelden çıkarabilmelidir. Ayrıca, nasıl birisine ait, araba, arsa yaşamını kaybedince varislerle devrulyorsa, diploma da bir değeri taşınır, duvara asılır olarak kabul edilip mirasçılara devredilmelidir. Devlette miras intikal, diploma beyan, soğuk mu ayrıntı türü vb. vergilerle alarak kendisine yeni gelir kaynağına...

oluşturabilir. Haksız rekabet olmasın diye bir kişinin on taneinden fazla diploma edinmesinin önüne geçilmelidir.

PARASIYLA DEĞİL Mİ KARDEŞİM?

Bir sınav gününde, sınava girenin ne çektiğini bilir misiniz? Evet. artık yarım net yetiyor ama yinede zor. Pazar sabahı herkes uyurken, kalkıp yollara düşüyor. Üstelik nedense mahallesindeki okula değil, uzak bir ilçede bulunması zor bir okula sınava girmeye mecbur bırakılıyor. Bir ayakkı diğerlerinden kısa olduğu için tıkrdayan, derin yarıktan olan veevape anahatının yarmakla tehdit eden sıra... Tam soruya konsantre olmuşken mutlaka denk gelen sürekli burnunu çeken veya öksüren bir aday... Sınav görevlilerinin kendi aralarında yaptığı düz sohbetlerinin o sessizlikte dikkat dağıtması vs. Gerek var mı bunlara? Hem de yarım net yetiyorken... Sınava girenlere istedikleri net tariflerle satılmalı, bu çile bitirilmelidir.
0,5-5 net 2.000 TL
5-25 net 8.500 TL
25-50 net 20.000 TL
Full net 350.000 TL

Not: Fiyatlara ÖTV, KDV, vs. vergiler dahil değildir. Yok bir de olsağıd!

DERSTEN KALMAK NE AYOLI

Kimi dersler çok zordur. Anlaması, sınavı, geçmesi... Püüüü... Bir sürü iş! Mühendislikte termodinamik, ıktisatta istatistik vb. öğrenciler çok zorlanır. Gerek var mı? Öğrenci istersene başında istersene sonunda geçemeyince satmalı ders seçerler. Seçince de üniversite ilgli ders satmalıdır. İlgilidersi satın alan öğrenci dersten de sınavdan da muafat. Öğrencilerin işini kolaylaştırmak için bankalarla anlaşılıp "Sıtmalı Ders Kredisi" deaynca pazarlanabilir. Kampanyalar daha da yaygınlaştırlılıp öğrencilere doğum günlerinde, yeni yılda vb. özel günlerde tanıdıklarından satmalı ders hedyesinin de önu açılmalıdır. Bunun için alışveriş sitelerile de anlaşılabilir. "3 alana 1 bedaval" kampanyaları her zaman tutmaktadır. Düşünülebilir...

BU BÖYLE YARIM KALMAYACAK

Hayat bu... Her şey planlandığı gibi gitmeyebilir. Bir öğrenci iki yıl sonra sıklıkla okuldan, bölümünden. Bu öğrencimiz iki yıl boyunca aldığı dersleri, o bölüme eğitim alan, alacak birine ikinci el fiyatına satabilir. Bir şekilde okulla ilişkisi kesilen, bölümüne dönmek isteyen, eğitimi yarım kalmış kişilere de uygun fiyata bu dersleri satın alarak bitirilmiş diploma atesini söndürebilir.

Tüm bu öneriler dahilinde memlekette üniversite diploması olmayan kimsenin kalmaması hedeflenmiştir.

Bu bir eğitim hamlesidir. Devrindir.

Tabiri caizse özellikle Avrupa'nın üniversite musluğu bizim elimizde olacak.

Şöyle söylüyor herkes:

Asm üniversite diplomanınlı lıkolik mezunu-da olansız, okuma yazma bilmesinde de alın ve her yereasın.

Artık üniversite diploması barmıyız daadağırl!

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rante.org>

Kemal Sayar

insan: şu ip cambazı

Hayatta bizden geriye kalacak olan şey ne kaçış ne kafayı kuma gömüştür; bir şeyler kalacaksa bu yaşanmış bir hayatla elde edilebilir ancak...

"Tel cambazı istiyordu ki dünya istediği gibi olsun. Bile bile aldanmaya vardırıyordu işi. Ama olmuyordu kendisi vardı."
Turgut Uyar

"Gerçekten özü asla aşırıya kaçmamaktır. Abartmaya ne ihtiyacı var? Yok edilmesiyi gereken ve aydınlatılıp izlenmesi gereken şeyler vardır. İyi niyetli, ciddi ve öznel bir gözlem yapabilmek ne büyük bir güçtür! Işığın yettiği yere alev taşımayalım."
Victor Hugo

İnsan gerilmiş bir ipin üzerinde yürüyen bir cambaz gibidir çoğun, dengesini kaybetmeyegörsün her şey altüst olur. Cambazın hünere dengeleyebilir, dengede kalabilir. Dengeden bahsettiğimizde itidal sahibi, kendini kontrol etmeyi bilen, asırlığa kaçmayan, coşkurlarının, heyecan ve arzularının onu çekip götürmesine izin vermeyen bir kişilik organizasyonundan bahsediyoruz. Bunun sabit, aşınmaz bir yapı, bir hareketlilik hâli olmadığını biliyoruz: İnsan bir yol ağızındadır, sürekli enerji ve bilgi akışına maruz kalır, bizi çekene iten şeyler arasında bir aygıtımız daima boşluğa sallanır. Onu diğer ayağın önüne koyup bir adım atabildiğimizde, ilerleyebildiğimizde işte o zaman psikolojik dengeden bahsedebiliriz. **İlerlemek, kişinin kariyerinde veya sosyal yaşamı açısından daha yüksek yerlere ulaşması değil; yeni manzaralar, yeni bağ ibrışimleri, yeni hikâyeleme tarzları edinebilmesidir.**

Yaşama, en büyük eksikliği, yani anlam duygusunu katan şeyler bunlardır. Aktin bizi bir tarafa çektiği, duyguların ise bir anaför bulanlığındaki bize başka şeylerle uğuldayan dönemler, dengeye en çok ihtiyacı hissettiğimiz zamanlar. Üstelik bu kaos, yaşla birlikte azalan bir durum da değil, en yaşlı bilgelere en az emim olanlar ekseriyetle. Henüz yaşamın başındaki çocuklar ise tüm dünyayı kendilerinin bir uzantısı olarak gördükleri gibi kendilerine dair bütünluksal hissiye de henüz parçalarla dağıtmamış olmanın avantajıyla ne istediklerinden emin olanlar. Karşısında bir çikolatalı pasta dururken, içindekilincinin o aşağı katmanını saydığımız id "onu ye" derken, hangi çocuk yaşayacağı harikulade bir hazdan geri durur? Oysa orta yaşlı bir yetişkin, pastanın karşısında, kalori hesabı, son kolesterol sonuçları ve sıkıştıran kemeriyle duraksayıp kıvrınır çoğunca. Nihai kerte de mesele, pastanın yeni yenmemesi kararı da değildir zaten, pastanın yenmediği durumda o haz boşluğunu nasıl ikame edeceğimiz -bazen, eve giden en uzun yol en kestirimeolduğu söylenendir- veya değişimin takdirde sonuçlarının hangi sorumluluk yöntemleriyle izale edebileceğiz, hatta belki avantaja çevirebileceğiz meselesidir. Değne değişik kuvvetlerin bir şekilde ahenk içinde tutulması ve en faydalı şekilde benlik için asısını sürdürülmesi demektir.

İnsan evladı hayata bir merak duygusuyla gelir. İnsanda dengeyi sağlayan en önemli unsurlardan bir tanesi bu öğrenme kabiliyeti. Modern görüntüleme yöntemlerinin bize ispatladığı "nöroplastisite" veya beynin esnekliği kavramı, insanın öğrendiği her yeni bilgiyle beyin hücreleri arasında yeni nörolojik iletim kanalları oluşturduğu, en sık beraber kullanılan alanların zamanla birbirlerini beklemeden aktifleştikleri, oluşan her nöralağın yeni bilgileri algılamaya sürecine de dönüştürdüğünü anlamamızı sağladı. Yalnızca öğrenerek beynimizin şeklini değiştirmekle kalmıyoruz, beynimizin yeni şekliyle de farklı şekilde farklı şeyleri algılıyor ve öğreniyor. İnsan beyninde Pascal'ın söylediği gibi, sadece kalbin kendi marşını çaldığını düşünmek de yeterli değil.

kendi mantığını da anlamayan bir şuur gömülü.

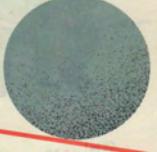
Hayata değere getirecek şeylerden bir diğeri de karşılaştığımız zorlukları onlarla kavga ederek yok edilmesi gereken düşmanlar olarak değil, onları, üzerlerine basarak merite kazanacağımız, bize bir şeyler öğretecek fırsatlar olarak görmek. İnsanların sıklıkla şındığı, problemi oluşturan husus, zorluklarla karşılaştığı zaman ondan alalecele kaçırması, zihnini kuma gömmesi ve gömüldüğü şeyi yok sayıp inkâr etmesi. Hayatta bizden geriye kalacak olan şey ne kaçış ne kafayı kuma gömüştür; bir şeyler kalacaksa bu yaşanmış bir hayatla elde edilebilir ancak... "Kuş ölü, sen uçuşu hatırla" diyor şair Fırfır. Hepimiz geriye anlamlı bir hikâye bırakmayagayet ediyoruz. Bu anlamlı hikâyeyizim gayret ve alın terimizleortaya çıkarıyor.

Hata yapmaya hakkımız olduğu kadar ihtiyacımız da var. Üstelik bunun tek nedeni hatalarımızdan ders çıkarıp tekrarlamamamız da değil; hatalar bazen bizim için bazen de bizim yaşamımızı yankısının eriştiği başka yaşamlar için beklenmedik sevinçlere, sürprizlere, hazineleregebe olabiliyor. Bir hata, kendini aşmayı başarmış bir doğruya evrilebiliyor. En azından, hayatımızıkolaştıran pek çok arçasal gelişmenin, icatlar tarihindekiistikrarlı hatayapma geleneğiyi bir nedensellik bağı

olduğunu rahatlıkla söyleyebiliriz. Hata yaptığımız için kendinizi ödüllendirmelisiniz, başka sefere çok daha güzelbir hata yapabileme şansına sahipsiniz. Bir hata, yalnızca ondan ders çıkarıldığında ve farkına varılmadan doğrudur zannıyla yapıpı geçildiğinde ziyan olur. Yalnızca farkında olduğunuz şeyi değiştirebiliriz ve değişimde bulunmak, farkındalık, cesaret, sorumluluk yüklenme gibi pek çok erdeminsuferber edildiği bir atıldır. Farkındalık, dege ve uyum içinde yaşamının temeli oluşturur.

Hepimiz hayatın içinde düşebilir, kırılabilir, incinebilir varlıklarız. Belki hayatta dengeyegiden en önemli yol bu incinebilirliğimizi kabul etmekle başlayacak. "Kuş uçtuğu genişliyi gökyüzü" demiştir R ilke. Hepimiz yaşamaya cesaret edelim ve bıraktığımız uçuşumuzel hatırlanabilir bir uçuş olmasına gayret edelim, çirpışla kanatlandıralım hayatımızı.

Hata yaptığınız için kendinizi ödüllendirmelisiniz, başka sefere çok daha güzel bir hata yapabileme şansına sahipsiniz.

sonraları

Gün gelecek gördüğümüz en sahici manzaradaki dağlara taşlara benzeyeceğiz. Çıldırma bile hâlimiz kalmayacak. Bu ölüm değil de ne?

Bana geç kalmışlığı hediye edisi daha dün gibi. Hikâyesim eksik kısmını biliyor muscasına gülümsemesini hatırlıyorum. O gün belki özgürlüğümü kaldırdım dolaba. Sıcak bakışlarıyla takatini çoktan yitirmiş kalbimi peşine katıp gitti. Dünyanın yolları aydınlanmış gibiydi. Önünü görünce daha bir cesaretle yürüyor insan, tereddütlerinden sıyrılıyor. Yelkenli bir teknre misali rüzgârıyla dolup kanıksamanın ufuğunda kayboldum. Nice isimsiz mezarlıklar geçtim, şarkıları yeniden duydum, şiirle yeniden tanıştım. Biraz umuttan biraz sevinçten doğurduk birbirimizi. Alın yazımızın karası doküldü, kuşları uçurdu elektrik direkleri. Kırıklarımızın arasından geçip gitti günler. Huzuru beklentisini çoktan aşan gecelerin göğünden yıldızlar kaydılar masamıza. Güzel olan sevmektir diye düşünüp savuşturduk dileklerimiz. Kim bilir, bilemedik belki değerimizi.

Kol kırılır yen içinde kalır ve yarıkanak ateşi bebitemeyem insan. Can havliyle bağırır olsa olsa. Her duygu anlatılabilmek için mesafe arar. Bir gün acısından yeterince açılınca düşer aklı sözcükler. Küllükü şirler yazılır, tüten şarkılar söylenir, Muttasıl kanar yara kabuğunun altında. Hem kendini hem sevgiyi tüketir aşk fütursuzca saçanlar. Her ölem pişman olur, evet. Hele cennetten kaçanlar. Gün gelir yaşamak yanı ağır basar. Mechn bile arkasını döner aşka. Öyle ya, oy birliği başka oy çokluğu başka. Kendini çoklayamaz insan ters yönlü vektörler köküne aklı, canını çekistirir durur. Gündüz içinde gücünde, gece cehennemin dibinde. Hasret alınım ortasına ayın şavkıyla vurur. Sonrası kıyasıyla türküler, bıcağı şirler, topuyla tüfeğiyle hatıralar... Ruh, taze bedenim içinde cürür.

**Her şeyi
unuturum
dedim
ama beni
esirgeyerek
sevişini asla!**

Düş düşer girip yürüdüğümüz bir yoldu ayınlık. Yalnız geceleri yaşayanların yüzü suyu hürmetine şirler bıraktık eskittiğimiz masaların üzerine. Gün gelecek gördüğümüz en sahici manzaradaki dağlara taşlara benzeyeceğiz. Çıldırma bile hâlimiz kalmayacak. Bu ölüm değil de ne? Çiçekleri solacak göğsümüzü. Butun resimleri saklanacak gözlerinin. **Birimiz çocuk seviyordu bizim çocukluk... Sağım, sakalım bezoz. Yine de yaşım tutmuyor bu illete. Aşk dediğimiz belki de uyanışımıza fozlu.** Her şeyi unuturum dedim ama beni esirgeyerek sevişini asla Gözyaşını yağmura benzetirler ya, şimdi her bulut önümü kılışın. Çünkü bu sevdaya saygı duruştur! Böz gözle gülistüğüümüz aksamüstlerinin nedimidir sözcüğümüz. Kalbimde durmadan gülmeyen, şirin gereyi sütre gerisinden vururudur. Beyler alışmış, gazeller aşımış. Yaz gününün yaprağını beraber öldürmüştük ve bu günahı değildi kutsal kitapları bezenmiş belleğimizde. Aynanın önünde bir tarak, çekmede birkaç parça eşya ve el yazısı bir defterin üstünde...

Düşe kalka yapıyorum işte. Öyle kolay değil sıfırdan başlamak. Kulağımda asılı duran sesler canımı fena hâlde yakıyor. Kendi düşen ağlamaz derler. Gözlerim neden her gece yüzümü yıkıyor? Bilmiyorum, her şey bilecek mi bizimle? Bir tek biz mi üzüleceğiz bu hâzin sona? Köyedeki dondurmacıda mı kalacak yine çingene çocuğun aklı? İsmail Hoca rakısını gene güvenilir kaynaktan bulduğu etil alkolle yapacak mı? Sokak tamburları, kaldirımlar, meyhaneye homurtuları... Hiç mi değişmeyecek hayat, çekilemeyecek mi karalıklar perdeleri? Bitişimiz dünyaya hiç dokunmayacak mı? Önte gece aydınlanır, kararır güneş. Dağlar dınar yerinden, akarsular yokuşları çıkar, türküler unutulr ikimizi. Zeytinyağı karışır suya, gemileri taşımaz olur denizler. Sonraları belki biz de unuturuz birbirimizi.

SENİ
YENİCEM
ATAERKİ!

Nermin Yıldırım

nihan'ın söyleyecekleri

Başlamayı övüp duranlar, nedense bitirmeyi öğretmediler bana. Korkmayı öğrettiler onun yerine. Ertelemeyi ve sabretmeyi. Ve adına kadir kıymet dedikleri tanımsız bir şeyi bilmeyi.

On yedi yıldır hep olduğu gibi, duvardaki saat yediği gösterdiğinde kapı çalıyor. Gelenin o olduğunu daha açmadan biliyorum. Cihan harbinde şifreli mesaj taşır gibi iki kısa bir uzun basarzile hep. Belki artık o şekildebile basmıyordur da ruhunu yılların alışkanlığına tesliminden zill, saat yedi oldu mu kendiliğinden öyle senleniyorur, kim bilir.

Benimtek bildiğim, yedi oldu mu şaşmaz bir doğa yasası gibi, Metin gelir. On yedi senedir bu hep böyledir. **Saatin akrebi, kadranda dört, beş, altı, Metin, sekiz, dokuz, on diye gezinir. Saat yedi oldu mu Metin mutlaka gelir. Mutlaka. Mutlaka.**

On yedi senedir olduğu gibi ben de üstüme düşeni yapıp kapıyı açıyorum. Yüzüme emanet bir tebessüm iliştirir ona sarılıyorum.

İçeri seğirtirken, gizli bir telaşa kıpırdanıyor, bana bir şey söyleyecekmiş, öylediyor. Üstümdeki ağırlık kayboluyor aniden, için için umutlanıyorum. Belki bu sefer?

Belki bu sefer tüm mesuliyeti üstlenir Metin. Benim söyleyemediğimi söyler. Benim yapmamı beklemeyi bırakır da tüm kararlılığıyla karşıma dikilir "Bu iş artık bitmeli be Nihan, gel ayrılmak" der. Belki bu sefer? Belki bu sefer?

Mutlaka geçip karşılıklı oturuyoruz. Gözlerine bakıyorum, susuyor. Ona güç toplayacak zamanı tanıyabilmek için ıvır zıvır bir şeylerden bahsediyorum. Çıkıp önüneöğlen pişirdiğim un kurabiyelerinden filan koyuyorum. En nihayet Metin yeniden yüzüme bakıyor. Dili damağı kurumuş gibi dudaklarını güç bula aralıyor. Hah, diyorum, belki bu sefer sabır taşı çatlamış. Belki bu sefer kopmuştur dananın kuyruğu ve Metin büyük kararlar almıştır. Belki bu sefer sahiden terk eder beni. Adına ev dediğimiz bu

bu bunalıcı yeri, aile dediğimiz bu bulantılı şeyi... İki tane bir araya getirip her ikimizi de eksilterek inşa ettiğimiz bu devasa "biz"i... Belki bu sefer? Ha? Belki bu sefer?

Metin ağzını tereddütle aralıyor, otereddüdüün kucagında bir o yana bir o yana sallanıp bekliyor, bekliyor, bekliyor ve en nihayet dudaklarının arasından cıltır bir ses dökülüyor. "Arabayı..."

Yüzüne bakıyorum soran gözlerle. "Arabayı ben alayım, ev sende kalsın" mı diyecek? "Arabayı da evi de alıyorum, oğlan sende kalsın" mı diyecek? "Arabayıyalalım, içinde kendimizi de" mi diyecek? Desin! Artık birimizden biri, birinden birini söylesin. Bitirmeyi bilmediğim için, adını hayat koyduğula şı minicik tekerin içinde hamster gibi dönmekten başım döndü, ben beceremiyorum, bari Metin bitirsin.

Yıkırsın korku kalelerini, kırsın alışkanlık zincirlerini. Derin bir nefes alsın ve kurnak için uğruna kendimizizen vazgeçtiğimiz ne varsa, hepsini bir kaleme yüksün, kırın, parçalasın, silsin. Ah be Metin, ah be Metin, topla gücünü, yapılabirsin!

Araba Metin tüm metanetiyle devam ediyor. "Arabayı değiştirek mi acaba? Bizimki artık yicse yaşlandı. Daha yeni bir şey lazım, çoklu-biz. Söyle gidersek tatil tatil be yaz mevsile, her günün bir saatlik bir turluza gideceğiz."

Mehmet Ali & Akşamsefası

yerlere..." diyor.

Sabırının son damlasıyla gülmüsemeye çalışıyorum.

"Değiştirmeyelim Metin. Arabayı değiştirmeyelim. Kendimizi değiştirelim artık. Hayat sandığımız şeyi değiştirelim" diyemiyorum. Onun yerine yutkunuyorum.

Bu kaçınıcı kim bilirdi... Yine sabahdan öğlene, öğlenden akşama biriktirdiğim lafların hiçbirini ona söyleyemeyeceğim. Kalbini kurmayı göze alamayarak, kendi kalbimden ferağ edeceğim. Bir gün benden vaz geçmesini umarak, kim bilir kaç sene daha bekleyeceğim.

Başlamayı övüp duranlar, nedense bitirmeyi öğretmediler bana. Korkmayı öğrettiler onun yerine. Ertelemeyi ve sabretmeyi. Ve adına kadir kıymet dedikleri tanımsız bir şeyi bilmeyi. Ve muhafaza etmeyi. Ve yetinmeyi. Ve idare etmeyi. Ve sürdürmeyi. Ne olursa olsun hep sürdürmeyi. Sürdürmeyi. Sürdürmeyi.

Hani çocukken sıcak yaz günlerinin sonunda akşam çıktığında, sokak oynulan bir bir biterdi. Gene de kimse eve dönmek istemezdi. Zaten bitmiş oyunda çok eğlendiğimizden değil, evde ne yapacağımızı bilemediğimizden. Ne oynardık artık ne de eve giderdik. Alışkanlığa benzeyen garip bir ağaçın gölgesine kururur, Araf'ta kalmış gibi, sokağın ortasında öylece dururduk.

Öyle bir şey bu. Öyle bir şey bu.

Oyun bitti ama yıllardır biz o ağacın gölgesine yaslanıp aynı yerde duruyoruz. Bu da yetmiyor, her akşam sonraya, bazen yarıya, bazen gelecek yüzyıla dair yeni durma planları yapıyoruz.

Allah aşkına o arabayı nereye gideceğiz? Daha ne kadar böyle gideceğiz? Nereye kadar gideceğiz? Bu üç oda bir salondur, peşin fiyatına taksitli mobilyalara, oğlanınokul taksitlerine, sınav takvimlerine, sülahe muhabbetlerine, bayram ziyaretlerine, hafta sonu pikniklerine, hafta içi menülerine ve bunların arasında öylece durmayadana ne kadar devam edeceğiz? Durmak bir sürüklenme biçimidir bazen, daha ne kadar sürükleneceğiz?

Hani bazen vapura binersin. Dalar gidersin. Vapurun kıyına yanaştığını fark etmezsin. Ancak anons geldiğinde ayılıp kalkarsın yerinden, koşu koşu vapurdan inersin. Hayat da böyle bir şeydir sürüklenirken. Bazen yolculuklar biter ama sen ısrak edip vapurdan inemezsin. O kıydan bu kıyıya gider durur vapur. İçinde sen de oradan oraya sürüklenirsin.

Dikkatdikkat, bu deni anonsur. Tüm yolcularımızın vapurdan inmesi ya da bir an evvel denize atılması rica olunur.

Bütün bunları söylemek istiyorum Metin'e. Söyleyemiyorum. Onun yerine, ben Metin'e bakıyorum, Metin bana bakıyor. Güllümseyim Arabayı yenilemeye karar veriyorum. Derken üst kattan oğlan geliyor. Komşunun çocuğu oyuncakları. Birlikte bana üzüllüyor. Sonra kuruyorum. "Arabayı değiştirek mi acaba? Bizimki artık yicse yaşlandı. Daha yeni bir şey lazım, çoklu-biz. Söyle gidersek tatil tatil be yaz mevsile, her günün bir saatlik bir turluza gideceğiz."

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi: <https://trantey.org>

Efsane DankeK MÄGMA
GERİ DÖNDÜ

Gökhan Çınar

öğrenci

Kötü değiliz çünkü daha kötülerini görmüştük. İyi değiliz çünkü iyi olmak için çok sebebimiz yok. İyimserliğe ve kötümserliğe eşit mesafedeyiz.

Öğrendik bel Düşe kalırsa, eksile eksile, öyle ya da böyle hayatta kalmayı öğrendik. Bacaklarımız tutmadığı zamanlarda bile ayakta kalmak için direndik. Ellerimiz yara bere içinde kalsa da tutunduk işte. Düştiğümüz de oldu tabii! O zor zamanlarda umudumuzu yorgun kalplerimizin üstüne koyduk. Başımızı güç aldıklarımızın omzuna bıraktık. Aklimıza mukayyet olmaya çalıştık. Okunduk mu, ülendik mi, kutsandık mı bilmiyorum ama bunca hayat kazasından kurtulmayı becerdik. Yenildik, daha da yenildik, daha iyi yenildik de bırakıp gitmedik. Vurulduğumuz yerden yaramızı sevdik. Kırıldığımız yerlerde tedavii öğrendik. Dağıldığımız parçalardan yeni bütünlük inşa ettik. Vazgeçmek üzere olan yanlarımızı yaşamaya ikna ettik. Biliyor musun kaç yol, kaç yolculuk, kaç yol ayırımı gördük! Kovulduğumuz köylerden gittiğimiz sığınaklarda onuncu canımızı kullanmayı öğrendik. Hakkımızı yiye yiye bitirmeye çalışırsanız da sonuncu şansımızı yaşamaktan yana kalırdık. Zalimini, sahtekârını, ikâyâsüsünü, üç kurşulğunu tanıdık. Evdekine, ülkedekine, dünyadakine gençlikler harcadık. O savaş meydanlarından ne yaptık ettiği sağ çıktı. Ama bir türlü düşünce hissedemedik. İnanacak hiçbir masal kalmayınca yeni hikâyeler yazdık da multu son bulmayı beceremedik. Ne kendimize yetebildik ne dünyaya sigabiliriz. Düşün, bu son olsun, bu da benden olsun, diye diye bizde bizi ersten kalmadı. Maalesef hayatlarımız hayati ettikmiş gibi olmadı. Ne kaldırı! Geriye hayatımızın ger kalanı kaldı. Ne kadar ömrümüz var bilmiyoruz ama yaşıyorsak yaşamaktan başka bir seçeneğimiz olmadığını öğrendik.

Kaybetmeyi bilenleriz biz. Yetinmeyi öğrenenleriz. Habıraları istiflemekten vazgeçip onların geliş gitmesine izin verilerdeniz artık. Geçmiş ağır bir taş gibi kalbimizin ortasına koymaktansa, öğüte öğüte taş dökenlerdeniz. Alacağımız ve vereceğimiz her pası planlamayı bırakıp artık gelişine vuranlardanız. **İç yangınlarından kaçmayıp onlarla pişmeyi bilir misiniz? Kalp ağrılarında demlenmeyi, düşünlen kururda dinlenmeyi bilir misiniz? Öyleyiz işte!** Ertelenmiş yaslarımızı tutarken umutlu tutküler tutturmayı da bırakmıyoruz. Bu hayat böyle mi bilecek diye korkarken doğum günümüzde hevesle dilekler tutuyoruz. Yitip giden çocukluğumuza ağlarken çocuklarımızı şefkatle gülümsüyoruz. Çünkü biliyoruz. Çünkü artık duygularımızı susmuyoruz. Çünkü artık kendimizi hayatta aynı cümle içinde kullanmaktan kaçmıyoruz. Acılarımız, mutluluklarımızın virgüldü. Cesaretimiz, korkularımızın bağlacı. Pişmanlıklarımız, beklentilerimizin parantez içi. Çünkü ayrılık sevdaya dâhil ve ölüm hayata aittir. O yüzden besikte mezarla, hastahıkla sağlıkla, düğünde cenazede hep hayat vardır. Hepsi hayattan, hepsi insandan.

parça işte Gücensek de hayat, yenilsek de hayat, delirsek de hayat işte! Bütün zaafılarıyla, tüm yaralarıyla, hayatta kalma telaşlarıyla insan işte! Kabullenenleriz biz! Olmak istediklerimizin çoğu olmadı. Olduğumuz kadarıyla olmaya yöneldik. Üzülür mü? Çok! Kızgın mıyız? Hem de nasil! Kırgın mıyız? Fenal Yarım mı kaldık? Evet!

Ne yapalım? Bunca eksiliktikten sonra yarım da tamam olduk. Öğrendik canım benim! Bu dünyaya ait olmasak da burada durmayı öğrendik. Böyle bir döneme doğduğumuza pişman olsak da burada kalmayı öğrendik.

Biz idare ediyoruz böyle. Kötü değiliz çünkü daha kötülerini görmüştük. İyi değiliz çünkü iyi olmak için çok sebebimiz yok. İyimserliğe ve kötümserliğe eşit mesafedeyiz. **İnsaniz, iyiliğe de kötülüğe de meylliyiz. Meleğimiz hâlâ evcil, şeytanımız biraz vahşi. Hak edene hak ettiğini gösteriyoruz.** Gözyaşımız hâzırda, kahkahamız tetikte. Yeri geldi mi ikisini de hayata fırlatıyoruz.

Hevesler hep taze, hayaller çok yorgun. İkisini de hislerimize göre yaşıyoruz. Yaş aldık, yıllandık ve olgunlaştık tabii. Şahane değil kusurlu olmayı öğrendik. Bahane değil, amaç bulmayı öğrendik. Zaman geçiyor çünkü. Seçimlerimiz akrep, kaderimiz yelkovan. Geldik gidiyoruz. Ne zaman bizi durdurabilir ne biz zamanı. Büyüdüğümüz yerlerimizden ağrısız da koskoca insanlar olduk. Aslında insanın yaşı, geçtiği acılar kadar. Acı, yaşanırken dünya karşısında küçülüyor insanı. Acı, hafiflerken dünyaya meydan okuyacak kadar büyüyebiliyor. Acıyı yaşarken hep çocuksun, acıyı aşarken mecburen yetişkin. Bunu en içimizden biliyoruz biz. Öğrendik. Bebekken dünyaya güvenmeyi, çocukken değeri görülmeyi, gençken dünyayı kurtarmayı istedik. Oldu ya da olmadı. Ne yapalım bu saatten sonra? Anemize hesap sorsak, o artık o kadın değil. Babamızın yakasına yapışsak o artık orada değil. Sistem bize ettiklerini hafızasından sildi bile. Düzen, kendisine çanak tutanları çoktan yuttu bile! Olenler dirimeyecek. Bizden gidenler geri gelmeyecek. Kimsenin vicdanını bekşisi değiliz. Kimsenin çok umurunda da değiliz.

Öğrendik... Şimdi yetişkinliğimizi çocukluğumuzun yanına yanıştırılmaktan başka care yok. Yetişkinliğimizin bebekliğimize sarılıp güven verdiğimiz, gençliğimizin çocukluğumuza değer verdiğimiz, hep birlikte kendimizi kurtardığımız buluşmalara ihtiyacımız var. Kendimizle yeniden tanışmalara ihtiyacımız var! Büyüdük, yaşadık ve gördük. Kimseden almadıklarımızı kendimize veremeyi dendedik. Geri gelmeyecek tüm o günleri ve gelmesini beklediğimiz tüm zamanları bugünde toplamayı öğrendik. Bitmedi daha tabii! Ne kadar öğrenecek de daimi öğrenci olduğumuzu da hep bildik. Kendimizle ve dünyayla buluştuğuna insanı, insanlığımıza ve hayata ve dümlülüğüne keşfettik. Düşe kalırsa, eksile eksile, öyle ya da böyle hayatta iyi öğrendik.

Nilay Örnek

"bu sadece benimle değil, denizlerimizdeki kadınların varlığıyla ilgili"

iyi şeyler
Kafası

Başak Mireli, Haziran'da Hopa'dan İskenderun'a 1.500 millik rotayı tamamlayarak "Yelkenle Türkiye Turu Rekoru"nu kıran ilk kadın yelkenci olacak. Amacı, denizlerdeki kadın varlığına ve plastik kirliliğine dikkat çekmek...

"Venedik, Marsilya, Taranto zengin balık çeşitleriyle tanınır ancak İstanbul'daki balık çeşitleri bu kentlerden üstündür. Liman iki değişik denizden gelen balıklarla dolup taşar. İlkbahar aylarında Boğaz'ın Karadeniz yönünde geçen balıksürülerini, halk kıydan taşıyarak kavlar. Kıydaki konaklardan kadınlar, denize pencereden sepet sallayıp balık avlarlar..." demiş Petrus Gyllius 1535'te...

Bugünden bakınca ne uzak geliyordur değil mi?

Geçenlerde Mert Gökbalp'in "İstanbul'un Deniz Canlıları" adlı kitabını okurken gördüğüm bu alıntı üzerine Bakırköy'den, Arnavutköy'den "evlerinden", "pencerelerinden" balık tutan İstanbulluların hikâyelerini anımsadım. Üstelik balık dolu, çok daha temiz, denizli kent hikâyeleri için 500 yıl öncesine gitmemiz de gerekmiyor. Sanayileşme, nüfus artışı, her şeyin artışı (!), kötü artıma, kötü yapılaşma, kıymet bilmece, doğanın düşüsünü yeterince tanımama gibi nedenlerle denizlerimizle kūs gibiyiz...

TRANS TOROS SÜRÜŞÜNÜ TAMAMLAYAN İLK KADIN

Başak Mireli hem denizlerdeki kirliliğe hem de denizlerdeki kadın varlığına dikkat çekmeye çalışan bir "deniz kızı"... Yelken, çocukluğundan beri ilgilendiği -kimi ekstrem- sporlardan sadece biri. Daha genç yaşında profesyonel voleybolcuymuş. Bana motosiklet kullanıcısı olduğunu söylemini ancak motosikletiyle Trans Toros sürüşünü tamamlayan ilk kadın olduğunu 2012'de yayımlanan bir haberdan öğleniyorum; o dönemde bu turu motosikletiyle tamamlayan sadece 17 kişi varmış ve Başak tek kadınımış.

O, şimdi bir alandadaha kadınların varlığını göstermek istiyor.

Başak, 1 Haziran'da Hopa'dan yola çıkacak ve İskenderun'da 1.500 millik rotayı tamamlayarak "Yelkenle Türkiye Turu Rekoru"nu kıran ilk kadın yelkenci olacak. Plan bu. Ve hedefi, tur 12 günde tamamlatmak.

YÖNETİCİLİĞİ TAMAMEN BIRAKMIŞ

Bunları okuyunca ya da dinleyince insan onun tek işinin bu olduğunu sanıyor, oysa yakın zamana kadar hiç de böyle değilmişti. ÖDTÜ'de çift ana dal yapmış, hem sosyoloji hem psikoloji okumuş, çok uzun yıllar büyük uluslararası şirketlerde pazarlama iletişimi, stratejik pazarlama alanlarında çalışmış, yöneticilik yapmış... Geçen kasım ayında ise tüm işlerini bırakmış. Eşi avukat Ömer Öçelle 2018 yılında bu yana tekneye yaşıyorlar. Temmuzda da tekneleriyle dünya turuna çıkacaklar.

"Eşime tekneye olmayı, onunla yolculuk etmeyi çok seviyorum. Ama yalnız olmayı da seviyorum. Dünya turuna kımadan önce kendi başıma bu turu yapmaya karar verdim, o da bana destek oluyor" diyor Başak.

"BU SADECE BENİMLE İLGİLİ DEĞİL"

Girisiminin çok haber olmasını garpsiyor biraz. "Öyle bir

dönemdeyiz ki yemek yemek lüks hâlegelmek üzere, dolayısıyla bu tür çabalar da her gün biraz daha görülmez oluyor" diyororum. Şöyle diyor Başak:

Bizim denizlerde daha çok var olmamız gerekli. Bu, çağdaş, uygar bir Türkiye'nin de simgelerinden biri. Topu topu bir avuç denizciyiz. Var olan kadınlar da ayrımcılığa maruz kalıyor. Profesyonel yelkencilik ya da amatör gezi yelkenciliği olabilir, denizlerdeki kadın varlığını artırmak, kadınları daha görünür hâle getirmek zorundayız.

Mesela "Atlantik'i tek başına geçmek istiyorum, bunu yapan bir Türk kadın yelkenci yok" diyor... Ama aslında bu, dünya klasmanında bir şey değil, çocuklar geçiyor neredeyse. Çok haber oldu, bilenen

vardır. Laura Dekker, 14 yaşında yelkenliyle dünya turuna çıkacaktı. Ancak Hollanda hükümeti buna izin veren ailesine dava açtı. Ailesini ancak davayı kazandı, bir yıl sonra yelkenliyle çıktığı ve 16 yaşında tek başına dünya turunu tamamladı. Biz hâlâ yelkenliyle girmeye adımı

"Topu topu bir avuç denizciyiz. Var olan kadınlar da ayrımcılığa maruz kalıyor."

bir kadın yelkencinin tekbaşına okyanusu geçebilir olmasını sağlamaya çalışıyoruz. Sola Türkiye Turu, sadece benimle ilgili değil, denizlerimiz, kadın olma ve kirlenen denizlere dair bir farkındalık p.jesi. Bunu yaparken belki de başka bir kadın için de güven sağlar, bir yıl açar im. Denizlerde kadınların çoğalmasa gerekiyor.

Hak veriyorum ona...

YELKENLİ REHABİLİTASYON MERKEZİ

"Tek başına zor gelmiyor mu?" diyorom Başak'a. "Tek başına sayılmaz ki..." diyor, "bunu bir tekneyle yapıyorsun. O da insanla hareket etmek gibi, onunla çok koordineli çalışıyorsun. Tabii yapman gereken fiziksel aktiviteler var. Limitli uyuyorsun, fiziksel ve mental olarak güçlü olman gerekiyor. En büyük destek iseoto pilot, diğer tekneleri takip edebildiğin cihazlar, radar gibi elektronik-mekanik donanım" diye yanıtlıyor.

Başak Mireli, bugüne kadar motor ya da yelkenlideki tüm başarılarını uluslararası şirketlerde yönetici pozisyondayken yapmış. Okullara gidip denizlerdeki plastik kirliliği, tek kullanımlık plastiklerin çevreye zararlarını anlatıyormuş çalışırken de... "Bu sadece Türkiye'nin değil dünyanın problemi, okyanuslarda plastik adaları var. Hızla ilerliyor bu kirlilik. Denizde kimsenin görmediği yerlerde bu kirliliğe şahid oluyoruz. Bunu konuşmak lazım. Tabii muhtemelen çocukların bir kulaklarını girip diğerinden çıkıyor ama bir yerden başlamak lazım" diyor.

Şimdi işi de olmadan onu bir yıl solo Türkiye ve ardından eşitle yapacağı yelkenli donatıyora bekliyor. "Peki ya sonra?" diyorom. "Döndüğümde dezavantajlı çocuklar için bir yelken okulu açmak istiyorum. Rehabilitasyon merkezi alsında. Atli rehabilitasyonun yelkenli planı. Kendimi psikolog olmak için hazır hissediyorum"

İsmail Saymaz

bakırköy'de karışlaşma

Bakırköy'ü, hiç unutmuyorum, iş başvurusu için Bakırköy gazetesine geldiğim gün gördüm. Sokaklar kalabalık ve cıvı cıvıldı. Bir odadan ibaret olan gazete bürosu, eski kâğıt ve yaşlı insan kokuyordu.

Haftanın en az üç günü işim gereği Marmaray'a binip Bakırköy'e gidiyordum. Trenden inip İstasyon Caddesi'ne dönerken, köşebaşındaki bina gözüme çarpıyor.

Evet, üst kattaydı, hatırlıyorum.

Fakat hangi pencere?

En soldakimi, yoksa ortalarında bir yerde mi?

Mümkün değil, çıkaramıyorum.

Onlarca tabela arasında, "Bakırköy gazetesi"nin kırmızı-beyaz levhasını arıyorum. Yok, kapamışım o gazete. Hatırlayana bile kalmadı. Sanırım 22 yıl önceydi.

Beş parasız bir gazetecilik öğrencisi olarak, ilan gazetesinin sarı sayfasında tesadüfen bulduğum "Muhabir arıyorum" duyurusu üzerine bu yerel gazete ile başladım. Hafızam beni yanıltmıyorsa ancak bir hafta çalışabildim. Trene para yetiştirmediğim için, mecburdum, istifamı verip çıktım. Hoş, istifamı alacak kimseler dahi yoktu Bakırköy gazetesinde. Onlar benden çölsüzdü.

Konya'dan İstanbul'a geldiğim ilk senesi.

Daha 20'li yaşlarımın başındayım.

Düşünün...

Anadolu'dan kalkan trenler Haydarpaşa'ya iniyor hâlâ. Tek tük de olsa valizle ayak basan var gara.

Sirkeci'den Halkalı'ya banlıyıp kalkıyor.

Metronun temeli yeni atılmış.

Metrobüs, Marmaray, Üçüncü Köprü ve İstanbul Havalimanı

akılda bile yok.

Ben Kasımpaşa'dan kayıba binip Eminönü'ne iniyor, Çağaloğlu Yokuşu'nu tirmanarak İstanbul Kuyumcular Odasının aylık çıkardığı Gold News dergisindeki işide gidiyordum. Hasbelkader kabul edildiğim der gide hem muhabir hem de fotomuhabirim. Babamın tekaüt parasından ayrılmış son parayı, anneme yalvararak alıp fotoğraf makinesine yatırırsım.

İstanbul'daki ilk işim bu.

Kapalıçarşı'dan Mercan'a, Laleli'den Beyazıt'a, Gedikpaşa'dan Kuyumcukent'e tekrim sektöründen soruluyor. **Devrimciyim ya vitrinlerdeki pahalı altınları değil, hanlardaki Ermeni kuyum ustalarını yazıyorum. "Asıl mücevher, insan" diyorum.**

Gel gör ki İstanbul Kuyumcular Odasının Erzurumlu başkanı, Türkçedeki adı "Altın Haberleri" anlamına gelen dergideki "komünist işi" haberleri gördükçe "ya sabır" çekiyor. Doğrusu, başkan babacan adam. Bir gün aldı karışına beni. "Evladım, ben de CHP'liyim" dedi, "evvela paranı kazan, sonra siyaset..."

Haksız sayılmazdı.

Maazım, 30'unda kaç diye hesaba düşüyor.

Sigortam tıkar tıkar yatıyor.

Yemek var.

Bayramda ikramıye eksik olmuyor.

Derdin ne?

Bir daha 20 yaşında olacak değilim ya!

İşsizliği göze alıp beş ay sonra istifamı verip çıktım.

Gerçek çok uzaklaşmadım.

Çağaloğlu Yokuşu'ndan inip Tahtakale'de bir handa çıkan "Eminönü gazetesi"nde işe girdim.

Kısa adı, E-Gazete.

İnternet yeni yeni yaygınlaşıyor.

Biz ise Tahtakale'den çağa ayak uyduruyorduk!

Fatih Çarşamba'dan tarikat ehli iki Oflu'nun çıkardığı haftalık gazetesinin muhabiriyim. Patronlar esnaf adamlar. Eminönü'ndeki sektör devleriyle söyleşi yapıp reklam getirmemi istiyor. Gel gör ki ben Tahtakale'de çalınmış malların satıldığı hanları, çöken metruk evlerde ölen Ban glade'li kaçakları, son mum ustasını ve Trabzon lastiği üreticilerini anlatıyordum. Gözüm, pahalı markaların sergilendiği reyonlardan, camları kirli işçi kahvehanelerine kayıyor. Haydi, vakit namazı neyse, Cuma'ya bile gitmiyorum!

İki Oflu patronumdan en sevimli olanı bütün bunlara rağmen, "Eğer senin yaptığın işi muhafazakâr bir çocuk yapsaydı onu alırdım" dedi, "fakat iyi muhabirsin, gel ayrılmak."

Haftasında ayrıldım.

"Ekonomik Durum gazetesi"nin ilanına, o günlerde yeni açılan kariyer odaklı internet sitesinde denk geldim.

Telefon açtım.

Patronum Cahit Bey "Derhâl gel" dedi.

Şişli Camisi'nin karşı sokagındaki binada, emektar ekonomi gazetecisi Cahit Bey ve eşiyile sevimli kedilerinin birlikte çıkardığı aylık bir yayındı bu.

Hatırı sayılır bir ücret.

Öğrenci akbılı.

Öğlen "yenge"nin hazırladığı yemek.

Değil ekonomiden anlamak, para saymayı beceremeyen ben, işim gereğince İstanbul Ticaret Odasının meclis toplantılarını takip ettim. İtiraf etmek gerekirse, iş insanlarının bağıştığı dakikaları saymazsak, çoğunlukla uyukladım. İki dünyası, oda ve borsalar, altın ve döviz piyasaları umurumda değildi. Sendikalara, grevlere, direnişlere ilgi duyuyordum. Bu para getirmiyordu hakkı olarak.

Yine geç geldiğim bir sabah, Cahit Bey "Canım, böyle olmuyor" dedi, "yürütemeyeceğiz artık."

"Bence de" dedim.

Çünkü Cahit Bey beni kovmasaydı o sabah ben istifa edecektim.

Açıkçası, beneden evvel davrandı.

İlk kez isten atıldım.

İş üzüldüm.

Cahit Bey, en çok da buna şaşırdı.

Bakırköy'ü, hiç unutmuyorum, iş-başvurusu için Bakırköy gazetesine geldiğim gün gördüm.

Sokaklar kalabalık ve cıvı cıvıldı.

Bir odadan ibaret olan gazete bürosu, eski kâğıt ve yaşlı insan kokuyordu.

Ya içeride gelişigimi bırakacağım ya da alıp çıkacağım.

Bir hafta sonra ayrıldım.

Yerel basındaki son iş yerim, Bakırköy gazetesi idi.

Dedim ya, haftanın üç günü Halk TV'de pro grama katılmak için Marmarayla Bakırköy'e gidiyordum. Trenden iner inmez, İstasyon Caddesi'ndeki binaya ve o binanın pencerelerine kayıyor gözüm. Sanıkı camın yansımasında, 20'li yaşlarımdaki hâlimi göreceğim gibi heyecan duyuyorum. Yansımadaki gençliğimin, saçı dökülmüş ve ağarmışortaya yaşlı gazeteciye, yani şimdiki bana bakarak, "Böyle olmamalıydı" demesinden korkuyorum. Çünkü Gold News'tan, E-Gazete'den, Ekonomik Durum'dan, Halk TV'den, Halk TV'den o çocuğun hayalindeki gazeteci olabilmek için kâğıt çıkıyordum.

Var olmak için En İyi Yer

VAR OLMAK İÇİN
EN İYİ YERİ BULMAK
AMACIYLA Bİ YOLA
ÇIKTIM...

...BURASI BELKİ
TEK BAŞIMA OTURDUĞUM
Bİ SAHİLDİ...

...BELKİ 'YENİ' BEN
BELKİ YENİ BİRİ'YDİ...

...BELKİ 'KİM YAŞIYOR BU
EVLERDE ACABA?' DİYE
DÜŞÜNÜP DURDUĞUM Bİ
EVİN İÇİ...

...BELKİ TÜM HAYATIMI
ORADAN AYRILMAYA
ÇALIŞMAKLA GESİRDİĞİM
Bİ ŞEHİR...

BELKİ Bİ YOL...

BELKİ Bİ KİTAPIN
SAYFALARI...

BELKİ DE Bİ AĞACIN
GOLGESİYDİ...

...BURASI HER NERESİYE
'VAR OLMAK' İÇİN DE
'YOK OLMAK' İÇİN DE EN
İYİ YER SANIRIM KENDİ
KAFAMIN İÇİYDİ.

"Tutkuyla yaratılan ve
dünyaya yayılan
30 yıllık bir markanın
gerçek öyküsü!"

İlk kitabım Kaşmir Yolu'nun ilk
cümlesi "Bu benim ilk ve
son kitabım"dı.

Ama sözümde duramadım.
Yine yazdım.
Neden mi? Diren Keçi'de
anlatıyorum..

Ayşen Zamanpur

Celil Nalçakan

İçimde Söven biri var II

(Geçen aydan devam...)

Ufaktan hatırlatayım geçen ay nerede kaldığımızı..

Mahallemizin güzel abisi Yüksel Abi'ye,
mahallemizdeki gerçeklere uyup ben de "Deli Yüksel" dediğim için
annemden şahane bir tokat yemiştım..

Bok gibi ağladığımı hatırlıyorum.
Bir tokada,
Hatta yenen herhangi bir dayaa
Ağlanmayacak kadar
Çok..

**İşte o gün, orada anladım ki insan en çok
Yaptığı yanlış kendine yediremediğinde paramparça
oluyor.**

İnsan en çok, kendi ahlaksızlığını affedemiyor.

Tüm bunları sana neden anlattığımı dair hiçbir fikrim yok.
Günah mı çıkarıyorum?

Yoksa gerek annemden gerekse Yüksel Abi'den
Çok geç kalmış bir özur mü diliyorum?
İnan bilmiyorum.

Bir annemin de benim gibi bu olayı hiç unutmadığını,
Bir de..

Yüksel Abi'nin biz mahalleden taşındıktan birkaç ay sonra öldüğünü
biliyorum.

Bir sokak lambasının altında yaşadığım hiçbir pişmanlık,
Gideni geri getirmek için değildi..

Beni, kendime getirmektaki hatalarımın amacı,
Geldim mi?

Gelmedim mi?

Bilmiyorum.

Her hatama âşık bir eksik şairim.

Bir bunu biliyorum

Bir de adının ilk harfini..

Ne acı.

Hepiniz kardeşimsiniz..

Hepiniz!

Âşıklar, korkaklar, yalnızlar, yaralılar, serseriler,
Bedenini satanlar, bedel ödeyenler, façalılar, yetimler, bağımlılar,
Alkolikler, kaldırında uyuyanlar, ölümüne uyanmak istemeyenler,
Ötekiler..

Ve

Yüksel abimin yoldaşları,
Yoluna kurban olduğum dervişler,
Dün de içimde söven biri vardı
Bugün de -şükür ki- var.

Sanırlar ki bir tek onların pahalı
saatlerinde ilerler zaman.
İsterler ki gün görmeden
ölelim aman.

Levent Erden

İtinayla klişe bükülür Amerikan kaşığı

2

Coğrafyanın, çevrenin, eğitime erişimin, medyanın, ekonominin, siyasetin, kültürel yapı taşlarının yol açtığı çeşitlilik, farklılık hiçe sayılıp tek tipteştirmek nasıl anlamlı bulunabilir?

Klişenin yaygın olarak en körlemesine kabul edileni, plaza şirketleri ve onlarla çalışılabilir için onları büküp olmak durumunda olan ekosistem ekiplerinde olur. Genelde dili eğip bükürler. "Feyl etmek" gibi laflar, aslında bol tercüme alternatiflerden kaçınarak inatla kullanılır. Neredeyse her platformda, bunlarla öyle konuşanlar tarafından bile dalga geçilir. Ama bu tayfayı hayattan koparan, üstelik hiç sorgulamadan kabul ettikleri, üstüne de cengaverce kullanmaya çalışıp fanatikçe savundukları kişiler asıl sorunu oluşturu. Bunları "Amerikan kaşığıyla Türk çorbası (diyecek hadi) içmek" şemsiyesi altında toplayabiliriz.

Amerika'nın bir avuç üniversitesi ve birkaç yayınevi, birkaç yılda bir yeni kavramlar ortaya atılır. Kitaplar çıkarılır ve çok satılır. Herkes bu kavramları tartışır dünyanın her yerinde. Her şirkette. Her konferansta. Sonra yenileri çıkar, eskiler buharlaşır. Sinerji, "benchmarking" vb. gibi. Bir kısmı da zamana dayanır ama sadece Amerika'da geçerlidir ya da anlamlı olabilir. Bu kavramları evrensel doğru olarak görüp buralarda kullanılırsa, sonuçlarda çamura saplanmak ya da anlamsızlaşmak kaçınılmaz olur.

"GLOBAL BÖYLE DEDİ"

Sadece yabancı şirketlerde olan ve bu haliyle sadece bu ülkede kullanılan bir kavram. Önemli bir Avrupa ülkesi merkezi ve üç beş ülkede iş yapıyorsa bile o şirketçi kaşınlar "global"i her anlam, yer, durum ve ihtiyaçta cömertçe kullanabilirler. Kendi subjektif kararlarını en önemli ve karşı konmaz dayanağı olarak "ama globalden böyle geldi" demeye çalışır. Bütçeyi global kısar, malzemeye, maasa, servis seçimine, oturma düzenine, izlenlere, akla gelebilecek her türlü sorgulanması ya da itiraz edilmesine otuz konuya global kar verir. Şirketin kendi iç terminolojisinde genelde ana merkez ya da Paris, Londra gibiyer isimleriyle belirtilen makamlar, topluca "global" diye adlandırılır. "Tuvalette neden kâğıt yok?", "Globalden öyle dediler" gibi konuşmalar normal kabul edilir. İyi şeyler, yerel yönetici ve çalışanlardan; tüm kötülükler ve dayatmalar, sinirler, değişiklikler globalden gelir. Çin köktüsü; kökeni, merkez ülkesi, iş kolu, sektörü ne olursa olsun, buradaki uzantıda her "global" olarak anılır. Global, "yükarı"ndan da yukarıdır. Kolektif yaratılmış bir öcüdür.

LAYN

"Layn" kimsenin görüp tarif edemediği, pek çok yere çizilebilen sanal bir Amerikan çizgisidir. Biyodıylan, ebodıylan, onlayn, oflayn... Tercümesi de zordur. Aslında yirminci yüzyıl ortalarından sonra ana akım mecarlar desydikanlar broşur, basılı malzeme ve "diğer" denen şeyler için "çizgi altı" diye bir şemsiye tercüme kullanılır. Çizgi üstü de televizyon, gazete, radyo... O çizgi nereden, nasıl çizilmişti, gören yoktu. Aynı çizgi, internet başlayınca yeniden çıktı. Onlayn çalışma, iletişim, satış. Sonra kafalar karışıp "dijital" lafı basınılmaya başlanınca çizgi iyice alpaladı. "Dijital" karşısında, "bağıtlı", internete bağlanmış olarak" anlamına sığıdı. Onlayn olmak, katılmak, dinlemek, toplanmak moda oldu. Aslında telefon hattı kullanarak internete bağlanmak zamanında, "hatta omd" diye kullanılmaya çalışırken, çizgi yine kendine biryer çıkardı. İlla doğrudan tercüme kullanma isteği anlamlılaşmak kavramları yarattı. "Kimsenin görmediği bu layn da nedir laayn" diyen nedense pek kızmaz. Kaşık iyi kaşıştır, Amerikan kaşığıdır ne de olsa! Geriaramak, geri bildirim, geri dönüşkadar "geri" bir durum işte.

X, Y, Z JENERASYONU VE MİLENİYİLZ

Son dönemin en zavallı sınıflama yöntemi, harfli nesiller oldu. Belli tutum ve davranışlar bu harfli nesiller üzerinden açıklanır, yorumlanır, bunlara göre plan, program, strateji yapılır oldu. Toplantı odalarından altın günlerine kadar "ah bu z kuşağı"nın bu kuşağı zırılmalı doldu. Daha havallı, "ah bu z kuşağı"nın bu kuşağı zırılmalı doldu. Daha havallı, "ah bu z kuşağı"nın bu kuşağı zırılmalı doldu.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - https://irantey.org

Mehmet Ali Akşamsefası

çattıla söyleyerek bu konudaki uzmanlıklarının altını yüksek sesle çizdiler. Aynı ekip "mileniyilz"dan benzer cümle hatta sıfatlarla bahsedirdi. Malum hepimiz, New York'un içinden olamasa da banliyösünden sayılır. Hele üç Amerikan kitabı okuyup iki TED konferansı kaydı dinleyerek güncelnotesine bile geçebildiklerini düşünen eğitimciler, yazar ve danışmanlar, bu harfli kutsallaştırıp söylemlerinin göbeğine koyarlar. Hâlbuki bu ifadeler, sınıflamalar ve kriterler yalnızca ABD ve oradayı yaşayanların söylemleridir. Orada bile bu kadarlığı genellemeler pek çoksoru ve sorunun tanımında yetersiz, anlamsız kalır. Dünyanın geri kalanını, hele de bizim buralar için tamamen safsa. Bir kere insanlar doğu yıllarına göre tam 15 yıllık kestiriler ayrılır. O 15 yıl içinde doğan herkesin davranışının, anlayışının, dünyayı ele alış biçiminin, yaşama şeklinin aynı ya da çok benzer olduğu varsayılır. Bunlar yapılırken de o dönem ABD'indeki koşullar parametre olarak alınır.

Örneğin, Amerika'da X nesli Clinton dönemi iyimserliği, genç işsizliğin çok düşmesi, şirketler ve evlerde bilgisayar kullanımının çok yaygınlaşması, bu nesli görece rahat hatta "boş verenler" nesli olarak tanımlar. O dönem ABD'de çok izlenen film ve müzikler de bu tanımları destekler. **İnternetin yaygın kullanımı, yeni iş fırsatları, "iyimserlik ve umut nesli" olarak tanımlar bu nesli.** Her nesil harfi içine yeni önemdedi ABD parametreleri üzerinden çıkarılır, tanımlanabilir yapılır. Bunlar kitaplara, makalelere, konferanslara yayılır. "Amerika öyle diyorsa bütün dünya için geçerlidir" yanlışması tavan yapar. O ülkedeki konuyla ilgili, o nesle ait istatistikler evrensel gerekleri yansıtmıyorsa benimsenir ve bu ülkede de referans gösterilir.

Bu nasıl aymazlıktır. İnsanlar birarın 15 yılı, aynı yıl, aynı ülkede, aynı şehirde benzer ailelere bile doğarsa, yaşamı ve dünyayı ele alış şekillerinin aynı hatta benzer olmaları beklenmez. Coğrafyanın, çevrenin, eğitime erişimin, medyanın, ekonominin, siyasetin, kültürel yapı taşlarının yol açtığı çeşitlilik, farklılık hiçe sayılıp tek tipteştirmek nasıl anlamlı bulunabilir? O zaman burçlara teslim oluncu oradaki tanım ve çözümlerle de peklâ rehber alınabilir. Aynı burçta olanlar benzer özelliklere sahipse, iş hayatından eğlenceye, siyasetten sosyal hareketlere herşeyi burçlar üzerinden tanımlamak da mümkündür. Gerçi harf nesillerinin, burç konusunda da pekköz olmadıkları söylemleri ya neyse.

Büyük veriden, yapay zekâdan bahsedilebilir bu dönemde insanları, yüzlerce parametreye göre onlara farklılaşmak şekli ve davranış grubuna ayırmak, her birine o konuda en uygun yer, zaman ve şekilde erişip değerdendirirken varken, her 15 yıllık dönemde doğan bir harf çıkıp ahlâk kesme kolaylığı, utancıncı bile geliyor. "X, Y, Z kuşağı" diyenler yazmazlık içinde kolaylığı kaçanlar ya da zırılillerdir.

ERŞAN KURNERİ

7'DEN 27'YE SEVİLEN YILDIZ

Röportaj: Candaş Tolga Işık

Cem Yılmaz'ın yıllardır beklediğimiz, daha tanımadan sevdiğimiz, birkaç kere görmemize rağmen özlediğimiz karakteri Erşan Kurneri'yle sonunda kavuştuk. Netflix'tesekiz bölümlük birdizi olarak karşımızda... Erşan Kurneri ve arkadaşlarının sinema sektöründeki maceralarını, hikâyelerini yazarı Cem Yılmaz'dan dinledim.

Erşan Kurneri kim?

Geçen gün babam askerlik hayatıyla ilgili bir anekdot anlatıyordu. 1960'ların sonu falan... "Ondan sonra geldim Harbiye'ye..." dedi, "Erşan'ı biliyorsun!" Birden Erşan diye birinden bahsetmeye başladı. Sonra "Hangi Erşan? Şoför olan mı?" dedi. "Evet," dedi, "aa dedim, evet! Erşan babamın arkadaşıydı! Erşan ismi meşhure bizim çocukluğumuzda varmış. Ama tabii şakası şu: Niye Kurneri? Sean oneriy! Kunteper Canavarıydı, L-Manyak'ta habırların... Kun da oradan kalmış. Ama Kurneri, bayağı Sean Connery!"

eden film değil de sekiz bölümlük dizi olarak karşımızda?

Erşan Kurneri o kadar uzun zamandır nadısa bırakılmış bir adam ki... Biz G.O.R.A.'da Allah rahmet eylesin- Rasim Abi'nin canlandırdığı eski sinema olan Bob Marley

Esprinin
birinci
katmanıyla
ilgilenen
insana aşina
değilim.

Fanuk'un hayatından bir kesit sırasında gördüğünüz onu; tam 12 Eylül günü, tanklar geçerken, Türkiye'de bilim kurgu filmi neden yapılmıyor öyküsünün içindeki bir adamdı. Orada iki çakılcadan fazla değildi varlığı. Ben o yamamın ci'arımın o küçük şakçtı. Çok reaksiyon aldı. Mavi donun var mı'dan filmimin ismine... Üzerinden 15 yıl geçti. Arif V 216'da 1969'a giderken dedim ki: Acaba burada Erşan Kurneri'ye bir slota çabılırmıyım? Orada da buna DJ'lik yapırdım. Çünkü o araseks filmlerinde oynamayı bırakmış falan, bir kariyer lazım. Şimdiyse, bu dizide, 1980'de kaçak sigaradan hapse girdiği anda bırakıp, 1981'de Erşan'ı geri alıyoruz. Yani o kadar uzun zaman oldu ki ilk Erşan Kurneri'yi yazdığım zamandan bu zamana 20 sene geçti. Dolayısıyla 20 senedir bu adam bizimle yaşıyor. O kadar macerasını yazdık ki bizabimle. Uzun metraj bir öyküsü, nedenseks filmlerini bıraktıvı. Ama bir türlü dikis tutmadı. "Seks yildızının öyküsünden ne çıkar ki?" dedi. Komik olurdu ama herkesin tleyeceği bir şey çıkar mı? Geçen 20 yıl hep bunları düşündüm. Ve sonuç olarak dizide 20 senede biriken bir süzr'ü seyi anlatmaya karar verdik; iş arkadaşlarımız, çektiği filmleri, özel ve sosyal hayatı...

"Benim adım Erşan Kurneri, pornocu muyum lan ben!" Bu cümleyle tanıdık Erşan'ı. Dizide bunu ispat etmek için sinemada farklı türlerde filmler yapıyor. Bu cümle nereden çıktı?

Şindilerde bir sanat sokakına dönüşürüyormuş Karaköy'deki meşhur genelevlerin olduğu sokak. 1992 diye hatırlıyorum, o zamanlarda da "kapanacak" dedikodusu vardı. Dergiden abilere dedim ki: Ya ben burayı bir tek Hakan Balamir-Serpil Çakmaklı'nın oynadığı 14 Numara filminde gördüm. Gitsen ya... Gittik, orada birbirine şaka yapan iki adam gördüm! Adamlardan biri diğerine "Ben pezevenk miyim oğlum?" dedi. Ben bunu kulakla duydum, bunu hatırlayınca dedim ki Erşan Kurneri'nin "Pornocu muyum lan ben?" demesinde hiçbir sakınca yok. Seks filmlerinde oynayanlar da böyle... Benim o dünyayı temiz çekmek gibi bir derdim olmadı işi bütün gördüğüyle, ayıbıyla, komikliğiyle ortada... "O filmlerde oynadım ama donumu çıkarmadım" vardı mesela. O beni çok güldürdü. Dolayısıyla benim adımı oluşturan şey bir iki hayali hadise ve belki de gerçek hadise! Çok akıllı bir adam değil, iyi bir sinemacı değil ama acaba birisi bir töbeye gelse, denese, neler dener? Adamlar şöyle bir bağ kuruyorsun: Sen de sinemacısın. Erşan Kurneri de sinemacı. Sen de bir seveler... Mesela tiyatrodan yetmişmiş yaşında... Onun bir derinlik katacağını düşünüyorum. O kız ona bütün macerasını sonunda diyor ki: Radikal bir şey yapıyor! Yeniden bir seks filmi

yap, meydan oku seçirciye... Erşan da diyor ki: Ben seçirciyle seks yapmak istemiyorum artık. Ben aşk yaşamak istiyorum...

Bütün karakterler dizide partiyor. Muhteşem bir ekip kurulmuş. Karakter-yöncü eşleşmeleri sırasında neler yaşadınız?

Ben artık şunu kabulettim. Evet, hep aynı insanlarla film yapıyorum. Bunların da ortaklığı şu: İyi oyuncuları. Bu kefeyle giren herkesle çalışıyorum. Erşan Kunderi'deki karakterler ise elbette oyuncuların işiyle gelmedi zihnimle. İlk önce kaç arkadaş olduğumuzu belirledim. Kaç erkek, kaç kadın oyuncuuz? Ama o taslak geldikten sonra hiç kimse için ikinci bir alternatif düşünmedim. Anında buldum! Daha doğrusu gönülden geçeni söyledim, arkadaşlarım kabul etti. Onlar bu işe çok renk kattılar. Kağıtta yazılanın üzerine çıkıp çıkmamak önemli bir fark yaratıyor. Bazen çok iyi bir şey yazdığınız zamandır, çok net bir şekilde kötü oynanabilir. Böyle çok vaka var. Burada şöyle bir şey oldu: Herkes "biz bir ekibiz" dedi. Ve çok önceden çalışmaya başladık. Ben 2019'un yazında Bodrum'da Uraz'la İbrahim Tümtüm üzerinde konuşuyordum mesela... Ek olarak ben oyuncu arkadaşlarımı her yerde izliyorum. Uygunluğu çok önemsiyorum. Yıllardır "kim dahiyi aktör" sakası yapılır. Ben dışardan birisiymi, aktörlükle ilgili bir iddiam da yok. Ama başkaları için söyleyebilir olursam, özellikle genç oyuncular bazen umutsuzluğa kapılırlar: "Hünerimi gösterebileceğim bir alan bulamıyorum" diyor mesela. Haklılar. Yıllarca hünerini göstermeden emekli olan oyuncular var. Bir kariyer inşa etmiş. Başrol oynuyor. Ama kabiliyetinden emin değil. Çünkü denetlemişler bir şey. Ben komedide araklamaya çalıştığım kadın-erkek oyuncu arkadaşlarımda şuna dikkat ediyordum: Yelpeze çok çekenmiş olmalı. Hüzenlenmesi de lazım coşkusu da... Ağzına lafın yakışması lazım. Ezgiye diyorum ki: Senin 10 senelik bir filmci kariyerin var, ben ofise geldiğimde sen lahmacun yiyor olacaksın... Ezgi zaten 10 senelikseks filmleri kariyeri varmış gibi lahmacunu yiyor birden! Bu arkadaşların dönüşme kabiliyeti çok yüksek. Sekiz kişiyiz ve yedi film çekti. 56 tane şekilvar dizide...

Bu bahsettiğiniz rakam inanılmaz tabii... Acayip bir kostüm, dekor, makay vb. Çok da yorucu olsa gerek.

Çok yorucuuz. Şöyle söyleyeyim: Arif V 216 aşığıyken 16 haftalık bir çalışma. Erşan Kunderi 5 saat 50 dakika ve tamamı 11 hafta. Bu "çok hızlı" demek. O kadar hızlı makayla, kostüm, mekân değişikliği biz tecrübeden kaynaklı manevra kabiliyetinden hallettik ama... Gerçekten çok zor. Orayı eğlenceli kılma mecburiyeti benarada geliyor. 11 haftada yapabilmek için, 2020'nin Mart'ında paketlediğin senaryo o aydan itibaren arkadaşlarımla kiyafetleri giyip, arada işlere bürünüp, okuma provaları yaparsan Haziran'da da 1.000 kere yaptığımız şeyi deki yaparız. Sonra sette "paydos" dediği anda konu hemen "biz kaç yıllık viski içiyorduk en son?" a döner.

Erşan Kunderi dizisi için "Sevirci olmak bir karnaval gibi" diyorsun, ne demek bu?

Çok çeşitli bir dizi Erşan. Açıkçası işin çok ciddi bir kalabalığı ilgilendirdiğini düşünmüyorum. G.O.R.A.'yı yazarken de öyle düşünüyordum. "Az volume" yapan işlevaryı mesela Karakomik Filmler; insanlar zannediyor ki bu filmleri az kişi izledi ve bu bunu hiç önemzemedik. Elbette öğördüğüm bir şey bu. Asıl öğöremediğim şey G.O.R.A.'yı niye 20 senedir izliyorlar? Yoksa benancımın istediğini yapmaya çalışıyorum. Bu lüksle yaptım bu işi. Çok büyük bir kalabalığı ilgilendirir mi orası şüpheli ama ben arkadaşlarımla izliyorsam, şöyle bir his uyandırıyor "bu bir hüner güsteriş". Eğer senbeni seviyorsun, bu çeşitliliği şeyi de seversin. Ama beni seviyorsun zaten hiç sevmesin.

Erşan Kunderi sekiz bölüme bitecek mi yoksa devam eder mi?

Eder tabii. Benim hikâyem hazır. Ama o yayın politikasıyla alakalı. Oyuncu arkadaşlarla da bir kontratımıyok. Bakalım...

Bu zamana kadar yaptığınız işlerin arasında nasıl bir yerde Erşan?

Ben her seferinde şöyle bitiriyorum filmleri: Utandırmaz. Hokkabazı bitirip evlere dağılarken de "utandırmaz" dedik. Bu yüzden Erşan'ı da

bizim çıtada görüyoruz. Ama dedim ya ben çok lüks bir işle uğraşıyoruz ve bu lüksle zamanla ulaşmadım. Şansım yaver gittiğinden de değil, başka türüsünü bilmediğimden. Biz "Her Şey Çok Güzel Olacak"ı yazarken de standardımızı kendimiz belirledik. Canımız istediği ve hiç kimseyi ilgilendirmeyen iki abi kardeş anılatık. Kim bunlar? Altan ve Nuri kim, bizi ne ilgilendirir? Dolayısıyla Erşan Kunderi'nin yeri de öyle, riş. Bana kalırsa Erşan Kunderi hi, komik değil! Gerçekten komik değil ve ben komik olsun diye yazmadım. Ben Erşan Kunderi'yi tuhaf olsun diye yazdım. Tuhaflık benim için birincil. Komiklik ikinci bile değil. Komikliği herkes yapar. Önemli olan hikâye. Bu kadar abuk sokuk adamlarla ilgili bir şeyi, hiç kimse bir şey yapmaz biz yapmadıktan sonra...

Dizi seyrettirmek çok kolay değil. Sen bir de dizinin içinde film seyrettiriyorsun. Riskli bir şey mi bu?

Ben bu formatı daha önce hiçbir yerde görmedim. Biraz fazla... Biliyorum fazla olduğunu. Ama benim malım bu. Formata alışkın olmayabilir tabii seyirci fakat anlamışayacağını düşünmüyorum. Bunun gibi örnekler çok görüyorsunuz.

Erşan Kunderi için komiklik kaygısı var mı?

Ben neticede bir tip insana hitap ediyorum; o da espiyrie doymuş insan... Onayeni gelecek bir şeyden bahsediyorum. Espri bekleyen insana işim yok benim. Espri var, her yerde... Ben onunla ilgillemiyorum. Gerçekten espriyi bilen, onadomuş ve delikli sabungörünceunu zihninde tamamlayabilecek insana ilgillemiyorum. Yani ben o sabundaki değil izah edemem. Ona vakım yok. G.O.R.A.'da da öyleydi mesela... Adam yirminci kere izleyince arkada bir şey görüyor hâlâ, Erşan Kunderi de öyle... Zamanla geçer...) Espirin birinci katmanıyla ilgilenen insana aşına değişim kısaca. Bunu kendini beğenmiş bir yaklaşımla tercime ediyorlar. Hayır, bu öyle. Malın kendisi öyle... Ben sofistik bir komedi anlamında söyleyiyorum bunu. Ama seçirci bazen senin neyin komik olduğunu bildiğine ikna olmuyor. O ehliyetisana vermiyorum. Dolayısıyla o ilk reaksiyonda "ben güldüm/gülmedim" i çok masum buluyorum.

Senin Erşan Kunderi'de favori bölüman var mı?

Var. Kooperatif Kemal, Köti Mal ve Doymadım. Ama değerlerinde de favori şahımlar.

Biraz da dizinin şarkılarını konuşalım...

Dizinin müziklerini Sertaz Özgümüş yaptı. Ben ise hayatımda ilk defa sözü şarkı yaptım bu iş için. Müzikle ilgilenen insana öyle bir üretime yoktu, hele arabesk. Ferdi Tayfur'un Çeşme Filmi, Orhan Gencebay filmleri filan sinemada hadise çıkarmış filmler. Ve Erşan'dan böyle bir film yapması isteniyor. Erşan da son çare "Bir arabesk filmi yapalım" diyor! Tanıdık bildik şarkılar kullanmak yerine, bu şarkıların formuna uygun şarkı yazmak istedik. Önce Kaldırdım diye bir şarkı yazdım, sonra Öldürüldüm, sonra Doymadım'ı yazdım. Sonra bu şarkılar Erşan Saatç'yedinelettik. Çok güldü falan, "Bunlar ne?" dedi. "Filmin şarkıları", dedim. "Şaka mı yani bunlar?" dedi. "Evet," dedim. "Bunlar hiç şakagibi değil, bunlar şarkı", dedi. Dedim ki: Bir eksğimiz var, hapishanesahnesi için bir şarkı yapar mısın? Onu da Erşan Saatç yaptı. Birde Özkan Abi'nin bir şarkısı var. Bize hediyeşi oldu, sağolsun.

Son olarak seçirciye ne söylemek istersiniz?

Bu kadarzamandır beklenen bir şeyi yapma heyecanı çok güzel. Bizden değişik bir şey bekleyen bir grup seçircimiz var, biliyorum; onların çok mutlu olacağını düşünüyorum. KAFA dergisi okuyucusunu da kendi seyircisi kabul ediyor. Herkes iyi seyirler...

Eğer sen beni seviyorsan, bu çeşitliliği şeyi de seversin. Ama beni sevmiyorsan zaten hiç sevmesin.

“Bizim sandığımız hayat bizim değil,
bizim sandığımız beden bizim değil...”

Dışlanmış, hor görülmüş ve kimliklerinden arınmış insanların yarı hayal, yarı gerçekçi hikâyesinde Mine Söğüt medeniyetimizin temellerine dair acımasız bir sorgulamaya girişiyor. Hangimiz seçtiği hayatı yaşıyor?!

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Aylin Balboa

geçer

Gün gelir, hiçbir şeyin aslında o kadar da önemli olmadığını anlarız. Dünya mı batıyor, batsın. İnsanlar mı ölüyor, ölsün. Savaşlar, yangınlar, krizler... Çıkarsa çıksın. Kıyamet kopsun isterse, umurumuzda olmaz.

Olsun geçer.

Pastanın mumları yine üflenemez. İçimizde artık hiç hava girmez, olduğumuz yerde rutubetleniriz böyle. N'apalım, geçer.

Sabahları kalkıp içimize gücümüzü giderir. Her şey yolundaymış gibi giyinir süsleniriz. Yüzümüze gülen suratlar çizer, insanlara günaydınlar ederiz. Kimseye belli etmeyiz olan biteni. Belli etmeden geçer.

Anlatmak ile anlaşılacak arasında üç kilometre fark olduğunu öğrenmişizdir çoktan. Soran olursa iyi olduğumuzu söyleriz. Fazlasını merak eden yoktur nasılsa. Geçirtire geçirtire geçer.

Kalbimiz mi kırıldı, kendimiz yapıştırdır. İçimizde yangın mı çıktı, kovalarla su taşırsın. Köpekler gibi yalaya yalaya iyileştiririz tüm yaralarımızı. Köpekler gibi sızlanmadan, geçer.

Bazen devam etmek için bir gram heves bulamayız içimizde. Her şey gözümüzde anlamsız ve saçma görünür. Boş bir çuvalı sürükler gibi oradan oraya sürükler dururuz kendimizi. Yaşamamın bir görev olduğunu bilir, görev gibi yaşamaya devam ederiz. Eşyanın kanunu böyledir çünkü, zamanı gelince mecburen geçer.

Bazen de her şey birbirine karışır. Biz ne kadar kaçınılmaya çalışsak da üstümüzde koca koca dertleri boca eder hayat. Hiç aklımıza gelmeyecek kavgaların içinde buluruz kendimizi. Ortalık bir anda toza dumana kesilir. Her seferinde biraz eksiksek de aslanlar gibi çıkarız o fırtınanın içinden de. Eksikle eksikle geçer.

Bir şeyleri düzeltmek için çabalamayı bırakırız bir noktadan sonra. Biziz yanlış mı anlamışlar? Ne anladığınız odur deriz. Sevdiğimizden kuşku mu duymuşlar? Tamam nasıl biliyorsanız öyledir deriz. Aksini ispatlamaya uğraşacak hâlimiz kalmamıştır artık. Sıkı sıkı tutmaya çalışmaktan ellerimizi acımıştır zaten. İnceldiği yerden kopsun deriz. Kopar geçer.

Bize çok ayıp ederler bazen. Bu kadardı da yapılmaz artık yuh deriz. Bir umut özürlü dilenmeşiz bekleriz ama genelde olmaz böyle şeyler. Hayal kırıklığımızı içimize gömmüştük zaten.

İnsandır, içinde bok vardır deyip başımızı öne eğeriz. Bazen vazgeçerek geçer.

Onsuz yaşayamayacağımızı sandığımız insanlar çeker giderler. Durur arkalarından uzun uzun bakar, ağıtlar yakarız. Başta ölecekmiz gibi hissetsek de zamanla onsuz da yaşanacağını gösterir hayat. Yaşaya yaşaya geçer.

Ölüm adında buz gibi bir gerçek vardır. Çok sevdiğimiz birini kaybederiz. Sonra başka birini, sonra da başka birini... Kaybetmelerin ustası, kaybedenlerin şahı oluruz. Ağlarız tabii, ağlamaz mı insan... Ağlaya ağlaya da olsa geçer.

Gün gelir, hiçbir şeyin aslında o kadar da önemli olmadığını anlarız. Dünya mı batıyor, batsın. İnsanlar mı ölüyor, ölsün. Savaşlar, yangınlar, krizler... Çıkarsa çıksın. Kıyamet kopsun isterse, umurumuzda olmaz. Mahalle yanarken sakin sakin saçımızı tararız. Biz yanarken kimse orali olmamıştır çünkü, küskün küskün geçer.

Her zaman ısıtmaya da her gün doğar güneş. Dünya döner, iklim değişir. Bir yağmur başlar, yıkayıp temizler her şeyi. Tüm yapıları dökmüş ağaçlar bile baharı görünce yeniden yeşillenir. Mevsimler gibi gelir geçer.

Bir gün yaşadığımızda, hiç geçmeyecek sandığımız o sizin orada olmadığını fark ederiz. Ohh be deyip derin bir nefes alırız. Nasıl geçtiğini bile anlamadan, çıkartmadan geçer.

Hayata yeniden alıcı gözlerle baktığımızda, aslında hepsinin hikâye olduğunu anlarız. Her şey bir hikâye gibi başlar ve biter. Ağzımızda iyi kötü bir tat kalır, acısıyla tatlısıyla geçer.

Dünya bir oyalanma yeridir, boyuna oyalar durur bizi. Hepsinin aslında bir oyun olduğunu idrak edebilenler, mutlu yaşar ve mutlu ölürler. Bilirler ki geçmeyen hiçbir şey yoktur. İster kabul edelim ister etmeyelim, günü gelince her şey geçer.

**Kalbimiz mi kırıldı,
kendimiz yapıştırdır.
İçimizde yangın mı çıktı,
kovalarla su taşırsın.**

Emrah Akbaş

"tiyatrodur,
iyidir"

Erkan Can

caz bardan düğün salonlarına

Albümi 1 milyon 200 bin satan, BBG'ye katılan caz şarkıcısı 05 Şahnaz'ın hikâyesidir bir Erdi İyik'in Beyoğlu'ndaki değişimi bir şarkıcı üzerinden anlatıyor. Kayhan Berk'in yönettiği Düğün Sarkısı oyununu, eğlenceli bir performans sergileyen Nergis Öztürk ten dinledim.

Şu an üç farklı oyunla sahnelerde görüyoruz sizi. Yorumcu olmuyor mu?

Evet, üç oyunum var. Bir tanesi Akkür. Alb sezondur Engin Hepileri'yle oynuyoruz. Diğer oyun 10 Sanje. Algi Eke'yle birlikteyiz. Pandemi'den hemen önce başladık o oyuna. Ve Düğün Şarkıcısı... Benim için tyatro hiçbir zaman yorumcu olmuyor.

Biz Düğün Şarkıcısı'nı konuşmak için buluştuk bugün. Ne anlatıyor?

2000'lerin başında bir hikâye bu. BBG yarışmasıyla popüler olan caz şarkıcısının düğün şarkıcısı olmasını anlatıyor. Mekânın, zamanın, her şeyin değişimiyle birlikte bizim Şahnaz'ın hayatı, işi ve işinin şekli değişiyor. Bunu izliyoruz.

Sosyokültürel değişimin içlendiği bir metin aynı zamanda. Siz ne hissettiretiniz metni okuduğunuzda?

BBG evi benim tam üniversite yıllarıma denk geldi. Ben Ankara'da okudum. Ankara'da genelde hep evdesindir. Dışında geçecek yerler 12'de kapanır. Dolayısıyla bizim için çok büyük eğlence aracıydı. BBG: Küçük bir televizyonumuz vardı. Sürekli izlemeliydik ama... Günümlerde Instagram'ı biraz oraya benzeriyorduk. İnsanlar, başka birilerinin hayatını gözlemekten hoşlanıyorlar. Üniversite sonrası İstanbul'a geldim. Beyoğlu'nun son zamanlarını gördüm, çeşitli yerlerinde yaşadım. Güzel barları, dans ettiğimiz mekânların yok oluşuna tanık oldum. Bu açıdan metin beni çok cezbedi.

Tek perde, 55 dakika süren oyuna ne kadar sürede hazırlandınız? Salgın döneminde yeni bir oyun çıkarmak risk değil miydi?

Düğün Şarkıcısı tam pandemi çocuğu! Biz 30-35 prova yaptık. 2021'deki tam kapanmada çalıştık bu oyuna. Tiyatrolar açılacak mı, sahneler açılacak mı, gidip gel o elacak hiç belli değildi ama sanat böyle bir yerden yapılmıyor galiba. Böyle bir garantisiz korona olmasa da yok. Siz bir oyun çıkartırsınız ve onu oynatamazsınız sahne de bulamayabilirsiniz. Her zaman risk alarak yapıyorsunuz bu tür oyunlar. Bir oyun yaparsınız ama seyirci gelmez. Bu da bir seçenek. Garantisi yok.

Popüler olma, her fırsatta kendini hatırlatma isteğini de görüyoruz metinde. Popülerlik günümüzde ne kadar önemli?

Günümüzde çok önemli. Bir dönem o BBG'deki isimlerin hepsini biliyorduk, aklımızda bir tek Melih kaldı. Şu an sosyal medya da öyle. Bir sürü fenomen var. Çok ünlüler. Mesela ben YouTube'u eskiden kullanmıyordum artık kullanıyorum. YouTube'da komik video gösterildir, benim aklımda öyle kaldı. Ben de böyle şeylere pek gülmüyordum. Ama

şimdi orada çok faydalı içerikler var. Neye nasıl baktığınızı, neye ihtiyacınız olduğunuza ilgili. Dolayısıyla çok iyi bir şeyler yapıyorlar ki insanların hayatlarına dokunuyorlar. BBG var mı, artık yok. Nereye kadar gider ünlü ve popüler olma hâli onu bilmiyorum.

Ben sizin oyundaki dans figürlerinize bayıldım. Bergen filminde de bir dansözünüz oynadınız. Eğitim aldınız mı?

Ben Kandira doğumluyum. Ergenliğime kadar masaların üstünde her düğünde oynardım. Evde kendiliğinden dans ederdim. Dansçı olmak istiyordum. Üniversitede oyunculuk okudum, dans hep benim hayatımda vardı. Ama profesyonel bir eğitim almadım ta ki filme kadar...

İlk tek kişilik deneyiminiz bu oyun. Sahnede yalnız olmak size nasıl hissettiriyor?

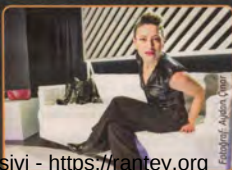
Çok korkmuyorum tek kişilik oyundan. Yapamam dedim. Kulisi tek, sahnesi tek, provası tek! Sahnede herhangi bir anıza çıktığında partnerine tutunursun ama burada tekisin. Seyirciyle iç içe olduğum bir ortam olmasına rağmen, başlarda çok yalnız hissettiriyordu. Zamanla yalnız olmadığımı fark ettim. Şimdi biraz daha interaktif oldu. Sorular soruyoruz, cevap veriyorlar. Tamamen interaktif olamaz ama en azından rahatlatıyor.

Metin içerisinde çok klişe espriler var. Bunların dönemi biraz geride kaldı mı? Size dönüşler nasıl oldu?

Herkes her şeyi sevecek diye bir şey yok. Ama iyi kışkırdı doğu kullanırsanız çok iyi hizmet eder. Oyunun içinde "ne dedin sen?" olayı var mesela, bu kimisine göre eksi evet ama kimisi de bununla çok eğleniyor. Will Smith'in tokabından sonra hemen Sevdâ Demirel'in tokadı konuşuldu. Şimdi bu ne kadar eskimiş oluyor? Tabii beğenilmek üzere bir iş yapıyoruz ve herkesin beğenisi farklıdır. Tercih ederseniz ya da etmezsiniz. Gelirsin ya da gelmezsin. Totalde ne hissettirdiğin önemli. Bu eğlenceli ve aynı zamanda derdi, sözü olan bir oyun. Ben bu işi yaparken bir oyuncu olarak yaptığım şeyi çok inanıyorum ve eğleniyorum. Bence şu an hepimizin gülmeye ihtiyacı var.

Tiyatrolar pek çok zorlukla karşı karşıya... Moda Sahnesi var mesela; üç ay elektrik faturasını ödemedi ve devlet desteği de alamıyor. Ne söylersiniz bununla ilgili?

Tiyatrolar her zaman zor durumdadı. Bu sadece pandemiyle olan bir şey değil. Dokuz ay çalışıyorsunuz üç ay mekânınız kapalı oluyor. Biz eşimle açtığımız tiyatrodan battık hâlâ vergisini ödüyoruz. Kırke öyle olmasa. Gerçekten desteğe ihtiyacı var, en azından vergiyle ilgili düzenleme gerekiyor. Buralar bir ticarethane değil. Birlik olmak gerekiyor. Bu durumdun uzatılması, Bu senenin başında oynadığımız oyunlara seyirciler de korkarak geliyordu. Yeni yeni gelmeye başladılar. Küçük salonlarda tiyatro biletini 200 lira yapamazsınız, gelemez insanlar. Moda Sahnesinde Akkür oyununu karantlıkta oynadık, yine oynarız. Sanat her zaman her yerde kendini var edebilir. Düğün Şarkıcısı karantlıkta da oynar, her yerde oynar.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://frantey.org>

OYUN TAKVİMİ

16 Mayıs Kadıköy Boa Sahne, İstanbul • 24 Mayıs Türkân Sayılan Kültür Merkezi, İstanbul • 28 Mayıs Podyum Sanat Mahal, Bursa

Yekta Kopan

basit bir soru

İlkokuldaydım. Aptal olup olmadığımı anlamak için bir soru sordular bana. Bir adam, yanındaki kurt, kuzu ve samanı birbirlerine yedirmeden, tek kişilik bir kayıkla karşı kıyıya geçirmek zorundaydı. Çözümü kolaydı, hemen yaptım.

Adam bir yolculuktaydı. Yanında bir kurt, bir kuzu ve bir balya saman vardı. Bir nehrin kıyısına gelir ve orada kendisini karşıya geçirebilecek bir kayıkla karşılaşır. Ancak ne yazık ki bu kayık sadece iki kişiliktir. Yani karşıyandakilerden sadece birini geçirebilecek durumdadır. Bu durumda bir çözüm bulmalı ve taşımayı tek tek yapmalı ama herhangi bir kıyıda yalnız kalacakların birbirine zarar vermeyecek türden olmalarına özen göstermelidir. Örneğin kuzu samanı yiyeceği için onları yalnız bırakamaz. Tabii eğer yalnız kalırlarsa, kurt da kuzuyu yiyecektir. Demek ki sadece kurt ve samanın yalnız kalması tehlike yaratmamaktadır. Bu durumda adam, yanındakileri karşıya nasıl geçirecektir?

Adam: Hayatım bitmez bir yolculuktu. Yanımda başka anlamlar taşımaktan, kendi anlamıma ulaşmamdı. Yağmurlu havalarla ormanlardan geçtim, tenim ıslanmadı. Fırtınalarda kuytular çıktı önüme, arsız rüzgârların tokatlarını yemedim. Sıradan olmak istedikçe bilgi çıktı karşıma, yeni yolların haritasından kaçmadım. Korumaktan, korunmadım. Buruk bir tadı vardı dünyanın. Yaşam acılarına doluydu. Yolun sonunu gördüğümü düşündüğüm anda, iyisinden kötüsünden yol arkadaşlarını birbirine kırdırmanın ilerlemem gerekti. onlarla yürüdüm. **Bir nehrin kıyısındaydın şimdi... Şu ana kadar yaşadım. Peki ya şu anda sonra?**

Kurt: Var olabilmek için yok olabilmelisin demişti bir gün sürmüzün lideri. Kendimi yok etmek için elimden geleni yaptım. Yeniden doğabilmek için önce tümüyle yok olmalıydım. Geceleri en ıssız tehlikeleri kovaladım. Karanlıktan korkmadım. Korkularım karanlıktan doğmadığını öğrendim. Yok olabilmek için yok etmeyi öğrenmem gerekiyordu. Öğrendim. Daha çok yok ettim, daha çok öğrendim. Karanlığın huzuruna ulaşabilmek için, gün ışığını yok ettim. Ben kendimi yeniden yaratmanın sırrını ararken, benim gibi olmayan her şeyin üstünde yürümeyi öğrendim, Sonunda yolumu kaybedip, başka yaşamların

Asıl bilmem gereken, bu basit sorunun yanıtı değildi. Asıl bilmem gereken soruların sorgulanmamasıydı.

yürüdüm. **Bir nehrin kıyısındaydın şimdi... Şu ana kadar yok ettim. Peki ya şu anda sonra?**

Kuzu: Ben uyudum bulut oldum, uyandım türkü oldum. Türkülerin sesile sustum. Söyleyecek çok şeyim yoktu. Kimi zaman anlatacaklarım oldu, kimse dinlemez korkusuyla sadece kendimle konuşum. Ben yaşamı kendimi dinleyerek öğrendim. Bunun için de önce kendimi dinlemeyi öğrendim. Ben, ben olmaktan, bir olmaktan korkmadım.

Sıradan olduğum söylendiğinde susmaktan utanmadım. Nasıl olsa, huzurum nefesindedir, dedim. Ben bana kapandıkça amaçsızlaştım. Kendimi, kendimde kaybettim. Bütün için yola çıktım. Pusulam yoktu, iyisinden kötüsünden yol arkadaşlarına şğındım. **Bir nehrin kıyısındaydın şimdi... Şu ana kadar sustum. Peki ya şu anda sonra?**

Saman: Biz buğdaydık. Biz doğduk. Biz büyüdük. Biz dalgalandık. Biz kuruduk, kurutulduk. Biz yandık. Biz köklerimizle böyle bir bağlıydık ki savrulmıyız sandık. Biz öyle kolay ayrıldık ki köklerimizden, özülemiz sandık. Biz çok sulandık, ağıladık. Biz sulanmadık, susmadık. Gün gelip de güneşe gitmek gerektiğinde, yolumuza neyin ve iyisinden kötüsünden kimsenin çıkacağına aldırmadık. Balya balya yola buluştuk. **Bir nehrin kıyısındaydın şimdi... Şu ana kadar vardık. Peki ya şu anda sonra?**

Yazar: İlkokuldaydım. Aptal olup olmadığımı anlamak için bir soru sordular bana. Bir adam,yanındaki kurt, kuzuyu samanı birbirlerine yedirmeden, tek kişilik bir kayıkla karşı kıyıya geçirmek zorundaydı. Çözümü kolaydı, hemen yaptım. Sonra ben bu soruyu soranlara bir soru sordum. "Bir adam neden yanında bir kurt, birkuzu ve bir balya saman taşıyarak bir yolculuğa çıkar?" Bunun üstüne benim aptal olduğuma karar verdiler. Çünkü asıl bilmem gereken, bu basitsorunun yanıtı değildi. Asıl bilmem gereken soruların sorgulanmamasıydı. Ben hep sorguladım ve aptal oldum. Sonra bunları yazmaya karar verdim. **Bir nehrin kıyısındaydın şimdi... Şu ana kadar yazdım. Peki ya şu anda sonra?**

Okur: Şu ana kadar geldiyeniz, bütün yazılanları okudunuz. Haklısınız, belki de doğrudan bu bölümü okumaya karar verdinizve önceki sözlerden haberiniz yok. Belki, haberinizi olmadığımı okuduğunuz anda, önceki sözleri de okumaya karar verdiniz. Size neden böyle bir soru sorulduğunu baştan beri sorguluyordunuz belki, belki de yeni başlıydınız. Ama ne olursa olsun, siz sordunuz. Bugün ve bugüne kadar çıktığınız her okuma yolculuğunda anlatılanları sizi doyurması için daha çok sordunuz. Çünkü siz okumakla ilgili hiçbir yolculuktan korkmadınız. **Bir nehrin kıyısındaydın şimdi... Şu ana kadar okudunuz. Peki ya şu anda sonra?**

Soru: Yukarıdaki sorunun çözümü basit. Birçoğunuz okur okumaz çözünüz. Birçoğunuz çözümü önceden biliyordunuz. Uğraşmak istemeyen ya da basit bir sorunun çözümünü düşünmekten sıkılanlar için söylemeliyim belki de: Kuzuyu götürür, kurtla saman yalnız kalır. Geri döner ve kurtu götürür. Kurtu karşıya bırakır ve oradaki kuzuyu geri getirir. Bu sefer kuzuyu ilk kıyıda yalnız bırakıp samanı götürür ve kurtla saman ikinci kıyıda yalnız kalır. Son kez döner ve kuzuyu tekrar karşıya geçirir.Yollarına devam ederler.

Peki sizin de böyle basit sorularınız var mı? Onları paylaşmak ve tartışmak isterseniz, yazın ve okuyun. <https://frantey.org>

Çizim: Selim Erdoğan

Mehmet Ali & Akşamsefası

Secretsız PDF Kitap Arşivi: <https://frantey.org>

Dilan Bozyel

herkesin aynılaştığı devirde ikiz influencer olmak

Sıkıcı kişiler içinde yaşadığımız, beğulurken de kendi yarattığımız kişilerden şikâyetçi olduğumuz bu sosyal medya dönemi bir türlü kabak tatı vermezken daha çok didikleme istiyorum bu dünyayı. Size bu sayımdan yazıyı yazarken 17 saat oldu Instagram'a bakmamak, telefona da arama gelmezse bakmadım. Kendimi test ettiğim bir telefon detoksu kişesinin içindeyim yani, hah! Tam da bu test günlerimde sizler için yazdığım konunun ironisi tam tebriklik. Herkesin aynılaştığı ama bu aynı herkesin, her şeyin ve herkesin aynılığından şikâyetçi olduğunuz fark ettiğim günden beri insanlığı bir kez daha yeneceğimi yitirdim. Bu sorunu araştırırken ikiz bir influencerla söyleşi yapmak kimsenin göre gelececek kimsenin göre pek de yaratıcı gelmeyecektir eminim. Aynılıktan bu denli sıldığı günlerde herkesin düşüncesinin aynı olmasını beklemem kendime haksızlık olmaz mıydı zaten?

Neslihan, @lapermstyle kullanıcı adlı influencer ikizlerden biri, uyandırdığında telefona asla bakmama kuralı var. Oysa ikiz Neslihan, uyandırdığında telefona ve dolayısıyla uygulamalara bakarak güne başlıyor. Tek başımıza içerik üretirken bile kendi kararsızlığımızda kaldığımız düşünürsek, iki kişiyi, üstelik ikizlerin bir hesabı nasıl sağlıklı yönetebildiklerini soruyorum. Dokuz yıl önce blog yazarlık başladıkları bu hikâyeyi şimdi Instagram üzerinden influencerlik olarak devam ediyor, yakın tarzlarını, dolayısıyla ortak beğenilerini paylaşırken aynı kurarda olmalarının da tamamen bu ortak zevkleriyle ilgili olduğunu anlıyorum anlatıklarından.

Yorumların ağız torba değil malum, illa rahatsız edici bir yorum gelmiştir ısrarıyla soruyorum bu kez. Hiç aynı kişiye ösk öldünüz mü? sorusu aklarımda kalmış, gülerек anlatılır.

"Biz belki aynı görünüyoruz fakat hayatımız boyunca hep farklı görüldük. Çocukken de mesela arkadaşlarımızla oyun oynamak yerine moda dergilerinden bir şeyler kesip kombin yapıp. Bugüne dek hiçbir şey moda ve tarz olduğu için seçmedik. Hatta keskin kurallarımızdan biri de çok ilginç: markalarla iş birliği yapıp, marka tanıtımları yapıyor olsak da bu mağazalardan asla sezon ürünü satın almıyoruz; vintage dükkanları keşfederek alışverişimizi buralarda yapıyoruz. Herkeste olmayan parçalar göyde de özgün stilimiz olmuyor oldu."

Herkesin aynı filtreleri kullanması, aynı şeyi konuşuyor, aynı görüntüye sahip olmaya çalışıyor olması bizi korkutuyor. Neyse ki hep kendimiz olduğumuz, düşüncelerimizi doğrudan yaşadığımız bir dünya yaratmayı diliyor ve bunun için aynılığın zincirinin dışında kalmayı tercih ediyoruz" diyerek ikizlerden son cevaplarını da alıyorum.

İkisi karşında sohbet ederken bir Neslihan'a bir de Neslihan'a bakıyorum: sakinler, doğallar, abartısız ve çabasılar. Bu yüzen yıllardır kaliteli bir takipçi kitlesi var sanırım. Bulduğumuz günün akşamı yatığa uzanmış, elimde telefon Instagram'da gezinirken bu yazıyı planlıyordum. İki aynı insanın aynı şeyleri aynı şekilde yazması mümkün değil, katabilmesinden iç güzellikler sekteye vurulmuş olur diye düşünüyordum.

Mehmet Ali & Akşamsefası

Alihan & Neslihan K. - @lapermstyle

YÖNETMENLERİN G ZÜNDEN

John Everett Millais, *Ophelia*, 1851-1852 /
Lars von Trier, *Melancholia*, 2011

İnsan başını doğanın koynunayasladi mı her şeyi unuttur, kendisini yeniden doğmuş gibi hisseder. Doğa; kokusunu, sesini, rengini öyle bir işler ki yürekler, insan iyi veya kötü -nasıl bir ruha sahip olursa olsun- doğanın tadını bir kere aldı mı bırakamaz. Doğa huzurdur. Bazen bir kaçış bazense arayıştır... Trier da Millais'in *Ophelia*'sından aldığı ilhamla başkarakterleri Justine'i nehre yatırması, bütün kötücül duygularını suya aktırmasını sağlamış.

Vincent van Gogh, *Wheat Field with Crows*, 1890 /
Akira Kurosawa, *Dreams*, 1990

Taniyanlar bilir. Ressam hayatı boyunca aynılığını bir çiçek demeti gibi kucağında taşımıştır. Ona mutsuzluk veren bu duygu, aynı zamanda büyük bir haz da vermiştir. Fırça darbelerine yansıyan hüznü, "insanın in ihtiyacıdır" aslında. İnsan neşe kadar kedere de ihtiyaç duyar... Kargalar mı? Kargalar ve bu kasvetli hava, belki de baharı müjdeliyordu kim bilir? Japon yönetmen Kurosawa da bu tablodan oldukça etkilendiği oyalı ki rüyaya kargalar canlandıran olarak son vermiş.

Gustav Klimt, *The Kiss*, 1908 /
Martin Scorsese, *Shutter Island*, 2010

Bir ressam aşkı daha nasıl anlatabilirdi ki? Altın, gümüş ve platin barındıran bir tuval... Üzerinde iç içe geçmiş iki aşık... Onları yaldızlı, parlak ve şıhırlı bir kalkan çevrelemiş... İkisinin de ayakları yerden kesilmiş, ikisinin de ayaklarının altına bahçeler serilmiş. Aşkın illüzyonu da bu değil mi zaten? Bütün dünyanın aniden bir cennet bahçesine dönüşmesi... Martin Scorsese, bu muhteşem tabloya başyapıtında nasıl işlemiş, hâlâ seyretmeyen var mı?

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://ranteey.org>

Cem Davran

cilalı ibo

Acayip bir beden kullanımı, çılgın bir komedi zamanlaması, bitmeyen bir enerji ve çok sempatik oyun karakteri. Feridun Karakaya salonları tika basa dolduran efsane komedyen.

Fotoğraflar gelip geçiyor gözümün önünden, kenara ayrılmış küçük küçük hatıralar. Bitmiş bir filmün içinde bazı bölümleri kesip yeniden başka bir film yapmak gibi, her seferinde heyecan veren montajlar, günü anlamlı kılan kurgular yapıyor beynim. Hiç engel olmaya çalışmıyorum aksine daha da özgüleştiriyorum anımsadıklarımı. Bir sürü yepyeni filmim oluyor, başrolde efsane isimler. Bir tanesinden en önde olan diğerinde küçük bir rol oynuyor, aynı filmde bir araya gelmesi mucize olan isimler el ele seyirciyi selamlıyor. Her gün başka bir yerde başka bir mekândaayım ve her a nı macera dolu bir filmim içindiyim. Mesela geçen gün Tepebaşıda yürürken babamın sırtına birisi atıldı. Çok şaşırım, azıcık da korktum, babam kahkahalarla güldüyordu. Feridun in sırtından hoca görecek şimdi dedi babam. Bir kere de Yeni Komedi Tiyatrosunun kulis girişinde birisi şapkasını alıp kaçmıştı. Özdemir getir şapkanı diye bağırırmış babam yine gülerek. Özdemir Han, o da efsane, o da filmlerimin değişmez oyuncularından. Tarla başı yokuşunda vay baba naber diye bir genç yaklaşmıştı, benim babama niye baba diyor diye ağlamıştım, Atacan Arseven Ağabeydi, niye ağlıyor bu ya diye sormuştum, sonra baba şakalar yapıp, sokak ortasında türlü numaralar yapıp gülümlü aldı. Çok küçüktüm, bu masal kahramanlarıyla yıllarca aynı sahneyi paylaşacağımı henüz düşünmemiştim.

Feridun Abi babamın sırtından indirdi, akşam oynuna getir çocuğu. izlesin dedi. Bütün oyunlarını defalarca izledi dedi babam. Aferin len artist, sen adam olursun yayıyuumu deyip beni havalandırdı yere bıraktı. **Tamamı şakacıydı, sevinç dolu karakterlerdi. Onları hatırlamak bile yüzümü güldürüyor, huzur veriyor. İnsan daha ne ister ki masalından ne bekler ki hatıralarından?**

Yayıyuum söyleyeyişi o dönem ülsed bilemeyen, duymayan yoktu, herkesin bayıldığı bir komedyendi Feridun Ağabey. Muhsin Hoca'nın tiyatrosu kazandırdığı gençlerden biriydi. Yıllar içinde keşfettiğim bir yanı Muhsin Ertuğrul'un; böyle boslu kızlar erkekler alıyor tiyatroya tabii çoğu müthiş yetenekli, bir de ufak tefek, her rolü oynayabilen, enerjisi, yetenekleri inanılmaz karakteristik gençler alıp yetiştiriyor. Bu ikinci gruptan hiç fire olmuyor. Başlarda yan rol oyuncusu gibi görünseler de zaman içinde öne çıkıp diğerlerinin in kıymetli oyuncular oluyorlar. Tiyatronun da sinemanın da efsanesine dönüşüyorlar. Tıpkı Sına Abla gibi, Feridun Abi gibi.

Yeni Komedi Tiyatrosu, Darülbeydâ'nın Pera'daki en güzel sahnelerinden biri, söylemeye gerek yok çoktan kayboldu gitti. İşte bu mekânda defalarca izlediğim oyunlar; Aman Karım Duymasın ya da Balaban Ağa, Scapin'in Dalıpları. Tekrar tekrar izliyorum. Sahnede yerinde duramayan müthiş bir aktör var. Antreleri hep uçarlar bir ipin ucunda ya da büyük avizeye tutunmuş hâlde sofita yakınlarında dolanıp duruyor. Kovalama mizansenlerin sonunda her seferinde sahne ağzında dümdüz yukan tırmanyor. Neredeyse koca oyunda zemine hiç ayak basmayacak gibi, her akşam

oradan oraya uçuyor. Acayip bir beden kullanımı, çılgın bir komedi zamanlaması, bitmeyen bir enerji ve çok sempatik oyun karakteri. Feridun Karakaya salonları tika basa dolduran efsane komedyen.

Özel hayatında da dikkat çekici bir fenomen. Eski Anadolu arabasıyla dolanan, politikacı, belediye başkanı falan ayırmadan herkese türlü şakalar yapan, sinemanın hemen el attığı: Cilalı Ibo.

Bu ele avuca sığmayan aktörün hikâyesine tanıklığım bütün anlattıklarım. Sahnede, kuliste, sokakta yıllarca gördüğüm, bildiğim rengârenk bir masal.

Son dönemlerinde bir gazete ustayla büyük bir röportaj yapmıştı, bizim jenerasyonun da yavaş yavaş tanındığı bir dönem. "Yenileri, gençleri nasıl buluyorsunuz, var mı aralarında beğendiğiniz? Çöl yetenekli çocuklar var tabii ama hiçbirisi Cem Davran gibi olamaz, o başkadır."

Kucaklayıp havalara attığı minik çocuğu bu sefer de gökyüzüne doğru uçurmuştu büyük usta. O röportajı en kıymetli ödülleriinden biri olarak saklıyorum.

Oyle bir acemem var ki son yıllarda, her yalnız kaldığımda masanın başına oturup bütün masal kahramanlarımın bendeki fotoğraflarını yazıya döküyorum. Onları özmek, unutulmasınlar istemek bir yana, sağda solda gördüğüm yalan yanlış tarifler de sebep oluyor buna. Kendi kendime; öyle değil, yanlış bunlar, ben bu insanları yakından tanıdım, gördüm diyorum ve kalemim başlıyor koşmaya. İşte Feridun Abi de onlardan biri. Muhsin Ertuğrul'un, Vasfi Rıza Zobu'nun bile sahnedeki yetmediği büyük komedyen. Moliere uyarlamalarının lezzetli karakteri. Tiyatrosuna aşık hiperaktif oyun çocuğu.

Seyirciyi de çoğunlukla oyunun içine katan, geleneksel ve modern komedi yöntemlerinin özeti gibiydi. Birlikte oynamak hiç de kolay değildi elbette, onun ritmine uyum sağlamak da bir hünerdi. **Yıllarca aynı sahneyi paylaştığı oyuncular artık bu yerinde duramayan sempatik aktörle nasıl paslaşacağını, hangi açmazlarla yol alacaklarını çok iyi bilirdi.** Bütün bunların sonunda ortaya çıkan şey gayet açıkçı; seyirci onu çok severdi.

Zamanın ruhunda mı var hafızasızlık yoksa ben mi fazladan

hassasiyet gösteriyorum bilemedim. Özellikle yeni neslinin bu özel karakterleri mutlakla tanımması, bilmesi hatta incelemesi gerekir diye düşünüyorum. Benim yazdıklarım sadece hatırlatma, çocuklukta, ilk gençken kalma fotoğraflar kıvamında. Bir Feridun Karakaya gelip geçti hayatımızdan mesela. Bundansónra da nefesim yettiği kadar hatırlatacağım ustalar olacak, hayata renk katan özel karakterler olacak. Biz çok sevdi onları, eminim siz de çok seveceksiniz.

Şimdi den hesebine sensüz saygılarla...

Zamanın ruhunda mı var hafızasızlık yoksa ben mi fazladan hassasiyet gösteriyorum bilemedim.

Fotoğraf: Depo Photos

Mehmet Ali & Akşamsefası

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

Zipcar'ın sana özel bir sürprizi var.

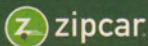
Öğrenmek için
Hemen
QR Kodu Okut!

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Mehmet Ali & Akşamsefası

Hemen indir!

Umay Umay

elbiselerine yazıyor

yatağından kalemi bırakarak doğruldu. suyu takip etti. yağmuru hissetti ve sıçrayarak yere düştü. hayatı ona en iyi öğreten şey yatarak, zıplayarak, yere sırtüstü uzanıp tavanı ve duvarları seyrederek yazmaktı. yürürdüğüde aklına hiçbir şey gelmiyordu. öz günlük yatağa ya da yere uzanmaktı onun için.

eline hayal gücünün sınırlarını genişleten hatta evreni genişleten sihirlir bir değnek veriliyordu sanki o anlar. siyah, kırmızı, yeşil tükenmez kalemleri vardı. onları hunharca kullanırdı sakinken. zemine, çarşafa, duvara, koluna, bacağına bastırarak yazdı. en güvenilir malzemesi elbiseleriydi. onlara yazmak ya ni. nerede olursanız, aklına esmişönce elbisesinin eteklerini, sonra kollarını, sonra da elbisesini külot hizasına kadar sıyrıp bacaklarına yazardı. kim bakıyor, kim görüyor umurunda değildi. merak edip başını bile kaldırmazdı. sonra onları seve okşaya gardırobuna asardı. bir daha giymezdi. dönüp ne yazdığını okumazdı bile.

gün gelirdi yüzme bilmeyen denize düşen bir insanın çığlık çığlığa su yutması gibi uyanırdı. ne zıplayacak hevesi olurdu ne zıplayıp yere yuvarlanacak. nefesini içine derin derin çekipbir daha uynamamaya karar verirdi. bir daha asla, hiçbir gece, hiçbir yerde. tüm mumları üflüyormuş gibi dışarı verirdi nefesini. zifiri karanlığı yaratan kimdi acaba. bundan çok korkuyordu. karanlığın koyusundan, on dört yaşına göre oldukça normal sayılırdı boyu. ama o yine ablasının topuklu ayakkabılarını giyiyor. çok geceler topuklularla deneme yapmıştı evde. daha rahatlırlar. daha ona aittirler. nefret ediyordu kendisinin düz botlarından. bir gün bütün düz ayakkabıları götürüp sahilde yakmalydı. topuklu ayakkabıları giydiğini değil, onlara çıktığını hissedirdi. yüksek bir dağmış da tırmanmış gibiydi. yüzünde mutluluk yayılıyor hatta sesli güldüğü oluyor. büyük hayranlıkla gözlerini ondan alamyorum. böyle bir arkadaşım var. artık her şeyi anlayabildirmişim gibi geliyor bana. **bazen dudacağımı ısıırıyorum. bazen ellerimi sol göğüsüne neşşelle bastırıyorum. yorulunca indi ayakkabılardan yere.**

yataklar gırdar üstünde yatanlar hâlâ yaşadıklarını anlaşılar diye. kalemler yazar tüm çocuklar hareket edebilsinler diye. dünyanın güzelliği şirden öncevardı. tüm bu kelimeler bir an önce yazılmalıydı. kızlar gibi. bir iki dakika sonra masanın üstünde kımıldasız yatanı ok

tüyünü fark etti. onu ziyarete gelmiş, dünyadan çok uzak bir yerden, aşkla onu arayan melek olabilir mi? meleklerin bu savaş yerinde işi ne? topladıkları ruhları mı taşıyorlar rüzgâra. o rüzgâr ki dallarda konuşur. kimseyi bulamaz ve hep kimseyi bulamaz.

sözcükleriyleini bulmuyor. sessizlikler de her zaman yersiz yurtsuz olmuyor. bu sıçrayışların bir yıllık tarihçesi bile olabilir. tıpkı boşluğun aşkla doldurulduğu anılara sahip olması gibi. hafifçe sola dönmek lazım. tıy kadar hafif, kayıp zaman biriktiren ranzadan saatın seslerini çıkamp almak. yavaş yavaş ya da çok hızlı rutubet yüzünden eriyecek topuklu ayakkabıları bulmak lazım. o kız gibi sıçramayı denemek. bir kez bile olsa.

yine yanına gittiğimde suratçıok asktı. sabah yağmur onu parkta yeni elbisesini yazarken yakalamış. **siyah tükenmez kalem olduğu gibi yeşil elbisesinde bozulmaya, akmaya başlamış. ne kadar hızlı koşarak eve döndüyse de kurtaramamış kelimelerin akmasını.** lekeli bir elbise hâline gelmiş, düzelir diye kurutma makinesiyle kuruttum fakat düzelmemiş. kalem lekesi olarak kalmışlar. ne yazdığını da hatırlamıyorum ki diyor. ağıladı ağlayacak derler ya öyle. masadan tüyü kaldırıp buzdolabından sütü çıkardım. tam ağzını açarken yere sığırdı. epey bir damla. kalktı sol ayağını süte sürdü. tahta zeminde gül ge gibiydi ayacı. bir ayak küçülebilir mi? küçüldü buyuyordu sanki. durdu. beni masaya oturttu. elbisesi getirip masanın üstüne koydu. makası da alıp karşıma oturdum. elbise aslında böyle daha tuhaf bir güzellikte olmuştu. yeşilleri siyah mürekkep örttüğçe çimen duygusu verdi bana bir an. birkaç yerini kesti. sonra eliyle yırtarak parçalamaya başladı. o parçalandıkça ben sevindim. bu kız onu üzen her şeyi yok edebilir belki diye düşündüm. ben olsam saklar, bakar bakar ağlardım. benden güçlü, emin olmasına heyecanlandım.

elinde son bir ufak parça kalıncaya kadar parçaladı. bana o tıy nerede dedi. sanırım koltuğun üstüne koydum dedim. bakındı, tıyü gördü, kalktı, son parçayı tıyün üstüne örttü. bana hiç dönmeyen, ona kalan bu kelimeleri silinmiş kumaş parçası dedi. yerde onun ayağıyla sürüttüğü süt lekeseinebakmaya başladım. geldi sırtüstü lekeniüstüne attı. baktı. bu kelimelerin silinmiş kelimeleri ha dedim. sırtını döndü. dünyanın dengeğini yeniden kurmuş gibi uyudu.

onları hunharca kullanırdı sakinken. zemine, çarşafa, duvara, koluna, bacağına bastırarak yazardı.

KEŞKE HERKES OKUSA

Romain Gary, Cennetin Kökleri, Agora Kitaplığı, 2012
Çeviri: Gülderen Bilgili

Bu sayfada sonunda Romain Gary yazabilmek ne güzel! Burada yer vermek için seçtiğim eseri her ne kadar Cennetin Kökleri olsa da aslında tüm Gary'leri keşke herkes okusa... *Onca Yoksulluk Varken'den Şafakta Verilmiş Sözüm Vardı'ya, Uçurtmalar'dan Biletiniz Buraya Kadar'a...* Okudugum her eseri bana apayrı koldu.

Romain Gary, yazarlığı kadar karakteri ve hayatıyla da konuşulmuş bir isim. Her yazara yalnızca bir kez verilen Goncourt Ödülü'nü 1956 yılında mevrubahis kitap Cennetin Kökleri'yle kazanan yazar, aynı ödülü 1975'te Emile Ajar mahlasıyla yayımladığı *Onca Yoksulluk Varken*'le de kazanarak, bu ödülü iki kez alan tek isim oldu. Gary'nin artık "tükenmiş", "eski parasını kaybetmiş", "Fransız edebiyatının yeni gödesinin Emile Ajar olduğunu" kalan yazan eleştirmenlere de harika bir ters köşe yapan, hayatla mütemadiyen alay eden Gary, Emile Ajar'ın kendisi olduğunu açıkladığı intihar notunu şöyle bitirmişti: Çok eğlenceli, teşekkür ederim, hoşça kalın...

"Cennetin Kökleri", insan olmanın müthiş kötülüğü ve eş zamanlı olarak müthiş yüceltiğine dair bir roman. Romanın başkahramanı olan ve sunuş yazısında Mehmet Eroğlu tarafından çok isabetli bir şekilde "20. Yüzyılın Don Kişot'u" olarak tanımlanan Morel, bu güne dek üzerimde en çok iz bırakan karakterlerden biri olarak hafızama dipdiri duruyor. Nazım döneminde iki sene topla kampında kalan ve bu süreçte filleri düşünyerek hayatı kalmayı başaran Morel, savaşın ardından hayatını filleri kurtarmaya adıyor, o dönemde halen bir Fransız sömür gesi olan Ca'da gidiyor ve bürokrasiye, avcılara, zenginlere, devletlere karşı bir savaşa girişiyor. Filleri kurtarmak -yahut belki de şöyledemeli

aslında insanlık onurunu kurtarmak, insanlara insan olmayı hatırlatmak için.

Dev bir mücadele yürütüyor Morel, pek çok düşman edindiği gibi o güne dek filleri pek de umursamamış olan kabilelerin bile desteğini kazanıyor, kitada dalga dalga bir Morel efsanesi yayılmaya başlıyor. Bu mücadele sırasında Morel'in edindiği yol arkadaşlarının hepsi harika çizilmiş karakterler ama içlerinde beni en çok etkileyenler biri olan Fahise Minna'nın sözlerini buraya aktarmak isterim: **Çok sayıda erkekğin bana sahip olduğu doğru, ne var ki insan alışıyor buna. Erkekleri pantolonlarını çıkardıkları zaman yaptıkları şeylerle suçlayamazsınız. Gerçek anlamda kirli işler için ikiye giyiyorlar - dahası, üniformalar giyiyorlar; bayraklar, süsler...**

Özü itibarıyla oldukça politik bir kitap olan Cennetin Kökleri'nde Morel'in insanları mücadelesine destek vermeye çalışırken söylediklerinden kaçınacak çok ders var; örneğin fillerin yaşam hakkından dâhâ önemli şeyler olduğunu, çok ülkesinin bağımsızlığını kazanması gerektiğini bir Afrikalı gescisiyle ilgili şu cümleler gibi: *Yalnızca ulusal bağımsızlığı yetenemizin. Eski, çok eski bir aldatmaca bu. Artık sömürüyor. Dünyanın onda dokuzu bağımsız uluslardan oluşuyor; ama durumlarına bir bak... Hayır dostum, benim oymdan yeterli değil. Daha çoğunu istiyorum. Daha çok şey bekliyorum. Artık insanlaşmalarını istiyorum; daha azına razı değilim.*

Cennetin Kökleri, muazzam bir direniş romanı. İnsan olmakta diretmenin, adaletsizliğe, kötülüğe, haksızlığa karşı direnmenin romanı. Umudu yitilmez, insanın açgözlüğüne doru demeye ve dünyamızı barınmaya çok ihtiyaç duyduğumuz bu acımasız zamanlarda tam ihtiyacımız olan türden. Morel'in en sevdiğim cümlesiyse bu yazıyı sonlandırıyorum: *Vaktim geldiğinde, ölmüş fillerin gittiği yere gidebilmek için dua ederim, zaten.*

Sevgili Morel, orada olduğunu

ZORUNDA MIYIM?

Latife Tekin, Sevgili Arsız Ölümler, Can Yayınları, 2018

Gabriel García Márquez'in "Yüzyıllık Yalnızlık"nın bileğimde bir dövmeye benimle yaşamakta olduğunu gören pek çok insan bana senelerce şunu sordu: O zaman Sevgili Arsız Ölümler'i de seversin, okudum mu? Geçen seneye dek "hayır, okudum" diye yanıtladım bu soruyu. Geçen yıl kitabı okudumcankı soruya verdiğim cevap çok değişmedi. Başlıca, devamı farklı: Hayır, sevmiyorum.

Neden sevmiyorum? Herkes severken ben neden sevedim?

Öncelikle, kitaba dair birkaç genel bilgi vermek lazım belki, bu değerlendirmeyi yaparken bunlardan habibaher olduğumun düşünülmesini istemem. Kitabı Latife Tekin'in kendi deneyiminden yola çıkarak yazdığını, ailesinin köyden kente göç edişinden ilham aldığını belirtmek gerekiyor. Toplumcu gerçekçi edebiyatımızda bir başkaldırı niteliği taşıdığı, bireylerin öykülerinin de pekiştirilmesini gösterdiği için edebiyatımız tarihinde bir kırılma olarak nitelendiriliyor eser. Latife Tekin "12 Eylül'ün şiddetini bertaraf edip parçalamamak için benim de o şiddette bir şey yapmam gerekiyordu" demişti bir röportajında bu kitap için. Kitabın yoğunluktan da bu nezmet mümkün zaten, yazar bir şeyleri dışı vurmak, bağırarak istemesine yazmış -bir arkadaşımın tanıtları "Latife Tekin bu kitabı bir avazda yazmış gibi" hakikatan.

Yazar hiç durmuyor, hiç soluklanmıyor, okura anlatlığını anlaması için zaman tanıtmıyor. Benim büyüğü gerçekçiliğe dair en sevdiğim şeylerin başında, eserlerin bana dalgalı bir suda yelken açmış hissi verebilmeleri gelir. Bindiğim sal zaman zaman dalgalara yükselir, gökten tuhaf şeyler yağar, sonra sular durur, bir müddet din gün biçimde seyrederiz. Bunların hepsinden alınacak bir ders vardır ve iyi büyüğü gerçekçi eserler, onca açığıpılın, onca sährin, onca garabetin içinde kendilerine has bir bilgelik barındırır ve zaman zaman sizi durdurup o bilgeliliğimizi sındırır beklerler. Bence Sevgili Arsız Ölümler'de eksik olan tam da bu. Folklorik öğeler barındırması, cinler, periler ve masallarla dolu olması bir eseri büyüğü gerçekçi kılmaya yetmiyor. Ve bir de adı üstünde, büyüğü ve gerçekçi. **Sevgili Arsız Ölümler maalesef bir noktadan sonra gerçekçilikten tamamen kopup bir dünya dışı varlıklar geçidine dönmüştür.**

Bir diğer sıkıntı ise biri bizi bir başlayan ve hiç durmayan olayların arasında nefes nefese koşturupkonuyu takip etmeye çalışırken karakterler dair hiçbir şey öğrenemeyişimiz bence. Karakterlerin pek çok acıyıp davranışı bir nevi cehaletle, sevmeyi bilmemeleriyle, balı inançlarıyla izah ediliyor, sonuçta zihnimizde başkarakter Dirmet dışındaki karakterlere dairdetaylı bir resim oluşmuyor. Bildiğimiz anlamda büyüğü gerçekçilikte, yazarmız içinden çıktıkötürü taşlamak yerine, sevecek ve şefkatli bir yerden kulaçlayarak eleştirebildiğini görürüz. Oysaki bu kitaptan bana sadece "cehale"ye duyulan öfke kaldı, büyüğü gerçekçiliğin en temel niteliğiolan "hafifliği" taşıyıyor eser.

Travmatik göç öyküsü, darbenin şiddeti, bir kadın olarak var olma çabasının bitmez tükenmez güçlüğü... Bunların hepsi kitabın ardından motivasyonu anlamlı hale getirmekte beraber, eseri edebi atadan değeri kılıyor. Kısa ve maalesef yavan cümleler, bir noktadan sonra tamamen halk masallarının potansiyon altaktarına dönüşen bir ikenik. Sevmeyi içtenlikle çok isteyip sevmemişim bir eser oldu Sevgili Arsız Ölümler. Umarım

Can Yılmaz

bizi bizimle bırak...

Twitter anlaşması, Musk'ın kariyerinde yeni bir aşamayı gözümüze sokuyor ama o kadar para bizde olmadığı için zenginlerin kendi aralarındaki oyuncak alışverişisi olarak bakıyoruz olup bitene.

Geçtiğimiz yazın ortalığı sallayan haberi, yine zengin ortamların adamı Elon Musk'tan geldi. Ortalıkta alınacak bir şey bulamayınca, vakit geçsin, el yolasın, biraz da fikir versin ama fazla da ciddi olmasın diye taktığımız Twitter için 46 milyar dolarını Jack'in eline tane tane saymayı önerdi. Bir gece operasyonuyla da birini satın alıp hisselerini kafasına göre ayarlayıp bir gecede yine zengin olan abimiz, bu kez "Hayırdır kardeş" denmemesinden de yüz bularak, "Parasıyla değil mi kardeş? O da bende gan! Twitter ne kade?!" sorusunu soruverdi. Parayı da öz kaynaklardan değil, bankadan rica edeceğimiz, "Allah

Muhammed aşkına krediyi biz verelim" diyen bankalar da Musk'ın evinin önüne çukur kurmaya başladı, gerçi abimiz her hafta gündeme meydan sayıya yön vermedi sevdiğinden olsa gerek. "Başımı sokacak bir evim bile yok, eşin dostun fakirhanesinde yanı olarak kalıyorum, soğuk arka odalarda ışıksızım" dediye de...

geçiniz bir kalem. Bir hafta da bu beyanıyla konuşturdu milletti... Dünya genelinde diğer sosyal medya şirketlerine göre daha az kullanılıp, kalabalıklardan ziyade, yankı odalarında birbirlerini seslenen minik benzer kalabalıkları kendine hayran eden Twitter'i almak isteyen adamın, görece olarak çok az insana nasip olan arabaları yapan adam olması da mandır. Yaklaşık 300 milyar dolarlık adam, çok da büyük olmayan ve yıllardır hemen hemen yerinde sayan bu iletişim bankası niye almak istiyordu? Musk abimizle ilgili her şey gibi bu da tatlı bir sis perdesi arkasında. "Neler oluyor veya biz bu olan biteni ne zaman anlarız acaba?" kafasında olan sokaktaki vatandaş konuyu bir şekilde toparlamaya çalışırken, Twitter yönetimi "%10 senin ama o kadar da değil kardeş. Bir kamyon şirketin var, burada yönetimde olamazsın" gibisinden lolo yapınca, Musk abimiz "Peki lan, görürsünüz... El mi yaman bey mi yaman" deyimini İngilizce olarak yönetim kurulu önünde tek nefeste söyleyince, yönetime half bir üşüme geldiği muhakkak! "Kaç paralık adamsınız?" sorusunu sormaya muktedir üç beş kişiden biri olan Musk, ortamı terk ederken arkasından bankalar, başlarına geleceklere duymak için sadece iki hafta beklide ve nal gibi mail ölümlerine düşüverdi: 46 milyarım var, veriyor musunuz? Mail bu kadar tatlı ve özensiz yazılmamıştı ama anlayan anladı ki gitti giderbu Twitter...

Musk abimizin, para sayma makinesini cebinde taşıyan adamın, Amerika dışında pek de işlevi olmayan, dünya milletlerinin gözünde o kadar da kayda değer olmayan bir yapay zekânın peşinde olmasını kendimize nasıl izah edeceğiz? **Zenginlin mali züldürdün çenesini yorar düzünden küresel güçlerin kapaşması mavalına kadar uzanan bu kocaman yelpazede, ne düşünmeliz acaba?** Fikirden ziyade lüzumsuz kışkırmaların cenneti hâline gelen, üçüncü dünya ülkelerinde "Çirk özgürlüğün ağababası" diye pazarlanan Twitter'i niye ister bu adam? "Fıkör başlat! Ortalıkta saçılacak bilgiler abuk sabukda olsa, onlarca koldan bir göle akan o "dandik" bilgilerin sağlığına bak. Zira insan gerçekte ilgilenmeyi bırakmış çok oldu. Bize "yüydürük" anı gözetmek için aradıkları her türlü bilgiyi

O bilginin, gerçek veya değil, zamanı ve yeri gelince yerleri değişir, akması lazım. Akarken de başboş olması düşünülemez, hiç başboş olmadı. İçerikten bağımsız, o bilgi nehrinin başında oturmak paha biçilemez. Sonuçta görece sonsuz bir paranız varsa, her şey için pazarlık edersiniz. Bilgi için kesinlikle edersiniz, özellikle deforme edilmeye meylli ve hatta o hâliyle kabul görmüş bir bilgi için kesinlikle kullanıp ne elde edeceğinizi düşünmek için acele etmeniz de gerek yok, sakın ve usulca ilerlemek için şartlar çok uygun. Bunu yapmak, dünyanın en popüler ve zengin insanı

için çok kolay hatta "sizin özgürleşmeniz için, istediklerini haykırabilmeniz için" diye bir insanlığa hizmet sosu, abimizin en iyi bildiği şey. Mars'a niye gidiyorduk bir düşünün, yavaş yavaş ölüyoruz da ondan. Gerçi birkaç bin yıl daha var ama olsun, tedbir tedfirdir.

Twitter anlaşması, Musk'ın kariyerinde yeni bir aşamayı gözümüze sokuyor ama o kadar para bizde olmadığı için zenginlerin kendi aralarındaki oyuncak alışverişisi olarak bakıyoruz olup bitene. SpaceX girişimiyi NASA'ya tatlı bir feyk atan Musk, toplumun ne düşündüğünü ölçmek ve bilmek istiyor. Sosyal medyanın nabzını ikiye kelimele tweetlerle yoklayan ve bunu ihmal edip ötemeyen adam, işlerin nasıl yürüdüğünü çok iyi öğrenmiştir, buna emin olabilirsiniz. Kendi açmadık tek sorum şu olur kendisine: Yeni bir oluşum için her şeyi sahıplen, dünyada pek varlık gösteremeyip gerilerde patlayıp yatan Twitter niye aklına düştü? Bunun cevabı da yine ticaretin çalışma prensibiyle açıklanabilir: Rakibe ne gerek var, önce rakibi almayı deneyelim!

Musk "Bu para kazanmanın bir yolu değil. Güvenilir ve geniş kapsamlı bir kamu platformuna sahip olmak medeniyetini geleceği için son derece önemlidir. Ekonomiyi hiç umursamıyorum" diyerek açık mesajına da verdi. Para da bir yere kadar, önemli olan elimizin altında büyüyecek bir iletişim ağı; kendi ellerimizle kendimizi özenle tarif edip piyasaya tezgâhlarında bol makaylı hâlimize de olsa kendimizi sunmamız neden bir yatırımcının ilgisini çekmesin? Dış görünümlümüz ve isimimizle ilgilenen yok zaten, aklından nerer geçiyor biz onun peşindeyiz. Musk şunu çok iyi biliyor: Sosyal medyanı ister ciddiye al ister alma, bir yanından içinde olacaksınız. Babaaane ilgilenmeye de torun ilgilenerek, torun duyduğuna ne kadar yanlış olarak babaaaneye aktarsa iyi, yeter ki bilgi yayılsın ve konuşulsun. Halâ gülcü ve nüfuzlu kişilerin, daha geniş ve etkili bilgi ortamını şekillendiren gazetecilerin ve kültür devlerinin var olduğu ve o medyanın bir yerinde olacağı muhakkak.

Musk şuna karar verince: **Neyi ne kadar kontrol edeceğiz?** Bilgi akışını kontrol etmek, sadecayazı kültürünü değil, potansiyel olarak dünya çapındaki yasaları, âdetleri, politikaları, sevgiyi, doğayı ve aklımızca gelen her şeyi bilen biri olmak demek. Alma bizi Musk, bırak bizi kendi

**Rakibe
ne gerek var,
önce rakibi almayı
deneyelim!**

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

İş Sanat KAFAsı

MAYIS

"GERDÂNİYE KÖÇKEÇE TAKIMI" İLE
BAYRAM AKŞAMINI FASIL ZİYAFETİ

Türk sanat müziğinin değerli isimlerinin bir araya gelerek oluşturduğu "Gerdâniye Köçkeçer Takımı"nın, İş Sanat için hazırladığı konser bayramın ilk günü yayında olacak. Osmanlı döneminde, müzikle dansın bir arada sunulduğu bir eğlence geleneği olan ve zaman içinde halk türküleriyle de bir araya gelerek yeni formlar kazanan köçkeçe konseri bayramın ilk günü olan **2 Mayıs Pazartesi, 20.30**'da İş Sanat YouTube kanalında yayınlanacak.

RESUL DINDAR İLE BAYRAMDA
KARADENİZ FİRTINASI ESECEK

Karadeniz müziğinin sevilen ismi Resul Dindar, "**Sevdam İle Dalgalar Karadeniz**" başlıklı konseri **4 Mayıs Çarşamba, 20.30**'da İş Sanat YouTube kanalına konuk oluyor. Geleneksel Karadeniz müziğini rock ve pop altyapısı ile ustaca harmanlayan Dindar, en sevilen türkülerle bayramın son günü seyircisi ile İş Sanat'ın YouTube kanalında buluşacak.

CENGİZ ÖZKAN VE CAHİT BERKAY "ANADOLU
OZANLARININ İZİNDE" KONSERİNDE BİR ARADA

Anadolu rock müziğinin duayeni **Cahit Berkay** ve Türk halk müziğinin önde gelen isimlerinden **Cengiz Özkan**'in "Anadolu Ozanlarının İzinde" başlıklı konseri **6 Mayıs Cuma, 20.30**'da İş Sanat'ın YouTube kanalında yayında olacak. Türk halk müziğinin yeni nesil seslerinden **Elif Buse Doğan**'ın solist olarak işi usta isme eşlik ettiği konseri ajandalarınıza not etmeyi unutmayın.

"CUMA İŞ ÇIKIŞI" KONSERLERİNDE
HEYİ DOUGLAS VE CAN TEMİZ SAHNE ALIYOR

İş Sanat'ın Kültürel Kibele Hayatı Örneği ücretsiz düzenlediği "**Cuma İş Çıkışı**" konserleri Mayıs'ta başlıyor. Haftanın yorgunluğunu müzik eşliğinde atmak isteyenler için bir buluşma noktası olan ve geçğimiz sezon büyük ilgi gören Cuma İş Çıkışı konserlerinde **13 Mayıs'ta Heyi Douglas, 27 Mayıs'ta Can Temiz** sahne alacak. 18.00'de DJ performansla iş başlıyor, etkinlikler 19.00'da konserlerle devam ediyor.

VENEZUELA SIMON BOLIVAR SENFONİ ORKESTRASI
KONSERLERİ YOUTUBE'DA

Dünyaaca ünlü **Venezuela Simon Bolivar Sinfoni Orkestrası**'nın İş Kületeri Konser Salonu'nda verdiği, büyük ilgi gören konserleri **3 Mayıs Salı, 20.30**'da İş Sanat'ın YouTube kanalında ilk gösterimleriyle yayında olacak. Orkestra yeni **Christian Vasquez** yönetiminde gerçekleşen, cellist **Poyraz Baltacıoğlu**'nün solist olarak yer aldığı konserte **Antonin Dvořák**'ın *Si Minör Çello Konçertosu* ve **Sergey Prokofyev**'in *5. Sinfonisi* seslendiriliyor. **Andrés David Ascanio** ve **Christian Vasquez**'in yönettiği ikinci konserte ise orkestra, Amerika kıtası bestecilerinin eserlerinden oluşan bir repertuvarla İş Sanat'ın YouTube'daki izleyicisiyle buluşacak.

MELİKŞAH ALTUNTAŞ İLE "HAYATIMIN LİSTESİ"
İŞ SANAT'IN YOUTUBE KANALINDA BAŞLIYOR!

İş Sanat'ın yaygını kültür sanat programı İş Sanat'ın YouTube kanalında seyircisiyle buluşmaya hazırlanıyor. Sinema yazarı **Melikşah Altuntaş**'in hazırlayıp sunduğu "Hayatımın Listesi", Mayıs ayından itibaren yayında olacak. Her bölümde sürpriz bir konugun katılacağı programda müzikten tiyatroya, sinemadan edebiyata geniş konular ele alınıyor.

İŞ SANAT'IN "PARLAYAN YILDIZLAR" SERİSİ
KALDIĞI YERDEN DEVAM EDİYOR

İş Sanat'ın genç müzisyenlere sahne deneyimi kazandırmak ve sanat hayatınaattıkları ilk adımlarında destek olmak amacıyla gerçekleştirdiği **Parlayan Yıldızlar** serisi devam ediyor. Pandemi nedeniyle iptal edilen ve Mayıs ayında tekrar başlayacak olan seri İş Kületeri Salonu'nda ücretsiz gerçekleştirilecek. **9 Mayıs Pazartesi Ecmel Nevâ Bıldık** (keman) ve **Doğa Karahan** (keman), **23 Mayıs Pazartesi, Beliz Güney** (viyolonsel) ve **Derin Şenşoy** (keman), **30 Mayıs Pazartesi** ise **Selin Özer** (flüt), **Alpay Jan İnkılâp** (keman) sahne alacağı konserler saat **20.30**'da başlayacak. Konserlere katılmak için rezervasyon@issanat.com.tr e-posta adresinden veya **0 212 316 10 83** telefon numarasından rezervasyon yapılabilir.

SAİT FAİK'İN HİKÂYELERİNE MÜZİK EŞLİK EDECEK

Edebiyatın müzikle bir araya geldiği dinletilerde bu ay **Sait Faik**'in bir hikâyesi yer alacak. **23 Mayıs Pazartesi, 20.30**'da İş Sanat'ın YouTube kanalında yayınlanacak "**Şehir Amber Kocakak**" başlıklı dinletide, "**Müthiş Bir Tren**", "**Havuz Baş**", "**Balkısı**"nın **Bulan Otla**", "**Yüksekaldırım**", "**Serseri Çocuk**" ve "**Köpek**" hikâyeleri, eski bir radyo kayıt stüdyosunun canlandırıldığı sahne düzeninde sunulacak. Abilla Birkiye'nin düzenlediği, müzik yönetmenliğini **Serdar Yalçın**'ın üstlendiği, Mehmet Birkiye'nin sahneye uyguladığı dinletide hikâyeleri **Tilbe Saran**, **Metin Belgin**, **Bülent Emin Yazar**, **Hakan Gerçek** seslendirirken, **Seda Subaşı** (keman) ve **Şemsal İdil Ural** (çello) eşlik edecek. Etkinlik, ilk gösterim tarihinden itibaren İş Sanat'ın YouTube kanalında yayında olacak.

Zeynep Barak

uzak şimdi

Kendisi sadece yazılan senaryoyu oynuyordu. Televizyonda görse "kötü oyuncu, klişe senaryo" der, kanal değiştirirdi. Ama yaşıyordu işte. Her gün uyanıp bu senaryoyu yaşıyordu.

Yüzüne çarpan rüzgârla daldığı andan çıktı. İçinde ertesi yaz yapılacak tatil için, alınacak şehir merkezine yakınevin kredisi için ya da en moda renklerle dolu bir kaçak alışveriş poşetiyle AVM kapisından en mutlu, en eksiksiz oymuş gibi çıkmak için bugünü işverenlerine satan hayatlarla dolu metro geydiyordu. Yaklaşık metronun içindekileri daha görmemişti ama tanıyordu hepsini çünkü o da onlardan biriydi. Şimdi birkaç saniye içinde açılacak kapılarla bugünün şanslarını belirlenecekti, evet mesai bitiminde boş yer bulup oturabilecek olanlardan bahsediyordu.

Kapı açıldı. Vagon, sanki önündekiini itirmişse kendisini almayacağı düşünülene de aldı her zamanki gibi. Onu da aldı, devam etti. O bugünün şanslarından değildi. Metro yavaş yavaş ivmelenirken merdivenleri hızla inip yetmişmeye çalışan birilerini gördü. Vagon onları almamıştı, beğenmemişti besbelli. Üzülmeyin, dedi içinden onlara. Çok bir şey de kağıdından, diye ekledi sessiz kelimelerle çevresine kaçak bir bakış atarken. Şimdi neden acele ediyorlardı ki? Beş dakikaya kalmadan yenisi gelecekti. Acele demişken metro bu salı da anıza yapmasa bari. Geçen salı dizisinin ilk on dakikasını kaçırması bile. İnternette de izleyebilirdi elbette ama bu aynı şey değildi. O, televizyonuyla ilişkisinde biraz eski kafalardı.

Metro tünele girildiğinde karşısında camda kendi yansımasıyla göz göze geldi. Sağa çevirdi başını, son rahursuzcasıla döndü. Biliyordu, oradaki hâlâ ona bakıyordu. Sonra bir an pes etti, başını korkarak karşıya çevirdi. Metro girmeden önce kafasından dönen o silik anlar geldi aklına. Kurmaca bir dünyada kendisini, absürt tiyatro oyununun bir sahnesine bakan birgözü saatte dıgıya uylukdan çıkan kapanmış kendi gibi değil, kendi gözlerinden görüp yaşıyadı, hayri hissettiği bir şeyler vardı o anda. Sıkıyaşağıydı bu hissin iki zamanlar epey etkisinde kalmıştı. Sonra bir rüya gibi gelmeye başlamıştı, bazıları yakın geçmişten değişik sonla bitirilmiş tanıdık hikâyeler olsa da bazılan uzak şimdiler gibiydi. Uzak şimdiler diye içinde tekrarlarken vagonu yeni yüzleriyle aynı hayatlardan zaten dolu olan aynılığa birkaç tane daha doşturmayabasıması: sağındaki, solundakiyle daha da iç içe girmişlerdi. Ne tuhaftı yınındaki belki iki durak sonra öncek yabancılarla, camdakiyle olduğundan daha yakındı.

Camdakine baktı, göz gezdirdi biraz. Hangisinin daha suçlu olduğuna tartmaya çalışıyordu, onun suçuydu, tamamıyla onundu. Durdur ye başka biri olma fikrini ortaya atan oydu. Bu uzak şimdilerin rüyalarını getiren oydu.

Kendisini sorgu esasında hiç suçlu hissetmemişti. Aslında o çok uzun zamandır hiçbir şey hissetmemişti. Terfi aldığından mutlu olmamıştı, sevgilisinden ayrıldığına üzülmemişti ya da ofisinde o bomba dedikodusunu duyduğunda hiç şaşmamıştı. Ama gülmüşü, ağlamıştı, hayret etmişti –alındı son birkaç müdahalelerini mikimlerine izin verdiği kadaryla–. O, diye bahsettiği camdakiyle birinci tekille çekilmişdi cümlelerin öznesi "ben" karıştıyordu. Şimdi suç hangisinin? Suç, dedi. Sonra isaretinden mahrum bırakılmış bu kelimelerin cevabını bulmaya çalışıyordu. Bilmeye inanıyor değildi ama şüphe ona paralel evren düşürcekti

dayanılmaz ve korkunç gelmişti. Değişen birkaç ufak seçimle yine bu hayatı yaşayacak olma düşüncesi... Oysa onun içinde bilimin elinin değmediği çorak bir arazide "uzak şimdiler" düşüncesi filizlenmişti. Başka bir kendisinin renkli bir hayatı olacağını inanıyordu daima. Sonra sustu, en sessiz kelimeler bile yoktu şimdi, bu bütünsel suskunluktu.

Belki birkaç dakika belki yaşanmamış birkaç ömür süresi geçtikten sonra "O" dedi. Tek harflik bir kelime buanca öfkeyi, hayal kırıklığını sığdırmak haksızlıktı. Ye yenidenayrışmış çekimlerini, camdaki yeniden üçüncü tekil olmuştu.

Onun suçtu. Tek yaptığı

herhangi bir an gelip "bu değil" demekti. Bu kuyafet değil, bu film değil, bu doğru kişi değil... Ama o kuyafeti çıkarmamıştı, o sinemayı terk etmemişti, o adam öpmekten kendini çekmemişti.

Kendisi sadece yazılan senaryoyu oynuyordu. Televizyonda görse "kötü oyuncu, klişe senaryo" der, kanal değiştirdi. Ama yaşıyordu işte. Her gün uyanıp bu senaryoyu yaşıyordu. Şimdi lafına takıldı aksi. Herkes gibi miydi, doğup ölüp unutulacak birisi miydi? O camdakiinin bunu onaylayacağını biliyordu ama içinde gurur mu yoksa kibir mi emin olmadıydı; bir şeyin bunu kabullenemediğini fark etti.

O dinlen sevilencilişanıydı, ailesinin başanlı çocuğu, eski sevgilerinin unutamadığıydı. Aslında o hep bir şeylerin bir şeydi işte, hayatta var olmak için hep bir tamlayana ihtiyaç duyardı. Çünkü kendisi salt bir birey olamamışken isminin onun eşsiz yapmadığını fark ediyordu, cünükindi söylediğinde onun hakkında kafanızda belircecek şeyler bunlardı, kimlik siz birkaç tamlama.

Bu çok ağırdu, bir insanın işten eve dönerken metroda yapacağı bir iç konuşmayla yüzleşeceği şey olmamalıydı. Filmelerde hep daha başka olmaz mıydı böyle şeyler? Bari elinde bir kadeş sarapla oturuyor olsaydı. Öyle bir anda çıkagelseydi bu an.

Ama gerek yoktu, derin bir oh çekebilirdi çünkü gururu tüm bunlara müdahale etmişti o bunları fark ederken birkaç dakika önce. Camdaki biliyordu bunları yalnızca ama o da konuşmuyordu zaten, en azından böyle anlarda hiç konuşmamıştı. Sıklıkla bu unutulma bahsi aklına geldiğinde Instagram'a yeni bir fotoğraf daha yükler ya da Twitter'da çok kabul görmüş bir şairin hangi şiirinden olduğunu bilmediği mısraları sonuna çok şey anlattığına inanıldığı üç noktayı eleyleyrek paylaşırdı. Sonra aldığı beğenilerin sayısıyla kendisini bu sorunun cevabının hayır olduğuna ikna ederdi. Ama bir gün ya yetmezse ikna etmeye- Cümleyi bitirmeden dinledi oturan kadın kalktı, onun yerine oturmayla yetmişmişti ki gelecek duruşun kendisinin olduğunu fark etti, vazgeçti.

Saatte kaçtı. Güzel dedi, markete uğrayıp dizi açması için bir şeyler bakmaya çalıştı; ama Instagram'a bakındı. Metro durdu. O indi. Camdaki inmedi.

Onun içinde bilimin elinin değmediği çorak bir arazide "uzak şimdiler" düşüncesi filizlenmişti.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi: <https://irantey.org>

Mehmet Ali & Akşamsefası

KAFA Genç Öykücü Ödülü yarışması devam ediyor. Bilgi ve başvuru için: bizeyazin@kafadergi.com

Nihat Sırdar

RAUF ABİ...

Antalya'da, yayın için geldiğim bir otel odasında, gecenin bir yarısı yazıyorum bu yazıyı. Rauf Abi'yi, nasıl iyi bir insan olduğunuzu, nasıl kaybettiğimizi.

Güzelim Atatürk Havalimanının kapatılacağını hayal bile edilmediği zamanlar. Çocukluktan beri uçaklara bir merakım var zaten. O yüzden uçabileceğim tüm organizasyonlara katılmaya gayret ediyordum. O güne kadar Onur Air'e birçok kez uçmuşuz ekip olarak. İlk kez yeni bir hat açılışı için buluşup Odessa'ya uçacağız. Her zaman bizimle ilgilenen Yasin, bu kez müdürü Rauf Gerz'in de bizimle geleceğini söyledi seyahatten birkaç gün önce. "Bu ismi bir yerden hatırlıyorum" dedim kendi kendime. Sonra hatırladım. Bu kadar çok uçak meraklısı olunca havacılıkla ilgili haberlere de ilgisiz daha fazla oluyor insanın. Gazeteci de bir haberciden hatırlıyordum Rauf Gerz'isini.

7 Nisan 1999'da Adana'da düşen Hava Yolları'nın *Trakya* isimli uçağıyla ilgili bir haberi bu. On bin metreye yakın bir yükseklikten dikey olarak düşen uçağa tüm mürettebat hayatını kaybetmişti. Rauf Gerz, Hürriyet gazetesindeki haberi *Boeing 737* uçağının üretiminin kaynaklanan bir dümen hatası olduğunu, kazanın bu yüzden yaşandığını yazıyordu. Hem manşetten verilmesi hem de havacılıkla ilgili olması dikkatimi çekmiş demek. Akımda kalmış. (O zaman Türkiye'de pek ciddiye alınmayan bu haber, Amerikalı bir gazetecinin dikkatini çekti ve alıntı yapmış, o haber üzerine Amerika'da başlatılan soruşturma sonrasında Boeing 4, 1000'den fazla uçağın dümen sistemini değiştirmek zorunda kalmıştı.)

İşte o haberi yazan gazeteciydi Rauf Gerz. Onur Air'in kurumsal iletişimi işlerini yürütüyor ve bize eşlik etmek için geliyordu. Birlikte ilk uçuşumuzda -Erkan Sayın Kağıt'ın yanında- kokpitte Odessa'ya kadar geldiği sohbet edişimiz hâlâ akımda. İlk başlarda kendi deyimleriyle "Ulen ne içim var bu radyocularla? Ya ki tipler (karakırlara...)" diye geldiği gezinin sonunda birbirimizi çok sevmiş, uzun yıllar süreceğini düşündüğümüz bir dostluğa başlamıştık. Yıllar içinde Onur Air'in uçuşu hemen hemen her şehre gittik. Sayesinde havacılıkla ilgili müthiş bir bilgim, kültürüm oldu. Daha kimilerinin haberi yokken Atatürk Havalimanı'nın kapatılacağını ve yerine İstanbul'un kuzeyinde bir havalanı yapılacağını öğrenmiş, yine sayesinde tam yerini ilk duyurulandan biri olmuşum. Hatta o zaman konuştüğümüz pilotlar tam da yeni havalimanının inşa edildiği yerin üzerinden uçarken, İstanbul'da meydan yapıp kaç son yurur burası olduğunu, rüzgârın ve hava şartlarının uçuşları çok zorlayacağını söylemişlerdi. Nitekim öyle oldu, oluyor. Ama sadece havacılığın değil, hayatla ilgili de çok şey öğrendim Rauf Abiden.

Benim hayatımda bilgi insanlar vardır. Çok dostum, büyüğüm, abim, ablam vardır ama onlar başkadır. Öyle bir hayat tecrübesine sahiptirler ki tespitleri, yorumları, gösterdikleri yolu asla şaşmaz. Asla yanlış kılmaz. İşte o bilgelerden biriydi Rauf Abi. **Hayatında ne yaparsa hakkıyla yapıyor, en ufak detaylara bile önem veriyor, asla bir kısmını eksik yapmıyordu.**

Klasik karaba mı toplayacak, her bir parçasını tektik buluyor, usatların kapisında yazıyor. Ayvalık'taki bir ev mi yapacak? Önce Ayvalık tarihine hakim oluyor, evi 100 yıl önce edilmiş hâliyle yapıyor. Motosiklete mi binecek? Alınması gereken tüm eğitimleri alıyor, üzerinde bir motorcunun giymesi gereken tüm koruma ekipmanlarına seyahat ediyor. Motosiklet camiasının bilinen, sevilen, fıkıne saygı götörlerini isimlerinden biriydi. Motoruyla tüm Avrupa'yı gezmişti.

Rumeli Kavgı'ndan bir arazi aldı. Orayı bir çiftlik hâline getirmek istiyordu. Ben yine muhtemem bir şey yapacağımı biliyordum ama ilk gittiğimde benim bile ağzım açık kalmıştı. Koyunlar, tavuklar, kazlar, ördekler ve bildiğimizden yaşıdıkları alabilirdi büyük ve her köşesi ozemle yapılmış, arazının büyük bölümüne hayvanların beslenecikleri enikler ekilmiş, müthiş bir çiftlik yapılmış. Hatta bir gün Kavak'tan çiftliğe çıkarken mahallede bir eşek olduğunu, etrafkâkilerin eşeği iyi baktığını görmüş, arabadan inip sahibini bulmuş ve satın alıp çiftliğe getirmişti. Sosyal medya hesabında *Tavukçuluğu Kodifiye* isimli kodifiye eşeğini fazlasıyla beğendi ve o yüzden hayvanları çok sevdiğini yazmıştı. O kadar sevdiğini belirtmek için *İyi* gibi bir soyaşa sahipli olmuştu. Hayatında gördüğüm

en iyi kalpli

insanlardan biriydi

Rauf Abi. Hastalanan

köpeğinin tedavisi için

günlerce araştırma yaptığna da hâlini iyi görmediği ördüğün durumuna çok fena içlendiğine de şahidim. Hayvanları seven, onlaravıcandanlı davranan insan kötü olamaz ki zaten.

Kafa Radyo'yu açmaya karar verdiğimizde en büyük desteği verenlerden biri oldu Rauf Abi. "Maddi manevi yardımınızdayım. Ne isterseniz buradayım" dedi. İlk reklamımı o verdi, ilk fatuayı ısrarla kendi şirketine kestirdi. Uğurlu geldi bize. Radyo aldı yürüdü, yürüyor. O yürüyüşü katlamak istediğini söyledi bir gün. Daha önce NTV Radyo'da birlikte program yaptıkları Öğüz Ötacı'yla Kafa Radyo'da program yapmak istedikler. Seve seve kabul ettim. İkisi de derya deniz, adamların desteği program yapması muhtemem bir şeydi çünkü. Nitekim programları "Sırası Gelmiş" çok tuttu. Müdavimleri oluştu. İki hisyus arkadaşın atışmaları, atışarken birilerinin bilgilerini sanmalarına, o sinamaden ilerdekiye düşen müthiş bilgi payı hepimizi çok mutlu etti.

Ailemden olmuştu artık Rauf Abi. Birlikte ömürümüzde yıllara dair planlar yapmaya başlamıştık. Ayvalık'taki eski değirmenlerden birinin olduğu araziyi almış, o değirmeni yeniden yapmak istiyordu. Orayı Kafa Kofe yapacaktık mesela. Çanakkale'de bir arazi bulmuş, orayı bir karavan parkı yapmaya hayal etmişik. En son radyoya geldiğinde oturup çiftlik ve Ayvalık'taki evle ilgili planlar yapmış, onları bir internet sitesi kurup kiralamayı hayal etmişik. "Sizin ismini düşünelim, üzerine konuşalım abi" dedim. Son konuşmamız bu oldu. Benim yanımdan ayrıldıktan sonra, bir süre radyonun bahçesinde Atilla'yla oturup sohbet etmişler. Sonra eve gitmek için motoruyla ayrılmış, iki saat sonra haberi geldi. **Belki de dünyanın en tedbirli motor kullanan adamını "kaza" adı verilen bir "cinayet"le kaybettik.** TEM'de en soldan birden en sağa kırıp kavşaktan kılmaya çalışan bir katil Rauf Abi'ye vurmuş, motoruyla sürüklenip bir bıçak gibi kendisine denk geleceği kesmeyi bekleyen bariyerlere çarpıp oracıkta can vermişti. Sekiz buçuk milyon motosiklet kullanıcısının olduğu ülkemizde, motor kullananların ne sôforler ne de devletimiz umursuyor. Karayolları, İstanbul'un gobeğindeki kaza noktasında bulunan kavşakta bir plastik duba bile koymamış, saç bariyeri öylece bırakmış. Böyle pisi pisine kaybedtik bu kadar güzel bir adamı daha56 yaşında. Günlerce inanamadık, kabul edemedik, hayatımızın en büyük acılarından birini yaşıydık. Yalnızcın en zor tarafını bir kez daha yaşadık, bir şey olmamış gibi programlara devam etmek zorunda kaldık.

Antalya'da, yayın için geldiğim bir otel odasında, gecenin bir yarısı yazıyorum bu yazıyı.

Rauf Abi'yi, nasıl iyi bir insan olduğunuzu, nasıl kaybettikimizi. Yazarken bile inanamıyorum aslında olduğuna.

Ben yazık çok yorulmuş sevdiğim insanları kaybetmekten, onların arkasından yazı yazmaktan.

Bu kadar ucuç ölüm, bu kadar haksızlık ve hep iyi insanların göçüp gitmesi çok kızırdırıyor artık beni.

Bir adaletsizlik var. Bu adaletsizliğin içinde boğuluyoruz hepimiz.

Bir can simidi bekliyor ama o can simidini atacak iyi insanları böyle

çok yordulmuş ben. Kalım, akım, fikrim çok yorduldu.

Bu kadar ucuç ölüm, bu kadar haksızlık ve hep iyi insanların göçüp gitmesi çok kızırdırıyor artık beni.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi <https://ranteey.org>

Mehmet Ali & Aksen Safası

RADYOCU KAFASI

küçük iskender uyandığında*

Küçük Iskender uyandığında
burnu kanayan çocuklar belirli gözlerinde
hatıra defterlerinden dayaklıyken
çocuklar, sararmış otlar gibi
cayır cayır yanan evlerine, ağlayarak
oyuncak itfaiye arabalarını fırlatan
İstanbul romantizma ağrısı,
anneler sinir birikintisi içindeyken
rüyalarında kaybolur her gece
tırnaklarını yiyip duran bir çocuk
elinden tutacak baba yokluğundan

Küçük Iskender uyandığında
"rüyada verilen sözler tutulur" diyecek olur
der demez, o da ne, yerinden fırlar Gerçek
şairin üstünden çeker ışığın yorganını
sabahın körünü ameliyata alır acilen

Küçük Iskender uyandığında
damarları tıkanmış bir kaptanın kalbine
tekne nakli yapıp denizciler
vapurlara mayo giydirmeye kalkan adamlar
doluşur iskeleye
yelkovan kuşları İstanbul Boğazındaki
anlamsız harfleri temizler
uçarak sözcüklerin köpüğünde
arızalı şiirler deposuna telefon eder Iskender
kimse yanıt vermez
pul yalama servisini arar
çini mürekkebi hattından
hem de kaç kere
e-postalar açılmaz
şiir cinayetlerinde kullandığı eldivenlerle
ağır küfürlerin kaldığı huzurevinekoşar
kendini arar odalarda
arar arar bulamaz
olacakları çok önceden yazmıştır
kim olursa olsun hekim
sidik yollarına baraj kurulmaz

Küçük Iskender uyandığında
boyunda faykırığından yapılmış bir kolye
ağzında sigara niyetine yaktığı bir gökdelen
her karasevda biraz havagazı kokar
biraz sarhoş gergedan
ayrılık günlerinde hançerkemiğe çöker
rıhtımdan denize bir sokak düşerveyda anında
başkalarının yazdığı aşk mektupları
o zaman daha güzel gelir insana

Küçük Iskender uyandığında
utanırkimsesizliğinden -ki utanmak
bulutla bir çocuk tokatlamaya benzer
satranç tahtasında şaha kalkan
bir atla karşılaşmaya
süte usulca kemik daldırmaya benzer
diş klineği kapısında bekleyen
bir ağıza benzer en azından

Küçük Iskender uyandığında
başka gezegenlerin bitkibörtüsüdüyüzü
sönmemiş bir yanardağ taklidir pijamasına
çengelli iğneyle,-patladı patlayacak-
gözlerinde maden suyu gürültüsü
yağmur sonrasında bir çift salyangoz dolaşır
çocuk parkındaki tahterevallinin
omurilik soğanında

Küçük Iskender uyandığında
bir bukailem otoyolda karşıdan karşıya geçer
kendine çarpan arabaların rengini ala ala
sarımsın kırık farları morun motoruna dağılır
mavinin dikiz aynası kırmızının fren izine
turuncu, yeşil ve lacivert,
ahlak polisine inat
dörtleri yakıp park ederlergökkuşağına

Küçük Iskender uyandığında
çıkar içindeki cin sayıklayarak
dizginlenemeyen atların binicisidir şiiri
bir karakutu arar gökyüzünde
kendi uçuşumuna doğru koşarak

Fotoğraf: Muhammed Yılmaz, 1992

Marcus Graf

hafızamızın köşesinden gelen yankılar

Estetik niteliğinin yanı sıra biçimsel zarafeti ve Hockney'nin realizm, illüstrasyon ve yaratıcı hayal gücünü birleştirerek oluşturduğu anlatısal gizem A Bigger Splash'i önemli bir eser yapıyor.

Çevre, bir sanatçının işlerini ne kadar etkiler? İkonolojik analizlerin netçe ortaya koyduğu şekilde, sanatçının yaşam alanında gerçekleşen değişimler eserler bütünündeki keskin bir değişime yol açıyor. Delacroix, Klee ya da Matisse gibi ressamlar Kuzey Afrika'ya seyahat ettiklerinde eserleri yabancı kültürler geleneklerin yanı sıra Fas ve Tunus gibi ülkelerin kendine özgü ışık ve renklerinin de etkisi altında kaldı. Van Gogh'un eserleri yaşamının son dört yılında Fransa'ya yerleşmek üzere Hollanda ve Belçika'dan ayrıldığında ciddi oranda değişti.

Bu ayki Sanat Kafası'nda bahsedeceğim sanatçı David Hockney de eserlerine öne çıkan yaklaşımın İngiltere'deki memleketi Bradford'dan ayrılıp pop art akımının önemli bir üyesi haline geldiği Kaliforniya'ya yerleştiği buldu. İngiltere dışına ilk defa 1961'de çıkan Hockney ilk olarak New York Şehri'ne, bir yıl sonra Kaliforniya'ya gitti ve 1964 yılından beri aralıksız olarak burada, Hollywood ve Malibu'da yaşamakta.

David Hockney 1937 yılında Bradford, Yorkshire'da doğdu. İlk olarak 16 yaşında Kendri deyimiyle yaşamının ilk 20 yılını tepesinde hep alçak bulutlar olan kara, yağmurlu ve kasvetli bir şehirde geçirdiği İngiltere'de yaşamaktan sıkıldığı için Kaliforniya'ya taşındı. **Burada parlayan güneşin Los Angeles'taki her şeyi daha renkli göstermesi onu büyüledi. Bu deneyim Hockney'in renk paletini değiştirdi.** Renkleri önce daha parlak, ardından daha doymuş hâle geldi. Sanatçı Hollywood ve Malibu çevresindeki bölgeyi ferah görünüşlü ve daima ilgi çekici olarak tanımlıyordu. Hockney bir yandan da Kaliforniya'nın, Victoria döneminin etkisiyle hâlâ gotik bir karaktere sahip olan memleketinden tamamen farklı şekilde minimal ve modern, bulguncu benzeyen elemlerin ve bu elemlerin havuzlarının mimarisinden etkilenmişti.

Hockney, Los Angeles'a taşındığında buradan esinlenerek belirlenir fırça izleri bırakmadan canlı renkler kullandığı grafik ve minimalist bir tarzla yöneldi. Zanaat, teknik ve boyayla oynama sanatçısının eserlerinin tümünde büyük bir rol oynar. Hockney, o dönemde görece yeni bir medyum olan akrilik boyayı geniş ölçüde kullanan ilk ressamlardandır.

David Hockney için resim, görünen dünyanın resmini yapmakla ibarettir. Bu sebeple eserlerinde temsili konusu önemli bir yere sahiptir. Buna rağmen kendisi bir realist olarak adlandırılmaz - eserlerinde gerçeklik hayal gücünün ve hayal olanaklarının güleniyale birleşir. Bu sebeple Hockney kendine bir *literalist* olarak hitap eder. Ancak ressamın Los Angeles'ta sadece yeni bir renk skalası ve farklı bir ışık yaklaşımı değil, bunların yanı sıra olarcalıy boyuncareşimlerinde en baskın olarak görülebilen konuyu da buldu: Modern insanın gündelik yaşam deneyimlerinin yansımaları. Bu bağlamda manzaralar, kent manzaraları, figürler ve portreler resmetmenin yanı sıra üç adet yüzme havuzu resmetti. **A Bigger Splash** (Daha Büyük Bir Sıçrama) bunlar arasında en önemli eserlerdendir.

David Hockney, A Bigger Splash (Daha Büyük Bir Sıçrama), 1967
Tuval üzerine Akrilik Boya, 242,5 cm x 243,9 cm
Tate Britain Koleksiyonu, Londra

A Little Splash (1966) [Ufak Bir Sıçrama] ve The Splash (1966) [Sıçrama] eserlerinden sonra yaptığı A Bigger Splash (1967) [Daha Büyük Bir Sıçrama], günümüzde Londra'da Tate Britain koleksiyonunun bir parçası.

Büyük ölçüli bu resim modern bir müstakil evin yanında bulunan bir havuzu resmedir. 180 x 180 cm boyutlarında kare bir tuval üzerine akrilik boyayla yapılmıştır. Havuz kompozisyonun üçte birinden fazlasını kaplar, bu sebeple suyun açık mavi tonu resmin tamamında baskın hâldedir. Resimde havuz yüzeyinde kısmen görürüz, havuzun sol ve sağ kenarlarıyla tam önümüzde denk gelen kenar çerçevesinde dışındadır kalır. Bu, havuza soyut bir karakter kazandırarak onu bir mavi renk alanına dönüştürür. Havuzun yakınında bulunan toprak rengi ve turuncu çevresi kuvvetli bir görsel karşıtık oluşturur. Ön planda bulunan suçman tahtasının sarı renge suyun mavi tonunun psiko-görsel etkisini destekler. Bunun yanı sıra minimalizmi ev açık toprak rengi ve kahverengi tonlarında resmedmiştir. Bu da bulutsuz gökyüzünün açık mavi rengeyle karşıtık incedir.

Hockney'nin estetik bir gerilim yaratmak amacıyla sıcak ve soğuk tonları karşıtılarak kullandığını görürüz. Sanatçı bunu büyük mavi ve toprak rengi alanların yataylıklarını çarpaz konumlu sıçrama tahtası ve arka plandaki iki dikey çam ağacıyla bozarak destekliyor. Buna rağmen resim oldukça sakin bir hava yaratır.

Ancak havuzun ortasındaki büyük su sıçraması hem suyu hem de manzaranın huzurunu bozmakta. Bunu sıçrama tahtasından atlayarak daldığı havuzun derinliklerinde yok olan bir figürün yansıttığını varsayıyoruz. Sıçrayan suyun beyaz izlerini Hockney, canlı fırça darbeleri ve beyaz boya sıçramalarıyla resmetmiş.

Suyu resimde algılatma ve resmedebilmenin zorluğu David Hockney'i hep büyülemiştir. Sanatçı bu eylemin oldukça karmaşık olduğunu, zira hem suya hem suyun üstüne hem de suyun içine aynı anda bakıldığını söyler. Suyun hem yüzeysel vardır hem de şeffaflık ve kendi çevresinin hacmini açığa çıkarır.

Estetik niteliğinin yanı sıra biçimsel zarafeti ve Hockney'nin realizm, illüstrasyon ve yaratıcı hayal gücünü birleştirerek oluşturduğu anlatısal gizem A Bigger Splash'i önemli bir eser yapıyor. **Havuz kimin atladığını bilmiyoruz. Arka plandaki boş sandalye az önce önümüzde havuza atlayan kişiye ait olabilir.** Ev ve evin çevresi bomboş görünür. Havuz dışında tek bir çam belirtilir yok. Ne bir fırça darbesi ne de bir doku bize mekânın geçmişi ya da mevcut durum hakkında bir ipucu veriyor. Yaşama dair tek bağlantısı yok olmuş, renk havuzun içinden sonsuzlaşarak dünüyor.

Eser bize Los Angeles'ın güzelliği ve Amerikan Batı-Yakası yaşam tarzının cazibesini hatırlatıyor. Ancak aynı zamanda yaşam yokluğu olan eserde bir boşluk ve yalnızlık hissi var. Evet, belki burada bir zamanlar yaşam var olmuş ancak artık yok. Geriye kalansa insanın yokluğuna ortaya çıkan boşluk. Burada insan varlığına dair en ufak bir iz bile bize geçmişi ait, hafızamızın köşelerinden yankılanan

Suyu resimde algılatma ve resmedebilmenin zorluğu David Hockney'i hep büyülemiştir.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi: <https://ranteo.org>

KAFA

YORAN

SORULAR

GEÇEN AYIN SINAVI

1 Sinefillere müjde! Bu yıl 17-18 Mayıs tarihleri arasında düzenlenen Cannes Film Festivali'nin posterini nihayet görücüye çıktı. Sinemaseverlerin gün saydığı, heyecanla beklediği ve 75'inci gerçekleştiren festivalin afişinde sizce hangi filmnden esinlenilmiş olabilir?

- a) The Pianist
- b) The Truman Show
- c) Se7en
- d) Léon

2 "Salatalık: 2.99 euro: 50 TL, domates: 4.49 euro: 72 TL, cherry domates: 7.99 euro: 127 TL. Almanya'da hayat ne kadar ucuz değil mi?" ifadelerini kullanarak Instagram'da yaptığı paylaşımla kendisini oldukça komik bir duruma düşüren Survivor yarışmacısı eski futbolcu kimdir?

- a) Pascal Nouma
- b) Sercan Yıldırım
- c) İlhan Mansız
- d) Ahmet Dursun

3 Elif Buse Doğan ile Serkan Çağrı, sundukları programda "Samsak Döveci" niseslendirmiş, sosyal medyada yeni bir akım başlatmışlardı. Doğan, türküyü tek başına seslendirip bir de teklî çıkarınca ikilinin arasında kriz çıkmıştı. Peki bu türkü hangi yöreye aittir?

- a) Denizli
- b) Bursa
- c) Kütahya
- d) Edirne

4 Bir zamanlar 100 liraya aldığımız, birbirinden özgün tasarımlarıyla her kombine uyum sağlayan, renk renk, desen desen, sadece ama sadece bez olan ayakkabıların fiyatı şu anda uçuyor. Her şeyin aşırı değerli ve aşırı pahalı olduğu bu yerde, sizce bir Converse'e kaç para vermek gerekiyor?

- a) 3.000 TL
- b) 2.600 TL
- c) 1.300 TL
- d) 500 TL

5 Ne yapsa seviyoruz onu. Şarkıları, dansları, duruşu, bakışları ve yakışıklılığıyla kalbimizdeki tahta oturdu, inmek bilmiyor. İnsan kolay kolay "yıldız" olmuyor. Sizce geçen ay hayvanlara "mee"lediği videoları hepimizi gülmüseten o sanatçımız kim?

- a) Yıldız Tilbe
- b) Tarkan
- c) Gülşen
- d) Murat Boz

6 Son zamanlarda halkın ömür törpüsü "faturalar" oldu. Millet yiyecek yemek, hatta içecek su bile bulamazken, açlık sınırı arşa çıkmışken, Moda Sahnesinden sonra sıra parti genel başkanlarına geldi. Geçen ay hangi genel başkanın evinin elektriği kesildi?

- a) Meral Akşener
- b) Erkan Baş
- c) Kemal Kılıçdaroğlu
- d) Tansu Çiller

7 Her şeyin içinde bir şey olduğunu kabullenerek yaşadık bugüne kadar. Fakat bir iç giyim markasının bu genellemeyi kullanacağını tahmin bile edemedik. "İçimde var" diyerek yaptığımız paylaşımlarla markanın reklam yüzü olduk. Peki bu markanın asıl yüzü olan oyuncunun adı ne?

- a) Hazal Kaya
- b) Melisa Aslı Pamuk
- c) Elçin Sangu
- d) Meriç Aral

8 Hayatın akışına kapılıp gitmişken, birden her şey NFT olup satılmaya başlandı. Coinler, tokenlar, kriptolar, avaxlar gırla geliyor. Neredeyse kendimizi NFT hâline getirecektik ki 21 yaşındaki Stin van Schaik bizden hızlı çıktı. Hollandalı bu genç neyini NFT olarak sattı?

- a) Zihnini
- b) Ruhunu
- c) Bedenini
- d) Fikrini

9 O, 17 yaşında bir yıldız. Genç, çalısın ve azimli. Bir haber sitesi onun için "Türk harikası" diye yazdı. Futbol seyriscisinin izlemeye doyamadığı, Fenerbahçe'nin henüz 17 yaşındaki yetenekli futbolcusu Arda Güler, Kadıköy'deki ilk golünü hangi takıma attı?

- a) Göztepe
- b) Giresunspor
- c) Beşiktaş
- d) Galatasaray

10 Elon Musk, geçtiğimiz ay yine gündemden düşmedi. Her sözü ayrı bir olay olan Tesla ve SpaceX şirketlerinin sahibi Musk, hissedarı olduğu bir sosyal medya mecrası 43 milyar dolar ödeyerek tamamen satın alma teklifi ile bulundu. Bu mecraya hangisidir?

- a) TikTok
- b) Facebook
- c) Twitter
- d) YouTube

Cevaplar: 1-B, 2-D, 3-C, 4-C, 5-B, 6-C, 7-B, 8-B, 9-A, 10-C

Mayıs 2022 - Sayı: 92 - Aylık Kültür Sanat ve Edebiyat Dergisi
Aylık Yayın: Süratli Yayın - Yayın Sahibi: KAFA Grup Reklam Yayıncılık LTD. ŞTİ.
Sorumlu Müdür: Mert Çağrı Genel Yayın Yönetmeni: Ayça Demir Karahatun
Görsel Yönetmen: Volkan Gökçen Reklam: Hakan Arslan
Okuyucu Temsilcisi: Ayşe Nur Seyhan Reklam: iletisim@kafa1500.com

Adres: Kızılay Mah. Salih Omurtak Sok. No: 37 Kaçkılar / İstanbul Tel: (0216) 428 98 88
Baskı: İhsan Göztemiz A.Ş. 29 Elm Cad. İhsan Plaza No: 15/A 41
Yeni-bosna / Bahçelievler / İstanbul Tel: (0212) 454 3000 Dağıtım: TOP (0212) 354 39 09

www.kafa.com.tr | iletisim@kafa1500.com
KAFA Dergisi'nin tüm görsel, yazı ve ses içeriklerini ilgili hak sahipleri iznisiyle ve gerekli iznilerle kullanılmaktadır.
(Görsel içerikler iznisi olmadan asla kullanılmamalıdır.)
Kafamızın aynısı diğer yayınlarda da bulunur.
Kafamız aynısı diğer yayınlarda da bulunur.

hangi film, hangi kitap?

"gündelik anların büyüü"

Röportaj: Emrah Akbaş

Instagram'da çektiği Reels videolarla, anlattığı insan hikâyeleriyle, paylaştığı "güz"lerle içimizi ıstıran **Diğer İlgeliler**le yolculuğunu konuşuyor.

Sizi tanıyabilir miyiz? Kimdir Diğer İlgeliler, neler yapar?

İstanbul doğumluyum ve İstanbul sokaklarında büyüdüm. Günümü, gezerek ve insanların hikâyelerini izleyerek geçiyorum. Bu noktada hayatın akışı içindeken, kendime yakın bulduğum duyguları belgeliyorum veya kaydediyorum.

Biz sizi Instagram'da yayınladığınız "gündelik anların büyüü" denilen Reels videolarla tanıdık. Nasıl başladınız bu videoları çekmeye?

Gündelik anların büyüü kulağa çok hoş geliyor. Teşekkür ederim bu betimleme için. Çok uzun yıldı fotoğraf ve videolar çekiyordum. Bu videoların içindeki müziklerini Reels özelliğinde müzikler ekleyerek kolajlar yapıyorum.

Nereden buluyorsunuz bu insanları? Bir arastırma yapıyor musunuz, gideceğiniz mahalleler veya kişiler hakkında?

Aslında sadece gözlemliyorum, insanlara ait halleri, uğraşları, bütün doğallıklarıyla fotoğraf ve video çalışmalarıyla yanılmaya çalışıyorum. Onların duydukları kendi duygularını harmanlıyorum. Genelde gezerken karşına çıkıyor. Muhabbet ediyorum ve hikâyelerini dinliyorum. Bu akışkanlık içinde bazen ilgimi çeken yerlerin kültür araştırmasını yapıyorum. Kişiler hakkında araştırma yapmıyorum.

Spontane, habersiz çekimler... izlemesi de keyifli. Ancak merak da ediyorum, çektiğiniz her kişiden izin alıyor musunuz?

Büyüsünün bozulacağını düşündüğüm anlarda direkt çekiyorum. Sonrasında yanlarına giderek kendimi tanıtırım, neden onları çektiğimi anlatıyorum. Genellikle anlayışla karşılıyor izin veriyorlar. İzin vermediği durumlarda da direkt

Bu kadar ilgi, izlenme bekliyor muydunuz? Sizce insanlar bu videoları neden bu kadar çok sevdi?

Aslında beklemiyordum, ben sadece hayatın içindeki samimiyeti yaşıyorum. Bence insanlar hayatın içindeki doğal yaşamı döngüsünü, samimiyeti, doğallığı ve safiyeti görmeyi unuttuğumuz duyguları sevirler.

Çekin leri hangi araçlarla yapıyorsunuz? Telefon, kamera... veya sastra kullandığınız ekipman var mı?

iPhone 13 Pro Max'la yapıyorum. Başka bir ekipman kullanmıyorum.

Bir videonun yayımlanma süresi maksimum kaç dakika sürüyor?

Müzik araştırması ve kurgusu 10 dakika ıla yarım saat arasında değişiyor. Fakat aylar sürdüğü de oluyor.

Videolardaki görüntüler kadar şarkı seçiminiz de etkiliyor izleyen. Şarkının üstüne mi çekim yapıyorsunuz? Yoksa tam tersi mi?
Tam tersi günün duygusuna, hikâyelerin duygusuna göre sonradan üzerine yapıyorum. Çok nadir zamanlarda müziği seçmiş olurum ve onun üzerine kurgu yapıyorum.

Diğer İlgeliler videolarını izlemek için...

FADİK SEVİN ATASOY

• **A HIDDEN LIFE, 2019**

Yönetmen: G. Sanyaz, Renançca Malik

• **YÜZYILLIK YALNIZLIK**

Yazar: Gabriel Garcia Marquez
Tercüme: Can Yavuzlar, 2018
Çevirmen: Sedat Saka

Sinema dili olarak son derece özün bir biçime sahip olan Malick, bu anlatımıyla bizlere âdeta meditatif bir sinema deneyimi yaşatmaktadır. Yüzyıllık Yalnızlık romanı, bir halkın tarihindeki mevcut dönemin olağan gerçekliğini, olağanüstü bir biçimde anlatan epik bir başyapıttır. İki zaman anlatımını büyüü bir gerçeklikle sunar. Bu yüzden ikisi de özün ve özün eserlerdir benim için. Kendimi en yalnız hissettiğim zamanlar korkuma yenik düştüğüm zamanlar değil, ideallerime sahip çıktığım zamanlar olmuştur. İşte bu yalnızlık hâllerim içinde bir kitap, bir film ve bütününde sanat, bana kendimi hatırlatıp yeniden özün kulmuşur.

SELEN ÜÇER

• **THE WORST PERSON IN THE WORLD, 2021**

Yönetmen: Joachim Trier
Sarıyaz: Joachim Trier, Esra Yılmaz

• **BABAYA MEKTUP**

Yazar: Franz Kafka
Tercüme: Deniz Karaman, 2016
Çevirmen: Güven Erkinel Uğur

Use günlerimden beri ne zaman kafam dolu, ruhum sıkıştıkça olsa istiklal'e yürürüm. Aralık ayında tam da böyle bir günde yürürken Beyoğlu Sinemasının önünde durdum. Önce ismi dikkatimi çekti; Dünyanın En Kötü İnsanı. Sonra Joachim Trier'in bu son filmiyle Altın Palmiye için yarıştığını hatırladım. Film romantik komedi gibi ama sağ kılgerden uzak, samimi ve dokunaklı bir hikâyeli, insanların değişen şartlara karşı bakışını izleyerek anlıyoruz. Çok geç yaşlarımda annemin çevresinden okuduğum Franz Kafka'nın Babaya Mektup kitabı. 30'lu yaşlarımda sorunu bir ilişki yaşadığı babasına yazdığı mektuplardan oluşuyor. Baba-öğül etkileşiminin, kişiliğinin oluşumu üzerindeki etkilerini anlatarak belki de babasıyla bir tür uzlaşmaya varabilmeyi deniyor Kafka. Kafka gibi bir zekâ, çocukluk ve gençlik tecrübelerinden örneklerle kendi kişiliğinin oluşumunu anlatırken, ben de onunla birlikte düşünüyordum ve belki de kendimi buluyordum...

DENİZ BARUT

• **THREE COLORS: BLUE, 1993**

Yönetmen: Krzysztof Kieslowski
Sarıyaz: Krzysztof Kieslowski, Agnieszka Holland

• **SEVGİLİ**

Yazar: Marguerite Duras
Tercüme: Sel Yavuzlar, 2017
Çevirmen: Tahsin Tugal

İki güçlü kadının vurucu, yarım kelim ve hayata tutunma mücadelesi. Arzularının, korkularının, aşklarının minimal anlatımı. Bir kadın ve bir erkek arasındaki en derin şekliyle uzdaça aktarıldığı iki eser. Aşk, mutsuzluk, korkular, hayal kırıklıkları ve tutku hiç bu kadar bağırmasın, usulca ve etkili anlatılmamıştır.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://irantey.org>

AŞK HER ZAMAN DÜNYANIN DOĞUŞUNA TANIK OLMA OLASILIGIDIR.

